

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI,

Kaina 3c.

Chicago, Ill., šeštadienis, Lapkritis-November 29 d., 1924

437

No. 286

Trockis pašalintas iš politbiuro?

Britai areštuoja egiptiečių vadus

Amerika neišleidžia "visos Rusijos caro" Kirilo

Trockis esąs pašalintas iš politinio biuro

STOCKHOLMAS, lapkr. 28. — Central News žinomis iš Maskvos, sovietų karo ministeris Trockis buvęs prisiėmęs jam elementų priverstas rezignuoti iš politinio biuro.

Ta žinia nepatvirtinta.

SOVIETŲ VADAI VIS ARŠIAU PUOLA TROCKI

MASKVA, lapkr. 28. — Dabar jau viešai paskelbta Kamenovo ir Stalino pranešimai, kur jie aštriai puola karo ministerį Trockį. Iki šiol tie pranešimai buvo žinomi tik komunistų partijos vidaus rateliuose.

Trockis karjerą nuo priešrevoliucinių metų ir iki po bolševikų perėjo smulkmeningai išnagrinėta ir užima keturiasdešimt spaudos skilčių. Abudu sovietų lyderiai, Kamenovas ir Stalinas, stengiasi parodyti, kad Trockis visados elgėsi kaip "menševikas," o dabar jau visai esąs nutolęs nuo grynųjų bolševizmo ir partijos idealų.

Pavojinga Trockio knyga.

Kamenovas aiškina, kad centralinis partijos komitetas buvęs priverstas pradėti kampaniją prieš Trockį dėl to, kad jo naujausioji knyga "1917 metų revoliucijos pamokos" buvo leidžiama kaip ir su komunistų partijos pritarimu, o kadangi ji dar parašęs narys partijos politinio biuro, kurs vadovauja komunistų internacionalo darbams, tai knyga patampanti pavojinga pačiai partijai.

Todel, sako Kamenovas, palikti jos be kritikos negalima. Jei nebusią išrodytos jos klaidos, tai knyga galinti tapti kaip vadovėlis jauniems komunistams ir komunistų internacionalo nariams.

Trockio idejos pavojingos proletariato diktaturai

Stalinas iš savo pusės vėl kaltina Trockį, kad jis bandęs vienas sau pasisavinti Lenino skraistę, ir ragina partijos narius vesti nepaliaujamą kovą su karo ministeriu, nes kitaip Trockio idejos galinčios tapti koncentracijos punktu visiems neproletariniams elementams, besisiekiantiems suardyti proletariato diktaturą.

Stalinas nenoris keršyti

Nors Trockio draugai mano, kad šios atakos vedamos prieš jį tuo tikslu, idant politiniai padarius jį nebe pavojingą, Stalinas betgi tvirtina, kad jis anaipol nepritarias kerštam arba atviam elgesiui su partijos opoventais. Jis sako, kad šis ginčas nesudarys jokio pavojaus partijos vienybei, tik reikia kovoti su Trockiu ir pašalinti jo "menševikiškas" idejas.

Visa kampanija esanti pradėta tuo tikslu, kad išvengus nau-

jų nesutikimų komunistų partijos eilėse.

Kai praėjusių metų ginčose Trockis turėjo visur nemažą pritarimą, ypatingai tarp komunistinės jaunomenės ir karo mokyklų mokinių, tai dabar jis beveik visų apleistas. Dagi tarp stipriausiųjų jo rėmėjų nedaug yra tokių, kur drįstų stoti jį ginti akivaizdų visų galingųjų komunistų partijos elementų, kurie dabar taip aštriai prieš jį nusistatę.

Trockis tyli

Moskvos laikraščiai spaudina nemažą rezoliucijų, kurias siunčia komunistų partijos provincijų skyriai, pritardami centralinio komiteto nusistatymui prieš Trockį.

Kaip ir praėjusių metais, Trockis laikosi visiškai tylėjimo taktikos. Iki šiol jį atakos jis neatsiliepė nė vienu žodžiu, nė spaudoje, nė prakalbėse. Atrodo, kad jis dągi savo paprastojo rutinos darbo karo ministerijoje: tą darbą atlieka Trockio asistentas Frunze.

Politiniai observatoriai linkę manyti, kad Trockio priešai dabar jį visai nugalėję, bet jie nemano, kad partijos lyderiai bandytų jį visai nugriauti, kadangi toksai žingsnis be abejojimo išsuktų stiprią reakciją armijai, kuri Trockį, kaip savo vadą, labai myli ir gerbia. Stipraus pasipriešinimo galėtų pasireikšti ir tam tikruose gyventojų sluoksniuose, kurie karo ministerį laikė gambiausiu dabartinės valdžios nariu.

Carui Kirilui neleidžia atvažiuoti Amerikon

Francijos valdžia ir Amerikos konsulas neduoda "visos Rusijos imperatoriui" vizos.

PARYŽIUS, lapkr. 28. — Francijos valdžia ir Amerikos konsulas atsisakė duoti vizą rusų didžiajam kunigaikščiui Kirilui, pasisiskelbusiam save "visos Rusijos imperatorium", kuris dabar norėjo atvažiuoti į Jungtines Valstijas.

Kirilus, kurs iki šiol gyveno Paryžiuje, labai užsigavo tuo, kad Francijos valdžia prikažino sovietų valdžią, todėl buvo nusitaręs atvažiuoti į Ameriką — "vienintelį kraštą, kurs atsisakė pripažinti sovietus."

Kirilus nėra populiarus caristų kolonijoj nei Paryžiuje, nei Berline. Rusijos carui jie nori paskelbti didį kunigaikštį Nikolajų.

Kirilo patį važiuoja Amerikon aukų rinkti "Caro Kirilo" pati, "Rusijos imperatorienė", iš Koburgo, Vokietijos, atvyko Paryžiuje, kur ji žada išvažiuoti į New Yorką, kame ji nori parinkti aukų rusų pabėgėliams Francijoje šelpti. Po mėnesio laiko ji žada vėl grįžti į savo palatą Chateau Fabron, Nicoj.

Britų smurto žygiai prieš egiptiečius

Suėmė ir kalėjimą sukišo buvusius Egipto ministerius, įtariamus dėl samokos prieš Angliją

LONDONAS, lapkr. 28. — Britų vyriausybė Egipte griebiasi aštriausiu priemonių užbėgti už akių ekscesams, kurie gali pasireikšti egiptiečių prieš britus. Ji areštavo dabar keturis žymiausius lyderius egiptiečių organizacijos, kurios pabrėžė stovėjimo buvusio premjeras Zaglul Paša.

Areštuotieji yra: Nefzi Bej, Zaglulo kabineto vidaus reikalų ministerijos sekretorius, Abdul Rahman Sahni, vienas aštrianusių Zaglulo politinių padėjėjų; Makvam Obied, žymus nacionalistų delegacijos narys; ir Barakat Paša, buvusio vidaus reikalų ministeris Zaglulo kabinete.

Kratos ir areštai

KAIRAS, Egiptas, lapkr. 28. — Karinė britų vyriausybė padarė visą eilę kratų ir areštavo kelis letą žymių egiptiečių, įtardama juos dėl samokos prieš anglus.

Tuo tarpu britų kariuomenė po ginklų nuolatos parodoja Kairo gatvėmis, tuo labiau erzindama vietos gyventojus.

Tautų sąjunga svarsto egiptiečių protestą

ZENEVA, Šveicarija, lapkr. 28. — Tautų sąjungos sekretariatas nutarė gauti egiptiečių protestą prieš britų reikalavimus pasiūsty sąjungos tarybos pirmininkui p. Hymansui.

Kampanija prieš Trockį sukelus audrą

BERLINAS, lapkr. 28. (F). — Iš Maskvos praneša, kad Zinovjevo, Kamenovo, Stalino ir jų sėbrų iš centralinio komiteto iš naujo pradėta prieš Trockį kampanija, komunistų partijos rateliuose išsiskaus visą audrą protestų.

Tie protestai eina iš Maskvos, Petrogrado, Kronštado ir kitų Rusijos centrų. Visur laikomi masiniai komunistų mitingai, kuriuose priimama užuojautos rezoliucijos Trockii, o ne — kaip kad buvo laukiama — rezoliucijos pritarančios komunistų partijos viršausių lyderių nusistatymui.

Maskvoj, kaip ir kai kuriuose kituose miestuose, ginčiai dėl Trockio susirinkimuose buvo taip triukšmingi, kad kai kur pasibaigė muštynėmis, dagi įsismu milicijos.

Trockio šalininkai, taip vadinami "troekistai," reikalauja, kad valdžia duotų žodžio laisvę diskutuoti klausimams, kuriuos Trockis yra iškėles. Jie tvirtina, kad centralinis komitetas neturįs jokios teisės valdžios partijos nariams primesti savo nuomonę vyriausiais rusų revoliucijos klausimais.

Žinios iš užtikimų šaltinių sako, kad centralinis komitetas stebė nustebe, kai pamatė, kad jo įsakymai smerkti Trockį išsiskaukė tokio nepasitenkinimo komunistų partijos eilėse. Centralinis komitetas visai nesitikėjo, kad Trockis būtų dar toks populiarius partijos kuopuose.

HAMMOND, Ind., lapkr. 28. — Penssylvanijos geležinkelio traukinių sudažiūšs kryžkelėj automobili buvo užmuštas turtingas gyvulių augintojas William Turner ir jo žmona.

PAŠVENTINIMAS DIDŽIAUSIŲ YMČA RUMŲ

San Diego, Cal., Krikščionių Jaunimo Asociacija (Young Men's Christian Association) pasistatydino didžiausius ir moderniausius įtaisytus rumus. Šiomis dienomis įvyko jų pašventinimas, dalyvaujant Armijos ir laivyno vyresnybei.

Tarias del Francijos skolos fundavimo

WASHINGTONAS, lapkr. 28. — Tarp Francijos atstovų ir Jungtinių Valstijų valdžios pradėta pasitarimai del Francijos karo skolos Jungtinėms Valstijoms fundavimo.

Francijos skola Amerikai siekia \$3,310,520,700, su priaugusiais iki gegužės 15 dienos 723,382,223 doleriais nuosimčių.

Tikis, kad Amerika sumažins skolos sumą

PARYŽIUS, lapkr. 28. — Finansų ministeris Clementel, kalbėdamas kabineto susirinkime apie pradėtus pasitarimus Washingtono del karo skolos fundavimo pareiškė vilties, kad Jungtinių Valstijų valdžia sušikianti sumažinti skolos nuosimčių ratą, o taipiau žymiai sumažinti ir pačios skolos sumą.

Chicago ir apilinkė. Šiandie didžiūmų apsiniaukę; galima laukti sniego; maža atmainos temperaturoj; mainasis vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniai siekė 25°F.

Šiandie saulė teka 6:55, leidžiasi, 4:21 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, lapkr. 28 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų ..	\$4.61
Belgijos, 100 frankų ..	\$4.86
Danijos, 100 kronų ..	\$17.64
Italijos, 100 lirų ..	\$4.34
Francijos, 100 frankų ..	\$5.26
Lenkijos, 100 zlotų ..	\$19.25
Norvegijos, 100 kronų ..	\$14.85
Olandijos, 100 markų ..	\$2.52
Suomijos, 100 markų ..	\$26.87
Svedijos, 100 kronų ..	\$19.31

Lietuvos Pinigų Kursas

Šiandien pinigų Lietuvoje per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra šitaip:

50 litų ..	\$5.50
100 litų ..	10.50
200 litų ..	20.75
300 litų ..	31.00
400 litų ..	41.25
500 litų ..	51.50
600 litų ..	61.75
700 litų ..	72.00
800 litų ..	82.25
900 litų ..	92.50
1000 litų ..	102.75

Prie šios sumos reikia pridėti 25 centai pašto įkildų už košną siuntinį. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

Daug žmonių žuvo audroje Anglijos pakraščiuose

Britų garlaivui paskendus priegėre septyniolika žmonių

LONDONAS, lapkr. 28. — Pietiniu Anglijos pakraščiu siautė smarkios audros, padariusios jurėse nemažą žalą. Septyniolika, o gal ir daugiau, žmonių žuvo.

Jurėse ties Portlandu paskendo britų garlaivis Harley. Jo igula gelbėjos veltimi, bet valtis apvirto ir septyniolika žmonių prigėrė. Tik du tebuvo išgelbėti. Harley paskendo gelbėdamas kitą garlaivį Dieppe, kurs buvo užvarytas sekumoni, ir kurį jis bandė nuvilkti į gilesnį vandenį. Dieppe buvo išgelbėtas, bet pats gelbėtojas žuvo.

Keletas kitų laivų Anglijos pakraščiuose nukentėjo, bet jų nuostoliai kol kas nežinomi. Audra nemažai žalos padarė ir sausumoj.

Daug žuvo Kaspijos jurėse

ASTRACHANUS, Rusija, lapkr. 28. — Baisioji audroj, kuri siautė Kaspijos jurėse esą žuvę apie 1,500 žvejų valčių ir nemažiau kaip keturiasdešimt žmonių.

DE VALERA PALEISTAS IS KALĖJIMO IR DEPORTUOTAS

BELFASTAS, Airija, lapkr. 28. — Airių respublikininkų vadas Eamon de Valera, kurs lapkričio 1 dieną buvo areštuotas ir padėtas kalėjimam del peržengimo Ulsterio vyresnybės įsakymo nesirodyti Ulsterio teritorijoje, tapo šį rytą iš kalėjimo paleistas, pasodinamas traukiniu, einantį į Dubliną, ir išgabentas.

PORT WAYNE, Ind., lapkr. 28. — Fort Wayne diecezijos katalikų vyskupas Joseph Alerding ir kunigas Lafontaine buvo sužėisti, tramvajui užgavus jų automobilį.

MEKSIKOS MIESTAS, lapkr. 28. — Prezidentas Obregonas vakas priminėjo specialius įvairių kraštų atstovus ir ambasadorius, kurie dalyvaus naujo Meksikos prezidento Plutarco Elias Calles'o inauguracijoj.

Sarpalius laimėjo ristynes su Brazausku

"Drapiežnasis Dzukas" Bancevičius paguldė Jurgį Macką

Ivykusiose vakar šv. Jurgio svet. ristynėse Sarpalius su Brazausku, laimėjo Sarpalius. Brazauskas du kartus puolė Sarpalių, bet neįveikė: pirmą kartą buvo pastarojo paguldėtas po 10 minučių ėmimos, o antrą kartą per 7 minutes.

Bancevičius paguldė Jurgį Macką.

Martin Plestina parito paskilusi italų čempioną Mike Porelį.

Ukrainiečių judėjimas

Nori iškovoti krašto nepriklausomybę su Skoropadskiu kaip Ukrainos hetmanu

Tarp Amerikos ir Kanados ukrainiečių plečiasi stiprus judėjimas išgauti pripažinimą Ukrainos hetmanu Povilą Skoropadskį, kurs paeina iš senobinės Skoropadskių, Ukrainos hetmanų šeimos. Tą liudija visa eilė Amerikos ir Kanados ukrainiečių organizacijų atsisaukimų ir rezoliucijų, atsiųstų Ukrainiečių kongresui, laikytam Philadelphiaje, Pa., spalio 28 d. Šitie atsisaukimai ir rezoliucijos buvo atspausdinti Ukrainų dienrašty, einančiame iš New Yorko, "Svoboda" Nr. 258, lapkr. 4 d., 1924.

Didesniuose Amerikos ir Kanados miestuose, kur ukrainiečių tirščiau gyvenama, priimta prisieka išikimybės hetmanui Skoropadskiiui.

Tokis netikėtas judėjimas kryptimas į dešinę, reikia manyti, yra rezultatas tokio pat dabar einančio įsėdimo Europoje.

Savo kongrese ukrainiečiai pareiškė, kad šitas jų organizacijų judėjimas linkstas prie lietuvių pilna simpatija.

Jų pasiryžimas yra suvienyti visas Ukrainos žemes, kurių dalį dabar valdo Lenkija, o dalį Rusija. [S. V.]

Iš Lenkų Okupuotos Lietuvos

DIRBTINIEJI GUDAI VILNIOJ

VILNIUS, lapkr. 5 (E). — Apie naujai sudarytą neva gūdų "Laikinąją Tarybą", kurion įeina: pp. Pauliukevič, Bildziukevič, Vileiša ir Ko., paskutinis "Krynicos" numeris taip rašo:

"Visos šitos organizacijos ("Laikinoji Gūdų Taryba" ir "Gūdų Piliiečių Susirinkimas"), yra kilusios kovai su tikra gūdų mintimi. Štai jų svarbiausieji tikslai: išplėsti gūdų tautą iš Gūdų Atstovų Klubo rankų ir sutrukdyti visas gūdų pastangas kovoti Lenkijoj už žemę, šviesą ir laisvę.

"Šitoks darbas reikalingas lenkų ponų valdžiai, o taip pat reikalingas ir tokiems asmenims, kurie šitai valdžiai tarnauja, ant paskutinių kojų pasistiepdami. Gūdų reikalai čia nerupi."

Įdomu, kad net kai kurie lenkų laikraščiai draudžia savo valdžiai nuo tolimesnio sėbravimo su šitais "laikinišiais" gūdais. Tik, matyt, be pasekmių, nes švietimo ministeris Vilniuj ypač atydziai šnekojosi su jais.

Nusileidusi "žvaigždė"

VILNIUS, lapkr. 5 (E). — "Vilniaus Balsas" rašo: Šiomis dienomis vieši Vilniuj maršalas Pilsudskis. Niekas, siųs nebetelpioja: "Niech žyje Pilsudsk", niekas polietijos isakytų vėliavėlių nebekabinėja, nebėra garbės eskadrono. O kaip neseniai tai visa Vilnius matė.

"I NASIM I VASIM"

NEW YORKAS, lapkr. 28. — Žydų milijonininkas Mortimer Schiff, kurs andais paaukojo 25,000 dolerių episkopų katedros pastatymo fondui, dabar paaukojo vėl 25,000 dolerių Žydų Teologijos seminarijai.

Brangiausia Kalėdų Dovana Yra Pinigai

Niekuomi kitu nepalinksmini taip gerai savo giminių Lietuvoje, kaip nusiusdamas jiems kiek nors pinigų ant švenčių. Dabar yra laikas siųsti, kad išvengus susikimšimo silpnose Lietuvos pašto įstaigose.

Del greitumo, saugumo, patogumo ir pigumo, siųskit jiems pinigus per Naujienas telegrafu, kuris kainuoja tikrai

50 CENTŲ

Jei nėra reikalo skubintis, ir jei norite tik saugumo patogumo, paprasto greitumo ir dar didesnio pigumo, siųskit per Naujienas Paštu.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOSIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

Baisios žmogžudystės Lietuvoje

Lapkričio 2 dieną 1924 m. visai netikėtai man teko apie porą valandų laukti traukinio Kazių Rudoje. Buvo jau visai sutemę — vakaras. Stotyje žmonių, matyt, daugiausia vietinių, buvo nemažai. Kai kas prislinkdamas prie bufeto po truputį gerdavo, po truputį užkandžiavo, kai kas pasieniais susėdęs snuduriavo; viduryje salės sustoję vyriškių ir moteriškių šitą šnekučiavo. Pirmąją vietą užėmė naujausias žinios, naujausioje apilinkėje atsitikimai, įvykiai.

Vienas pasakojo: Netoli Piliškių (paminėjo dyvinu vardu kaimą, kurį nesuskubau užrašyti, nes nenorėjau kieno nors į save atkreipti dėmesį) ir pasakė tulo žmogaus vardą pavarde, (kuri taipgi mano nuomone, nesvarbu), suvirino vaiką į muilą.

Čia turiu pažymėti, kad laikui bėgant, kai vokiečiai buvo sustabdę visokią pramonę Lietuvoje, ir muilo suvisai nebuvo, tai žmonės patys prasimanė muilą virti ir kai kurie taip gerai to darbo išmoko, kad fabriko muilas nekėlė negeresnis buvo; taigi ir dabar dauguma žmonių Lietuvoje muilo akmenis miesteliuose nusipirkdami verda sau muilo...

Žodžiai "suvirino vaiką į muilą" visų domę atkreipė. Visi padarė didelės akis ir įsmeigė į pasakotoją. Pasakotojas, tėsė toliau taip paprastai, taip šaltai, lyg kad rodo paprastą iš kaimo gyvenimo atsitikimą pasakotų. Taip, suvirino vaiką į muilą, — pakartojo pasakotojas ir tėsė: — Našlys A. turėdamas vien-

turtį sunų B. apsivedė su merga C. Viskas buvo gerai; tėvas, kaip tėvas, vaikas kaip vaikas auklėjo, o močiaka, kaip paprastai močiaka taip vadinamo svetimo vaiko neuzkentė. Vaikas jau buvo nesuvis mažas — 8-nių metų, pats parankusis, gyvulus paganyti, pasiūti kur nors. Bet močiaka jo neapkentė ir tiek. Žinoma, neapkenčiamam vaikui nemalonius buvo gyvenimas, bet ką be-larys vaikelis, kam jis bepa-siskųs — tylėk ir kentėk, taip jau Dievo toks kryželis duotas, — gaudavo atsakymą, jei kam pasiskųsdavo ir taip laikasėjo.

Galų gale kasžin iš kur atėjo močiakai į galvą to vaikelio nusikratyti. Kaip kitaip, galvoja kvaila boba, jo nusikratysi, reiki-ka nužudyti. O kad jo lavoną paslėpus, kad niekas nežinotų, sugalvojo to vaiko lavonėlį į muilą išvirti. Ji nupirko Piliškiuose keletą kilo muilo akmenis ir pradėjo tėvą kalbinti — vaiką nužudyti ir į muilą išvirti. Tėvas išsyk priešinosi, nesutiko. Bet, mat, prieš bobos užgaidas, sun-ku vyrui išsilaikyti. Vyro kietu-mui suminkštinti, močiaka par-gabeno degtinės ir įstisą savaite su savo vyrų girtuokliavo, vis gundydama prie jos sugalvoto sumanymo. Tą sumanymą ir vargšas vaikelis išgirdo ir nubė-gęs pavakare pas savo kaimyną dėdę, pasisakė, kas jam namie rengiama. Dėdė, žinoma, nepati-kėjo ir pasiuntė vaiką namo — gult į miegot. Vaikas, žinoma, kur dings, ypač vakare, parbėgo namo ir ką valges ar nevalges, atsigulė miegot...

Dėdė taip pat pavakarienia-vęs ir pypkę parukęs, atsigulė ir užmigo. Bet pirmomiegėje pris-ispapnavo jam tas vaikas šau-kiąs pagelbos, kad jį jau pjauna.

Pabūdęs nusispjovęs dėdė ir ap-sivertė ant kito šono vėl užmi-gęs. Ir vėl jam tas vaikas visas kruvinas baisiomis akimis į jį žiūrįs. Dėdė vėl užmiges ir jam pasirodęs verdas katilas ir iš jo valko galva žiurinti. Persi-gandęs dėdė pakilęs ir į klumpės isistojęs nubėgo į kaimynus lyg kad, del viso ko, persitikrinti. Nori įeiti — durys užrakintos. Pasibarškinus atidaro duris. Abudu girtutėliai.

— O kur vaikas, — Kasžin kur išėjo... Eina į virtuvę — neleidžia. Tada dėdė tėvą į vieną pusę, mo-čiaką į kitą pusę pasuko ir įjėjęs į virtuvę rado ant ugnies katilą bešokinėjantį — taip smarkiai virė.

— O kas čia?! Pakelia dugną — vaiko pa-kausis...

Visi klausytojai net aiktėlėjo, o pasakotojas padarė pertrauką — pauzą. Toliau papasakojo kaip dėdė davė žinią policijai, kaip tėvas-močiaka tapo suimti, kaip dar nevisiškai suvires į muilą vaikas su visu skystymu tapęs palaidotas, kaip ka... Klausinėtojai švaistėsi pasie-niais, spjaudėsi, keikė ir smer-kė tėvus-žmogžudais ir stebėjosi iš žmonių sužvėrėjimo, ieškojo to priežasčių, sprendė kas už tai kaltas, darė savo išvadas, pasta-bas, sakė pamokslus ir tt.

Nespėjo stoties salėje publika truputį nusiraminti, vėjo apy-jaunis vaikas — ir išgąstingai drebančių balsu papasakojo se-kantį atsitikimą: Oi, kad jūs ži-notumėt, kokių aš baisenybių mačiau, tai visi sudrebėtųmėt. Pusiauskių kaimė užvakar nu-žudyta 3 žmonės ir vienas sun-kiak sužeistas — šaujant 70-ties metų žmogui priešakiniai dantys išmušti ir liežuvio galas nukirs-tas.

Vėl visa stoties publika apsupo pasakotoją ratu ir akis į jį įsmeigė klausėsi, ką jis to-liau papasakos.

Buvo, sako taip: išėjo jaunas, gražus, neturtingas, ant senos, negražios, bet turtingos žentuo-sna. Visko buvo, visko buvo, tik meilės ir sutikimo nebuvo. Bar-niai, peštinės, smauginės, muš-tynės pas juos buvo kasdien. Galų gale priejo ligi to, kad tai moteriškai, drauge su sunum, vieną vakarą, tą vakarą prieš Visus šventuosius, priejo išbė-gti iš namų. Kur dingsi vakare išbėgęs — naktis. Nubėgo į artimus kaimynus. Atbėgę sėdi užpečkyje ant zeliko ir pro verk-smus pasakojaci apie savo var-gus — nelaimes. Tų namų šeim-i-ninkė kopustus pjausto, deda į kubilą, šeimnininkas grūdzia tuos pačius kopustus, kad daugiau tilptų.

Tik iš nežinių subildėjo durys, įsivertė galvą apsirišęs žmogus ir tiesiai su šautuvu į atbėgusią moteriškę ir jos sunų; tų namų šeimnininkė persigandus po suo-lų palindo, tai liko gyva ir ne-sužeista, o šeimnininkas pasipai-niojo žmogžudžiui po kojų, tai jis į jį šaudamas, išmušė tik pry-šakinus dantis ir galą liežuvio nukirto. Tą moteris ant buto slenkščio, o vaikas — jos su-nus ant stubos slenkščio sugriu-vo negyvi. Žmogžudys, žinoma, per lavonus peršokęs, pabėgo... Dabar visa policija sukelta kaip be dušios bėgioja — žmogžudžio ieško... Aš pats mačiau — bai-siausias reginys. Dabar nė val-gyt nė miegot nebegaliu. Kad tik kiek, nužudytųjų paveikslas

prieš akis ir stovi. Nužudytieji — negyvi, bet kas to sužeistojo senelio per šauksmas — baisu klausyt. Išvežė vargšą vaitojan-tį į Sakių ligoninę; nežinia ar pasirodęs verdas katilas ir iš grįš! — užbaigė pasakotojas. Tuo tarpu atėjo iš Kauno trau-kinys — sėdau ir važiauvau to-lyn. Pranės brolis.

PASKENDO DEGTINĖS KON-TRABANDOS LAIVAS SU 11 ŽMONIŲ

NEW YORKAS, lapkr. 26. — Laikė siuntusių Atlantiko van-denyne audrų žuvo vienas kon-trabandininkų laivas su vie-nuolika žmonių ir 400,000 do-lerių vertės degtinės.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuviai, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. Juška,
1228 W. 55-th St., Chicago, Ill.

Jau atėjo Kultura No. 10.
Galima gauti Naujienose.
Kaina 30 centų.

Skelbimai Naujienose
duoda naudą delto,
kad patios Naujienos
yra naudingos.

J. J. STASULANIS (EAGLE MUSIC CO.)

Čia yra geriausi Player Pianai, arba Grand Pianai. Geriems artistams jie yra labai gerai žinomi. Steinmeyer, Franke, Baldwin H. Y. Charlton, Schareder & Son, Harding Boston.

Mes dūdam ant lengvų išmokėjimų, taigpi senus išmainom ant nau-ju. Pas mus 100 dolerių pigiau negu, kad kitose krantuose. Musų Pianų kainos \$75.00 ir augščiau. Taigpi Lietuviški Rolij: dainų, šokių didžiuliams pasirinkime.

Irgi Vietrolas, Victor Lietuviški Rekordai tukstančiais numerij. Nauji kas savaitę!

3236 South Halsted Street, Chicago, Illinois.

Nuo kosulio, persikaldymo, galvos skaudėjimo, neuralgijos, reumatiz-mo ir nuo visų skausmų.
Pas visus aptiekorius
35c and 65c, jars and tubes
Hospital size, \$3.00

TEATRAS IR KONCERTAS

Pirmu
kartu
scenoj
3 aktu
Drama.

Gaires

Veikalas
atvaizdina
dabartinę
Lietuvos
Valstiečių
padėtį.

Kadangi
K. Menkeliumiutė
laikė
Vilnies
Koncerto
turėjo šaltį
ir negalėjo
dainuoti,
tai ant
šio Koncerto
sudainuos
visas del
"Vilnies"
Koncerto
skirtas dainas.

Ned., Lapkričio-Nov. 30, 1924

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE

2242 West 23rd Place

Durys atsidarys 5 val. vak.

Programas prasidės 6 val. vak.

PO PROGRAMO ŠOKIAI

Ižanga 75c

Rengia L. M. P. S. 3 Rajonas

Sutaupykit 50 Nušimčių

ANT PEČIŲ IR LOVŲ PIRKdami
UŽ CASH

RUBIN FURNITURE CO.

2030 So. Halsted Str., Chicago, Illinois.
Tel. Canal 5811

BALIUS

Rengia

Lietuvių Moterų ir Vyrų Pašelpinis Kliubas

Nedėlio, Lapkričio 30, 1924

MILDOS SVETAINĖJE

3142 S. Halsted St.

Pradžia 7 val. vakare.

Ižanga 35 centai.

ISKILMINGAS BALIUS!

RENGIA LIETUVIŲ N. KLIUBAS

Subatoj, Lapkričio (November) 29, 1924

MILDOS SVETAINĖJ,

3142 So. Halsted St.

Pradžia 6:30 val. vakare.

Ižanga vyrams 50c, moterims 25c; Jaunimas nepaprastai progos puikiai pasiūkti prie pulkios muzikos. Kviečia KOMITETAS.

Didelis ir Linksmas Šokis

SIAM SEZONE

Rengia

FEDERACIJA LIETUVIŲ KLIUBŲ

Midway Masonic Temple Svetainėje,

6115 So. Cottage Grove Ave., Chicago

Pradžia 7:30 val. vak.

Tikietas 75c su drabužių padėjimu.

Nedėlio, Nov. 30 d., 1924 m.

Muzika iš 9 ypatų, po vadovyste F. Jereck.

Pastaba: Vaziuojanti iš visų miesto dalių iki Cottage Grove Ave., Cottage Grove Ave. iki 61st Street.

Kviečia visus RENGIMO KOMISIJA

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO

809 W. 35th St., Chicago

Tel. Bk. levard 0611 ir 07.4

PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.

Pasekmingai stūdim pinigus ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-12
Tel. Central 4411 Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 810

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. klee-
-tens vakarą, išskyrus ketverga.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1117

Telef. State 7521

Vakarašis ir nedėlios rytas:

3335 So. Halsted St.

Telef. Yards 0141 ir Yards 6894

Panedėlio vakare:

4601 So. Marshfield Ave.

Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai. — Ingaliuojimai. — Pas-
kols pinigų, 1 ir 2 morgiaiams.

J. P. WAITCHES Advokatas

MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516

Telefonai Randolph 5584 ir 5585

VALANDOS: Kas dieną, išski-
-riant Subatas ir šventes, nuo 9 iki
pietų.

ROSELAND'O OFISAS:

10717 S. Indiana Avenue,

Telefonas Pullman 6377.

VALANDOS: Kas dieną nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; šven-
-tėmis iki pietų.

SPECIALISTAS ant egzamina-
vojimo abstraktų ir padaryme
kontraktų, dokumentų ir visokių
popierių. Veda visokius spūds.

A. A. Olis ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakarašis

3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775

6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus
perkant arba parduodant Lotus
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis

John Bagdziunas Borden Lietuvis Advokatas

Veda bylas visuose teismuose. Egzami-
nuoja abstraktus. Padaro pirkimo ir par-
davimo dokumentus ir įgaliojimus
7 S. Dearborn St., Tel. Randolph 3261
Vakarašis: 2151 W. 22 St. nuo 7 iki 9
Telefonas Roosevelt 5090
Namu telefonas: Canal 1657

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:
Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 2396

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6890
Vak. 3225 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI ADVOKATAS

77 W. Washington St., Room 911
Tel. Central 5200
Cicero Utarninko vakare

1814 S. Cicero Av. T. Cicero 5030

Ant Bridgeportio Seredoj nuo
6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Bowl. 6737

KORESPONDENCIJOS

So. Omaha, Nebr.

Draugijų atstovų susirinkimas.
—J. Basanavičiaus laiškas.

Čia dar gyvuoja vietos draugijų komitetas, atstovaujantis penkis vietos pažangiasias draugijas. Į komitetą įeina po du atstovų nuo kiekvienos draugijos.

Tas komitetas per vasaros karščius nieko neveikė. Bet atėjus rudeniiui, lapkr. 13 d. įvyko pirmas komiteto—draugijų atstovų—susirinkimas. Susirinkimas parodė, kad yra parizmas pradėti veikti naudingą visuomenei darbą.

Pirminkas atidarė susirinkimą ragindamas visus ilgą laiką pasilsėjusius vėl stvertis už darbą. Skaitytą protokolą ir atidavė Lietuvos Draugijos del kar nukentėjusiems šelpiti Centro Komitetui, kuris laiko ir globoja savo skaitlingose prieglaudose ir bendrabučiuose apie 700 vaikų ir mergaičių, daugiausiai Vilniaus krašto našlaičių. Už tą Tamstų nors nedidžiausią dovaną tariau Draugijos Komiteto ir savo paties vardu kaip Tamstai, taip ir gerb. So. Omahos lietuviams, aukavusiems pinigų, nuoširdų aciu!

Siunčiu Jums visiems daug labų dienų iš Vilniaus! Su pagarba
Dr. J. Basanavičius.

Šis senelio Dr. J. Basanavičiaus laiškas turi paskatinti mus visus south omahiečius dar labiau sukrusti ir veikti dėl vargstančių vilniečių, kad ateity galėtumėm juos paremti su dar didesne auka. Juk kiekvieno mus pareiga yra rūpintis tais nelaimingais našlaičiais. Jei nė vienas nesirūpinime, tai kas juos aprūpins, kas juos, vargšus, priglaus?
—A. A. Žalpis.

skubinti to klausimo išrišimą lietuvių naudai. Vilniaus gi lietuvių niekad negali išsizadėti. Pastaroji/nuomonė/paėmė viršų komitete.

Išdavė raportą ir komisija iš K. Junevičiaus ir O. Žalpienės, kuri buvo komiteto paskirta pasiūsti surinktus Vilniaus lietuvių našlaičiams pinigus. Protokly rašt J. Papikas perskaitė ir gautą iš Vilniaus sekamą seno Lietuvos darbuotojo ir kovotojo Dr. J. Basanavičiaus laišką So. Omaha lietuviams:

„Vilniuje, Gimnazialna N 4, 1924

J. M. p. Onai Žalpienei So. Omaha, Nebr.

G. T.—Už, Tamstos atsiųstusius 7 dol., lenkų paštui juos pakeitus auksiniais, gauta 35 lenkų auksinus ir 57 skatikus, kuriuos ta suma ir atidavė Lietuvos Draugijos del kar nukentėjusiems šelpiti Centro Komitetui, kuris laiko ir globoja savo skaitlingose prieglaudose ir bendrabučiuose apie 700 vaikų ir mergaičių, daugiausiai Vilniaus krašto našlaičių. Už tą Tamstų nors nedidžiausią dovaną tariau Draugijos Komiteto ir savo paties vardu kaip Tamstai, taip ir gerb. So. Omahos lietuviams, aukavusiems pinigų, nuoširdų aciu!

Siunčiu Jums visiems daug labų dienų iš Vilniaus!

Su pagarba
Dr. J. Basanavičius.

Šis senelio Dr. J. Basanavičiaus laiškas turi paskatinti mus visus south omahiečius dar labiau sukrusti ir veikti dėl vargstančių vilniečių, kad ateity galėtumėm juos paremti su dar didesne auka. Juk kiekvieno mus pareiga yra rūpintis tais nelaimingais našlaičiais. Jei nė vienas nesirūpinime, tai kas juos aprūpins, kas juos, vargšus, priglaus?
—A. A. Žalpis.

Phone Boulevard 9641

A. KAIRIS
Muninimo ir budavimo generalis
KONTRAKTORIUS
3352 So. Halsted St.
Namai 3356 Lowe Ave.

Waukegan, Ill.

Naujos TMD 13 kuopos organizatoriai dirba išsiuose.—
Liutosybės Choro koncertas.

Pereitą spalio mėn. čia surengta nauja TMD. 13 kuopos iš penkių narių. Valdybą rinkta pirm. S. Adomkus, rašt. J. Misevičius, išd. Iz. Dapkus. Gavę jau nariai knyga „Is tamšios praeties“. Valdyba naujos kuopos dirba smarkiai, organizuodama įvairiais būdais vietos lietuvius.

Į trumpą laiką prirašė 20 naujų narių; dabar kuopa turi 25 narius. Waukegano tėvynainiai sutvėrę kuopą davę pažadus, kad kuopoj turi būti 100 narių. Ketvirtą dalis darbo jau atlikta. Žinant Waukegano lietuvių gerumą ir prijaunimą apšvietai, taip jau esant kuopos valdybai darbščiai, jie pilnai duotą žodį išlaikys. Norint duotą žodį išlaikyti, nariais prašome kreiptis prie kps. Valdybos: pirm. S. Adomkaus ir rašt. Jono Misevičiaus adresu: 826 Prescott Ave. ten gausite visas informacijas.

Greitu laiku kuopa mano stiprinimui kuopos finansų ruošti kad ne ką kitą, tai linksma balių ir šokių.

Lapkričio 9 d. vakare, p. Kripo Liutosybės svetainėje „Liutosybės Choras“ buvo surengęs koncertą: sau į pagalbą dar atsikrėtę porą dainininkų iš Chicago, kad tuomi sudarius didesnę programą. Koncertas susidėjo iš 13 numerių. Liaudies dainelės publikai patiko, bet kas mane nustebino, tai kad išgirdau Liutosybės Choro dainuojant apie „Matušką Rusiją“. Lietuva gyvuoja pasiluosavus nuo rusų jau septynis metus. Visi jos piliečiai išsivijoje dar net ir

Lietuvos valstybei nesusikūrusi dirbo Lietuvos ir jos liaudies naudai ir kovojo su rusų priešpanda. Bet mus komunistai suklaidinti Maskvos agentų, vis tiems svetimiems buvusiems prispaudėjams tarnauja, garbindami svetimus dievus. Lyginai ir Liutosybės Choras, kad ir gražų vardą nešioja, bet dar iki šiol neįstengia pasiluosuoti nuo rusizmo. Juk mes lietuvių turim daug gražiai skambančių liaudies dainelių; kodėl jų Liutosybės Choras nedainuoja? O vieton to garbina mus engėjus ir tuo pačiu laiku diktatūros teroro sunaikintą ir badu mirstančią šalį—Rusiją. Sakykit gerbiamieji, kaip tai panašu? Pirmiau vedusi chorą moterėlė išvažiavo svečiuosna su svetimu vyru. Dabar Liutosybės Choras veda rim-

ta jauna lietuvaitė Vaitekūnaitė. Aš tikin, kad ji Liutosybės Chorą paluosuos nuo apsikrėtusių rusizmo dvosios.

—Svečias.

Pirm negu pirkis pianą, pamatyk šitą Players Pianą; gražus riešuto medžio dailiai padarytas, kainą \$245.00 su 25 Rolėmis ir liampa. Kitas varietas Player Pianą, kainą \$145.00, Upright Pianą, geras kaip naujas \$65.00.

3327 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Neužmirškite Savo Draugų Lietuvoje

Pageibėkit jiems turėti
LINKSMAS KALĖDAS

Siųskite jiems pinigus per

HOME BANK AND TRUST CO.
A STATE SAVINGS BANK

Valstijinis Taupymo Bankas
Milwaukee & Ashland Ave.

Kapitalas \$1,000,000.00
Resursų virš \$11,500,000.00

Overkautai

Labai geros rūšies žemomis kainomis

IMPORTUOTI
AUSTRALIJS
WARBIRDS

Šilti, ilgai dėvimi, gerai išrodo.
Pamatykite juos šiandien

SPECIALIAI ŠVENTEMS
DVIEJŲ KELNIŲ SIUTAI

Mes apkaivome musų daug paprastų kainų \$50.00 rubus už

\$37.50

Labai atsargiai išrinkti iš musų geriausios rūšies rubų, pasiulome jums nepaprastomis kainomis po

\$55.00

OVERKAUTAI

Overkautai kuriuos mes pardavinėjome po \$65.00 yra specialiai apkaivoti po

\$47.50

ir kitų overkautai labai gero materiole yra apkaivoti del švenčių

\$57.50

Kiti nuo \$30 iki \$80

TURNER BROS. CLOTHING CO.
S. W. Corner Roosevelt and Halsted St.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kamps 31 gat

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją, ilgai praktikuojusi Pennsylvanijos ligonbuciuose. Sazi-ningai patar nauja, visokio se ligose prieš gimdyms, laike gimdyms ir po gimdyms.

Už dyka patarimas, da ir ki tokiuose reikse tuose moterim ir merginoms kreipkitės o ra sito pagalbe.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 pietu, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis
Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvargę, silpnos, skaudžios arba ašaros, tuojau ateik pasitarti.
Akiniai \$5 ir augščiau
Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3333 So. Halsted St.

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIU SPECIALISTAS

Palingvins akių štempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Akiniai nuo \$4.00 ir augščiau.
Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Dr. J. M. Chrzan

Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapimo ligas.
1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St.
Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Haymarket 9149. Res. Keystone 4130.

Tel. Lafayette 3848
Po 10 vak. šaukit Lafayette 3826
Rez. 3359 So. Western Blvd.
DR. ROY H. FREEMAN
Gydytojas ir Chirurgas
3825 So. Kedzie Ave.
Ofiso valandos: 8-9 A. M., 1-3 ir 6-8 P. M., nedėlioj 11-12 tikiai.
CHICAGO, ILL.

Phone Pullman 0676
DR. S. SMOLLAR
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėlioj pagal sutartį
10748 So. Michigan Ave.,
CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 8 deina
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel. Lafayette 4146

DR. HERZMAN
—IS RUSIJOS—

Gerali lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokios elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Dienomis: Canal 3116. Naktį Drexel 0960.
Bulevard 4136
3410 So. Halsted St.
Val: 9-10 A. M. ir po 8 val. vak.
Special: Nedėliomis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumų, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metal Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois
Specialistas džiovos Moterikų, Vyriakų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.
Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kamps 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0587
DR. MARYA DOWIAT-SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693
Residencijos tel. Drexel 9191
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterikų, Vyriakų ir Vaikų ligų.
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos 1-3 po piet, 7-8 vak. Nedėliomis iš šventadienis 10-12 dien.

Dr. Benedict Aron
Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Residencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutartių telefonuokit Prospect 0610

Jei abejoji akimis, pasiterauk **Dr. A. R. BLUMENTHAL**
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 So. Ashland Ave
Kampas 47-to: ant 2 lubų
1801 Blue Island Ave.
Phone Roosevelt 2025

Francužiškas Daktaras
Specialistas kraujo, odos, chronikų ir slaptų ligų
Gydo su pagalba naujausių metodų X-Ray Spinduliai
Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko
Telefonas Canal 0464
Valandos 2:00 iki 4:30 ir 6 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;
Buras 4204 Archer Ave. Kampas Sacramento Ave.
V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefonas Lafayette 3878-7716
Dr. J. W. Beaudette

Istokit Šiandien i Musų Kalėdinį Taupymo Kliubą

Dabar laikas siųsti pinigus Lietuvon jei nori kad nueity prieš šventes. METROPOLITAN STATE BANKAS siunčia pinigus per LIETUVOS VALSTYBES BANKĄ pigiai, saugiai ir greitai. Todėl jei nori kad pinigai greitai pasiektų Tamistos gimines ar daugiaus siųsk tuojau per METROPOLITAN STATE BANKĄ.

PASTABA:

Už visus pinigus padėstus į šią banką iki Gruodžio 10 d., š. m. gausite 3% nuosintį į metus už vieną mėnesį ant naujų metų.
Nelaikyk pinigų namie, bet padėk juos į stiprų ir saugų METROPOLITAN STATE BANKĄ — kur doleris dolerį dirbs, ir kur SAUGUMAS IR PATARNAVIMAS YRA PAMATAS AUGIMO SIOS BANKOS.

Kapitalas ir Perviršis \$275,000.00
Turtas Virš - - \$3,000,000.00

Metropolitan State Bank

Po Valdžios ir Clearing House Priežiūra

2201 W. 22nd KAMPAS LEAVITT ST.
CHICAGO.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 val. ryto iki 4:00 val. vak. UTARNINKAIS IR SUBATOMIS iki 8:30 val. vakare.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bentrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:

Chicagoje — paštui	
Metams	\$3.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per auštotojus:

Vieną kopiją	3c
Savaiti	13c
Mėnesiui	75c

Suvenytais Valstijose, ne Chicagoje,
paštui:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitų valstybių
(Atpiginimas)

Metams	\$2.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pilietis reikią užti, pašto Money
Orderiu, kartu su čekiumu

Apžvalga

KOMUNISTŲ SMUKIMAS
VOKIETIJOJE

Lapkričio 2 d. Vokietijos provincijoje Meklenburg-Strelitzė įvyko vietinių savivaldybių rinkimai. Jų rezultatai rodo, kad po gegužės 4 d. šių metų, kuomet buvo renkamas reichstogas, Vokietijos piliečių nusistatymas žymiai pasikeitė.

Svarbiausios provincijos mieste, Neubrandeburge, šiuose savivaldybių rinkimuose buvo paduota balsų:

Už socialdemokratų 1430 (geg. 4 d. balsavimuose 1205);

Už komunistus 560 (geg. 4 d. balsavimuose 954);

Už kraštutiniuosius nacionalistus 767 (gegužėje 1654);

Už nacionalistus 1321 (26-66);

Už Vokietijos liaudies partiją 538 (390).

Taigi socialdemokratų balsų skaičius padidėjo, o komunistų ir nacionalistų nupuolė. Per pusę metų, nuo reichstago rinkimų iki savivaldybių rinkimų, komunistai prakiso daugiau kaip trisdešimt nuosimčių savo balsų, o nacionalistai daugiau kaip 50 nuos.

Sekančiame pagal didumą tos provincijos mieste, Neustrelitzė, rezultatai buvo tokie:

Socialdemokratai gavo 1300 balsų (gegužės mėn. — 800);

Komunistai gavo 200 (geg. mėn. — 1000);

Kraštutiniai nacionalistai gavo 440 b. (geg. mėn. — 1400);

Nacionalistai ir liaudies partija gavo 1150 (geg. mėn. — 2500).

Čia matome tiesiog katastrofiną komunistų ir nacionalistų smukimą. Pirmieji pražudė keturis penktadalius savo balsų, o antrieji taip pat turėjo milžinišką nuostolį.

Idomu tai, ką parodys visuotiniai balsavimai ateinančią gruodžio 7-tą dieną.

KAMENEVAS SU STALINU
PRIEŠ TROCKI.

Rusijoje vėl prasidėjo didelis ginčas tarpe bolševikų partijos vadų.

Sovietų spaudoje tapo paskelbta Kamenevo ir Stalino raportai, kurie iki šiol buvo cirkuliuojami tikrai bolševikų partijos viršūnėse. Jie užima 40 spausdintų šaltų. Juose yra atakuojamas karo komisaras Trockis, kuris neseniai parašė knygą apie

1917 metų bolševikišką perversmą.

Kamenevas su Stalinu nagrinėja Trockio karjerą ir randa, kad jisai esąs neištikimas bolševizmui žmogus, kadangi jisai visuomet turėjęs palinkimą prieš „menševizmą“. Stalinas priklausoja Trockii, kad po Lenino mirties jisai mėginęs įsiskverbti į bolševikų partijos vadovietą. Stalinas ragina partijos narius kovoti su Trockio „paklaidomis“, idant nedavus karo komisariui sukelti triukšmą ir suirutę partijoje.

Po šių atakų ant Trockio pradėjo iš įvairių vietų plaukti į komunistų spaudoje rezolucijos, smerkiančios „trockizmą“ ir pritariančios centraliniam komitetui. Nepatogus Kameneviui ir Stalinui konkurentas tuo būdu, matyt, bus „nugalėtas“, kaip ir pernai metais.

Bet ginčai tarpe Rusijos diktatorių dar labiau padidins tą pa krikimą Europos komunistų partijose, kuris tolyn reikšiasi vis atšresnėse formose ir galutinai puldo jų įtaką darbininkų akyse.

DIKTATORIAUS KEBLUMAI

Diktatorius Mussolini vėl turėjo nusileisti opozicijai.

Vienas laikraštis Romoje aprašė, kaip fašistų milicijos vadas, gen. Balbo, 1923 metais davinėjo įsakymus „juodmarškiniams“ mušti socialistus. Mussolinio pareibininkas, negalėdamas užgrūvinti teisingumą šito fakto, turėjo dabar pasitraukti iš savo vietos.

Italijos diktatorius daugiaus nebedrįstų viešai užtarti padužus, su kurių pagalba jisai įėjo į valdžią. Bet tokių kriminalių gaivalų, kaip gen. Balbo, fašistų eilėse yra daug, ir opozicija nuolatos vis daugiaus ir daugiau jų šūnybių iškelti alkštėn. Jeigu Mussolini bus priverstas tų gaivalų atsisądėti, tai pagalios jo paties partija jo atsisądės.

SVARBIAUSIOS provincijos mieste, Neubrandeburge, šiuose savivaldybių rinkimuose buvo paduota balsų:

Už socialdemokratų 1430 (geg. 4 d. balsavimuose 1205);

Už komunistus 560 (geg. 4 d. balsavimuose 954);

Už kraštutiniuosius nacionalistus 767 (gegužėje 1654);

Už nacionalistus 1321 (26-66);

Už Vokietijos liaudies partiją 538 (390).

Taigi socialdemokratų balsų skaičius padidėjo, o komunistų ir nacionalistų nupuolė. Per pusę metų, nuo reichstago rinkimų iki savivaldybių rinkimų, komunistai prakiso daugiau kaip trisdešimt nuosimčių savo balsų, o nacionalistai daugiau kaip 50 nuos.

Sekančiame pagal didumą tos provincijos mieste, Neustrelitzė, rezultatai buvo tokie:

Socialdemokratai gavo 1300 balsų (gegužės mėn. — 800);

Komunistai gavo 200 (geg. mėn. — 1000);

Kraštutiniai nacionalistai gavo 440 b. (geg. mėn. — 1400);

Nacionalistai ir liaudies partija gavo 1150 (geg. mėn. — 2500).

Čia matome tiesiog katastrofiną komunistų ir nacionalistų smukimą. Pirmieji pražudė keturis penktadalius savo balsų, o antrieji taip pat turėjo milžinišką nuostolį.

Idomu tai, ką parodys visuotiniai balsavimai ateinančią gruodžio 7-tą dieną.

KAMENEVAS SU STALINU
PRIEŠ TROCKI.

Rusijoje vėl prasidėjo didelis ginčas tarpe bolševikų partijos vadų.

Sovietų spaudoje tapo paskelbta Kamenevo ir Stalino raportai, kurie iki šiol buvo cirkuliuojami tikrai bolševikų partijos viršūnėse. Jie užima 40 spausdintų šaltų. Juose yra atakuojamas karo komisaras Trockis, kuris neseniai parašė knygą apie

1917 metų bolševikišką perversmą.

Kamenevas su Stalinu nagrinėja Trockio karjerą ir randa, kad jisai esąs neištikimas bolševizmui žmogus, kadangi jisai visuomet turėjęs palinkimą prieš „menševizmą“. Stalinas priklausoja Trockii, kad po Lenino mirties jisai mėginęs įsiskverbti į bolševikų partijos vadovietą. Stalinas ragina partijos narius kovoti su Trockio „paklaidomis“, idant nedavus karo komisariui sukelti triukšmą ir suirutę partijoje.

Po šių atakų ant Trockio pradėjo iš įvairių vietų plaukti į komunistų spaudoje rezolucijos, smerkiančios „trockizmą“ ir pritariančios centraliniam komitetui. Nepatogus Kameneviui ir Stalinui konkurentas tuo būdu, matyt, bus „nugalėtas“, kaip ir pernai metais.

Bet ginčai tarpe Rusijos diktatorių dar labiau padidins tą pa krikimą Europos komunistų partijose, kuris tolyn reikšiasi vis atšresnėse formose ir galutinai puldo jų įtaką darbininkų akyse.

kad pilnas aprašymas bus paskelbtas ryto.

Tai šita Grigaitis nurodymą ponai sandariečiai perstato, kaip po „pasigyrimą“ ir „Naujienu garsinimą“!

Jeigu ponai sandariečiai iš IV Apskričio netiki, kad stralūnis ir laikas, apie kurį jie mini, buvo tikrai „Naujienu“ redaktoriui atsiųstas tiesiog iš Vihniaus, tai tegu jie ateina į „N.“ redakciją, ir mes jiems jį parodysime.

Kai del rezolucijos, tai čia sandariečių Apskritys irgi meluoja. Grigaitis nesigyrė, kad jisai tą rezoluciją pagaminęs; apie tai, kas ją pagamino, jisai visai neminėjo.

Bet visgi yra faktas, kad re-

zoliaciją pagamino Grigaitis (sulig rengėjų komiteto prašymu). Niekas kitas prie tos rezolucijos nebuvo pridėjęs nė vieno žodžio.

Mes nenorime užgaubti p. Zimontą, kurį sandariečių Apskritys savo „protestu“ stato, kaip pavyzdį Grigaitiui. Tegū jai kalba bus „geriausia!“

Šiokie negražūs užsipildinė jimai tikrai dar kartą parodo, kad Chicago sandariečių vadai turėjo tam V. V. K. rengimui daugiau tulžies, negu nuosirdaus įpritarimo.

Šių 1924 m. rudenyje, lapkričio mėn. pradžioje, majoras Petras Ruseckas Kaune išleido atsisaukimą, kurį laikurie laikraščiai išsispausdino ir kurį P. Rus. išsiuntinėjo kairiuose jam žinomoms žmonėms. Tas jo atsisaukimas štai šiaip skamba:

„Vienas garbingiausių mūsų naujosios istorijos įvykių, tai kova del spaudos atgavimo, sykiu gi ir kova del mūsų kultūros, tradicijų, tautos dvasios išlaikymo. Šios kovos faktai, įvykiai nieku būdu neprivalo istorijai žlugti.

Tačiau slenka metai po metų ir tos kovos, tos mūsų naujųjų laikų epopejos dalyviai vienas po kito žengia kapuose, nusiedami sykiu su savim ir taip brangių mūsų istorijai tos kovos savo atsiminimų medžiaga.

Tą medžiagą nuo žlugimo, nuo amžino užmiršimo tegalima apsaugoti tik surinkus iš dalyvių ar jų pažįstamųjų, giminių ir t. t. asmeniškus tų dalyvių atsiminimus, užrašus bei pasakojimus ir visa tai išspausdinus.

Ir niekas juk negalėtų suteikti taip charakteringos tai kovai, tiems laikams medžiagos, kaip knygnešiai ir tie, kurie turėjo su jais šio karo tokio reikalo bei santykių: knygu (spausdinių) platintojai vietose, laikraščių redaktoriai, bendradarbiai bei rašytojai.

Teisybė, dalis šios medžiagos šian bei ten jau išspausdinta, bet žymi jos dalis dar tuojau tik minėtųjų žmonių galvose. Kad ir likusioji ši taip brangi mūsų atsiminimų medžiaga būtų surinkta ir išspausdinta, tapo susitarsta su „Svyturio“ bendrovės, kuri apsilima tuos atsiminimus išleisti.

Todel kreipiuosi į visus buvusius knygnešius, spaudos draudimo laikų knygu ir šiaip spausdinių platintojus (taip vadinamus liaudies švietėjus) bei turėjusius su knygnešiais ir švietėjais reikaly ir laikraščiu bei knygu leidėjus, redaktorių bei bendradarbius, prašydamas juos visus atsisiųsti man iš kalbamosios kovos savo atsiminimų.

Kadangi tarp minėtųjų dalyvių yra nemaža žmonių pasenusių, paliegiusių, kurie jau nebegali patys rašyti, arba tiesiog nemėgstantys rašyti ar kitos priežasties dėlei nerašančių, todėl kitų prašyčiau tų žmonių atsiminimus surašyti ir man atsisiųsti.

Atsiminimus rašant reik pažymėti įvykių metai ir, kiek galint, diena, arba bent mėnėsis, o taip pat vieta, įvykių dalyvių vardai ir pavardės, kiek spausdinių gabenta, kuriais keliais, kiek atimta, kokių santykių turėta su rubežiaus sargyba, kokių sandėlių būta vienoj ir kitoj atsiminimų pusėj, kokių ypatingų įvykių, nuotikių būta ir t. t. žodžiu sakant, kuo būtų kuodaugiausia faktų. Taip pat svarbu nurodyti, kur ir kada apie kalbamąjį įvyki buvo rašyta.

Knygos bus pavadintos „Knygnešys“ arba panašiai. Rašyti bus tinkamai susistematuoti. Be to, atsiminimų knygos bus papuostos dalyvių fotografijomis ar šiaip atvaizdais, o taip pat ir tų trobų ar vietų atvaizdais, kur kas nors svarbes-

nio buvo atsitikę (tų namų ar vietų, kur būdavo slapty susirinkimų, knygu sandėlių, įžymėjų kratų, suėmimų ir t. t.). Todel labai svarbu parinkti ir atsisiųsti ir tinkamų fotografijų bei atvaizdų.

Jei dėl kokių nors priežasčių tie atsiminimai skyrium knygos nebutų išspausdinti, tai bus sunaudoti šiaip, kuriuose nors leidiniuose arba, autoriui norint, bus sugrąžinti atgal.

Rankraščiai turi būti parašyti vienoj lapo pusėj, kitą paliekant visai tuščiai. Fotografijos bei piešiniai turi būti ryškūs, gerai padaryti, kad but galima iš jų klišės gaminti. Fotografijos, jas atsiuntusiems norint, bus grąžinta atgal. Tačiau likusios „Knygnešio“ redakcijos bus atiduotos į prof. kan. J. Tumo organizuojamą prie švietimo Ministerijos Kultūros Muzėjų.

Rankraščiai reikale galės būti taisomi ir trumpinami.

Už tinkamus spaudai rankraščius ir fotografijas bei piešinius pareikalavus bus atlyginta. Tačiau atsilginta bus tik knygomis iš spaudos išėjus.

Rankraščius ir atvaizdus prašoma siųsti adresu: Majorui P. Ruseckui, Duonelaičio g. 75, Kaunas.

Iš atsisaukimo matyti, kad sumanymas geras ir darbas vertas palaikymo paremimo.

I tą pakvietimą lyg kaip ir atsakydamas, tulas, mažai žinomas asmuo „Knygnešio“ redakcijai parašė štai, maždaug, šitokią laišką:

„Gerb. Majorai P. Ruseckai! Škaičiau Tamstos „Knygnešio“ pakvietimą. Tai labai kilnus sumanymas, kurį ir aš senai pakaušyje nešiojau. Ar nebus tikriausiai ta knyga pavadinta „Knygnešiai“, nes jų ne vienas Lietuvoje buvo.

Taip, taip. Svarbu juos surinkti, užfiksuoti, nes dar metai, dar kiti, desėtkas metų ir išnyks laikas ir laikraščiai bei knygu šio pasaulio išnyko.

Knygnešius medžiaga, žinoma, brangi. Ir „Svyturys“ apsilima išleisti — bizi padaryti: Ir Tamsta žadate net už „rankraščius“ ir t. t. atlyginti. Labai gražu ir idealinga...

Akis primerkdami atsimeiname, rašome, spausdiname, skaitome — bizi darome... Praeiti keliame ir padanges, o su ja ir save... štai kaip mes branginame pasizymėjusius Tautai žmones.

O tuo tarpu didžiausias ir žymiausias mūsų knygnešys — Vytas Verbyla jau bene tretį metą Kauno kalėjime sėdi... Ir laukia... Ko? Žinoma, ko daugiau lauks?... Mirties!

Tyčia nueiti, Tamsta, į Kauno kalėjimo kamara 74 No ir rasi žmogų į kuprą susitraukusį (ta kuprą šimtus padų Lietuvos knygu ir laikraščių pernešė), jau pražilusį, įpuolusiomis akimis.

priešta sėdinti, sunykusį, nukankintą, sulaužytą sveikatą, be jokios vilties ir ateit... Tai Andrius Verbyla! Greta jo stovi jaunikiškai, nepilnametis, septintos Mariampolės Realės Gimnazijos klasės išplėstas... Tai A. Verbylos sunus — Vytas Verbyla.

Tas pats Vitukas, kurį 18-ka metų atgalios maskolių žanda-

rai, jo motiną už lietuviškas knygas suimdami, nuo motinos krūties atplėšė, kurį paskui paėmė žiburėlio Gocysė auklėti ir kai po keliolikos metų tapo savo tėvams į Sibira, kampe jie buvo ištremti, nugabentas, tai savo tėvų nebepažino... Jis jaunas, gabus. Jam mokslas sekėsi. Jam vieta šiandien Lietuvos universitete kokią nors mokslo šaką studijuoti. O jis dabar ten be jokio reikalo, be jokios kaltės, kalėjime žudomas.

Atvyk, Tamsta, į Mariampolę, ateik į Vytauto gatvę No. 4, ten rasi sergancią ir lovoj gulintį Kasty Verbylieng. Tą Verbylieng, kuri jauna, sveika ir tvirta budama savo vyrui knygas gabenti buvo didžiausia pagelbinkinė. Ji dabar našlaitė senatvėje ir nesveikatoje nuo savo vyro ir sunaus atskirta visų aplėsiu, graužiai dienomis ir naktimis, kam gyva taip ilgai esti...

Štai Tamsta, Majorai P. Ruseckai, gyvas vaizdas akyse kaip kartuvės stovi!

Ir kas kaltas? O tulas Mariampolėje buvęs milicistas, kuris norėdamas žemės gauti valdžiai gerindamasis taip „pasizymėjo“ kad Verbylas į kalėjimą įkijo, o pats žemės gavęs, už balno pavogimą, tapo iš tarnystės paleistas. Bet žemė — jam liko ir Verbylai ligi šiol kalėjime kirmija.

Aš toliau nebegačiu ramiai rašyti. Mano širdis perkūnėliškai keikia... Tad baigiu savo laišką krašui Tamstos: kol ką apie „Knygnešius“ darysi bei rašysi, užsimink Verbylų paliosavimui. Juk tai, sakau, gėda visai tautai už tai! Pranešk, Tamsta kunigui Tumui. Pas jį ir dar, rodos, šiek tiek širdies besama. Judo esate įtakingi žmonės, galite daug gero padaryti. Buvo kalėjime sukilimas. Verbylai galėjo išbėgti, bet nekalti budami iš kalėjimo nebėgo. Aš pats už juodu galvą dėčiau, bet kas su manim skaitysis?

Tegul valdžia ar kas kitas teisia, tegul baudžia, jeigu ras kaltais, bet tegul nežudo taip ilgai kalėjime, tegul nežudo tos šeimynėles, už kurias žudytojams priešais ateinančius amžius reikės kaip kokiems šlykštybėms raudonuoti.

Pirmiau pasistengkime paliosuoti iš kalėjimo knygnešius, o paskui jau tik pagalvokime apie jų pagarbimą! Parašas.

Į penktą dieną virš tilpusio laiško autorius gavo štai šitokią atsakymą: „Ačiū už laišką ir žinias apie Verbylas. Neatidėliodamas imsiuos jais rūpintis. Ar pasiseks man kas nors padaryti, tai čia, žinoma, kitas klausimas...“ Parašas.

Tai tokios tokelės mūsų Lietuvėlę tėvynėlę!

P. b.

Kas dedasi bolševikiškoje Rusijoje

Nusibankrutijusieji Lietuvos bolševikai norėdami patraukti savo pusėn miestų darbininkus ir skurstančiusios sodžiaus mažžemius prie kiekvienos progos žodžių ir dažnai metamos savo praklamojose nesigaili girti Rusijos buk ten dabar esąs labai geras gyvenimas, o ypatingai gerai gyvenasi darbininkams.

Tuo tarpu gi, kiek tenka patirti tikrenybę, ten esama visai atbulai ir visais žvilgsniais daug blogiau, negu kad dabar yra Lietuvoje valdant ja krikščionims-demokratams. Ka tikrai su grįžus iš Gomelio mano pažįstamas dirbusis gelžkelio dirbtuvėse darbininkas (šaltkalvis) suteikė gana įdomių žinių, kuriomis norėčiau pasidalinti ir su gerb. „Naujienu“ skaitytojais.

Minėtasis darbininkas, kurio pavardės dėl žmonių aplinkybių (kad neužtrauktų ant jo bolševikų keršto) aš čia neminėsiu, išsuteikė sekantių žinių. „Abelina krašto padėtis tebesanti gana sunki ir pagerėjimo kokia ji buvo 1919 — 1921 metais, mažai tesimata. Darbininkams ir pedų — ir tas puolimas gali suvalstybinių įstaigų žemiesiems tarnautojams tik tiek tesą ge-

riaus, kad dabar esąs lengviau prieinamas maistas, nes pavyzdžiui: darbininkas per mėnesį nupelno po 35 — 40 rublių, o ruginių miltų pudas kainuoja 1 rub. 20 kap. — 1 rub. 30 kap., lašinių sveras 40—50 kapelių, sviesto sveras 70—80 kapelių ir t. p. Gi drabužiai ir apavos esą labai brangu, kad už viso mėnesio uždarbį darbininkas negalės nusipirkti sau pusbačių.

Su politikos ir dvasios reikalais esama dar blogiau ir tie dvasiniai reikalai daugeli piliečių ap sunkina ir ekonomini. Butent, komunistų valdžia laikosi griežtai despotiškai — agresingos taktikos — ne komunistų netikiai kad nebeprima jokion tarnybon, bet dargi liuosuoja nuo darbo bent po keliolika ar kelias dešimtis metų ištarnavusius darbininkus bei valstybinių įstaigų tarnautojus. Pasak grįžusiojo iš bolševikijos darbininko nekomunistai piliečiai ten šiuo metu atsidurę stačiai bešeitinėje padėtyje, kad tiesiog neturi nei kur pasidėti. Nepriklausantieji komunistų partijai žmonės negali užimti jokios tarnystės, o įstoti į partiją esą labai sunku, nes iš norinčių įstoti partijon reikalaujama rekomendacijų nuo įžymių komunistų bei komisarų, o jų nesant neprima.

Dar labai pažymėtina ir tas, kad Rusijos bolševikai savo žodžiuose ir spaudoje nuoduoda esą didžiausiais internacionalistais vienok santykiuose su kitataučiais elgiais kaip aršūs nacionalistai. Butent, kitataučius liuosuoja iš įstaigų, nepriėmusius SSSR pilietybės verčia aplėisti komunistinį rojų ir t. p. Ir iš Gomelio gelžkelio dirbtuvių be kitų bolševikų valdžia atleisusi bent po kelias dešimt metų ištarnavusius du meisterių pil. P. ir D. ir dirbtuvių raštvėdį pil. A. Visi trys paliosuotieji yra lenkų kilmės žmonės, bet gerai prityrę specialistai laike karo evakuoti iš Liepojaus gelžkelių dirbtuvių Liepojaus-Romny gelžkelio.

Tokie tai apgailėtini dalykai dedasi bolševikų valdomoje Rusijoje, kurią lietuviškieji bolševikai be paliovos stato mums kaip geriausį pavyzdį ir tiesiog ją kelia į padanges.

—Lietuvos darbininkas.

Kaunas, 9-XI-1924 m.

Saugumas namuose

Kiekvienas šautuvas yra užtaisyta

„Nežinojau, kad jis buvo užtaisytas“, dažniausiai taip pasiteisina, kuomet išnetyčių pasitaiko nelaimė su šautuvu.

Jei šautuvas neatbutinai reikalingi namuose laikyti, reikia juos ten dėti, kur vaikams nebus prieinami.

Jaunas vaikas niekuomet neturi būti leidžiamas vartoti šautuvo, jei su juom sykiu nėra užaugusio.

Visuomet manyk, kad šautuvas yra užtaisytas, kol persitiki rini kitaip.

Elektrikiniai įrankiai yra ugnes priežastimi.

Elektrikiniai prosai palikti neužsuktai ant prosijamų lentų esti tankiai priežastimi gaisrų.

Visuomet reikia užsukti prodas, kuomet pabaigiama prosyti.

Degtukai.

Ugnis padaro milijonus dolerių nuostolių kasmet Jungtinėse Valstijose, ir d dēlis jų nuostolių šis paeina nuo neatsargumo su degtukais.

Dažnai girdima apie vaikus, kurie sudega bežaisdami su degtukais.

Rukytojai yra neatsargūs, meta degančius degtukus; degtukas gali užkristi ant degančios medžiagos ir gali būti priežastimi gaisro.

Atsargiai su laiptais.

Puolant nuo laiptų, dažniausiai puolame mažiausiai dešimties pėdų — ir tas puolimas gali suvalstybinių įstaigų žemiesiems tarnautojams tik tiek tesą ge-

Lietuvos Laisvamųjų Eti- nės Kultūros Draugijos Pirmas Visuotinis Suva- žiavimas

Šių metų liepos mėnesio 1 dieną įvyko Šiauliuose, Apsk-
rities Valdybos, bute pirmas
laisvamųjų suvažiavimas. Su-
važiavime dalyvavo nariai,
skyrų įgalioti atstovai ir sve-
čiai. Nedidutį salę registravosi
nariai bei svečiai. 1 val.
prasidėjo posėdis. Narių ir at-
stovų viso buvo apie 50 žmo-
nų, svečių iš viso apie 100, to-
liau prisigruodavo pilsa salė. Pub-
likoj matyti ir sodiečių, vyrų
bei moterų ir merginų, nekal-
bant apie inteligentus.

Posėdį atidarė gerb. Dr. J.
Šliupas ir sveikina įžanginį
kalbą susirinkusius. Toliau
renkamas prezidentas, išrink-
ta: pirm. Zukauskas, sekr. Vil-
kauskas. Susirinkimui patie-
kiama dienotvarkė: 1) Drau-
gijos Skyrų ir šiaip svečių
pranešimai iš vietų: civiliai
aktai ar vykiniai; 2) papil-
dymas įstatų; 3) Centro Valdy-
bos rinkimas; 4) Jaunuomenės
auklėjimas mokyklose (Preikš-
to incidentas, prigimtinės mo-
ralybės ir palyginamosios re-
ligijos mokymas); 5) Vadovė-
liai, organas; 6) Kapinių, kre-
matorijos klausimas; 7) Pa-
sauliniame laisvamųjų Romos
kongrese dalyvavimas; 8) Res-
publikos gynimas nuo prie-
skonstitucinių užmačių (ekte-
ritorialumas, konkordatas,
vieno iš sveru užplauki-
mas); 9) Sumanymai.

Visus beveik klausimus (iš-
skyrus pranešimus ir sumany-
mus) referuoja Šliupas. Svars-
toma papunkčiui.

Iš Šiaulių pranešimą daro
Šliupas. Narių virš 50; kapi-
nės turima; laisvamųjų šei-
mų sunus, duotas vardas Ri-
mis-Rimaitis, mirt niekas ne-
mirė; bet ateinančių pavasarį
Šliupas žada laidoti savo drau-
ga kun. V. Dembskį, kurs mir-
damas prašęs palaidoti Lietu-
voj. Dabar gi kun. Dembskio
pelnai randasi pas Šliupą, su-
pilti butelyje. Šiam skyrui
tenka vadovauti kitus skyrus.
Perčęs prie bendros organiza-
cijos padėties pažymi, kad per
tuos kelis mėnesius įsikūrė 15
skyrų, ir dar numatytų yra
30. 2 skyriai įsikūrė vien so-
diečių pestangomis, tai Šiaulių
sk. ir Uzarų sk. (Uzarai—kai-
mas, šakių ap. Suvalkijoje). Iš
tų abių skyrų buvo ir atsto-
vai: iš Uzarų jaunas vyrukas,
iš Šiaulių gi apytenis vyras.
Šiaulėniškis darydamas prane-
šimą pažymėjo, kad jau yra
kabinės, civilių aktų knygos, ir
baigė šiaip "Dar mes nutarėm,
kad, kai žmonės eina į teatrą
(suprask bažnyčią), daryti su-
sirinkimus". Uzarų skyrus
gyvuoja neblogai, tik sunkė-
nybė ta, kad vadai laisvamųjų
yra vadais ir kitų vietinių or-
ganizacijų k. t. Kultūros bure-
lio, Liet. J. S-gos etc. Iš Biržų-
Pasvalio sk. davė pranešimą
Zukauskas, jis pažymėjo, kad
nors narių nedaug, bet prijau-
čiančių yra šimtai, gal ir tuks-
tanciai, ypač prieš "celesia mi-
litans". Kauno sk. pranešė-
jas pažymėjo, kad po ilgų truk-
dymų jiems susikūrus ir dabar
dar tas jaučiama. Daugelis bi-

josi netik vietų, nustot net pa-
prasto darbo (kad kaip kur
ir pasitaiko). Reikia pasakyti,
kad ta baimė pasitaiko ir so-
diečių; tik kitoj formoj, ve, bi-
jamasi netekt rainakių, juoda-
kių (ypač turtingų) malonės,
ka pažymėjo Uzarų atstovas.
Kartais tos įvairios "baimės"
įgauna net labai juokingas
formas).

Išstatuose įdedami tik keletas
žodžių.

Centro Valdyba renkama
slaptu balsavimu. Vienbalsiai
išrinktas Dr. J. Šliupas, toliau
sekr. Vitkauskas, Lemežis etc.
viso 5, ir 3 kandidatai.

Iškilo ir keletu rezoliucijų
reikalas, tam tikslui išrinkta ir
rezoliucijos redakcijos komisi-
ja.

Jaunuomenės auklėjimą mo-
kyklose referavo Dr. J. Šliupas.
Pažymėdamas tų klerikalių
gimnazijų režimą, reišė nusi-
stebėjimo, kad kunigai net sa-
vo konstitucijos nesilaiko, taip
įvairiais paragrafais konstitu-
cija garantuoja "tikėjimo ir są-
žinės laisvę, be to atskiru į-
statymu nurodė, kad tėvams
pareikalavus nemokyt jo vai-
kus tikybos, vaikai nuo tiki-
bos pamokų paliusuojama. Bet
praktikoj yra kitaip, taip
Preikšto vaikai vien tik už tai
ir išmesti iš gimnazijos, kad
tėvai pareikalavo nedėstyti
jiems tikybos. Tuo reikalu jau
Šliupas nuplėšė keletą porų ba-
tų, trunkdamasis pas ponus
Bistrus, ir žada dar toliau ieš-
koti teisybės. Po diskusijų del
šio incidento, Šliupas referuo-

ja prigimtinės moralybės, bei
palyginamosios religijos litera-
tūros reikalingumo svarbą. Nu-
tarta, kad kiek leidžia lėšos ir
jėgos šių vadovėlių—knygų
butinai pasirūpinti. Ankštai su-
tuo surištas ir organo klausima-
mas. Šliupas nurodinėjo, kad
organo leidimui nesą lėšų, be-
to liaudis mažai laikraščius
skaito, visi leidžiami Lietuvoj
partiniai laikraščiai labai ma-
žai skaitomi, kiek geriau tik-
stovi "Šiaulių Naujienos" tu-
rinčios apie 7000 skaitytojų.
Vienas darbininkas gyveno il-
gą laiką Rygoj nurodo, kad
Liet. laikraščiai nemoka prisi-
taikinti liaudžiai; ne lity sto-
ka, bet gerų laikraščių stoka
atpratina nuo skaitymo. Kauno
atstovas nurodo, kad laisvama-
nyba Lietuvoj nauja, žmonės
ja domisi: (sprendžiama iš to,
kad suruošose Kaune laisva-
manių paskaitose buvo pilnu-
tėlė salė) ir organas apsimo-
kėtų, bandymui galima išleisti
neperiodinis leidinys, lėšų kla-
simu pataria kreiptis į... na,
gali "laimingus," šiuo klau-
simu amerikiečius. Dar kalbėjo
Zukauskas ir kiti. Charakterin-
gai ypač išsireiškė Levinskas.
Levinskas kalbėjo maž daug
šiaip: Man tenka atstovauti Lie-
tuvų tolstojiečių judėjimas, ir
bučiau laimingas, jei mūsų but
tiek, kiek yra šios salė laisva-
manių, bet mus yra tik ar
3, o vienkoks leidžiama laik-
raščiai. Pirmiau leido "Mei-
lės Keliai", pasirodė perskys-
ta, pradėjome leisti "Atgimi-
mą". Išleido 1 No.—Konfis-

kavo, išleido 2 No. irgi kon-
fiskavo. Nesu turtingas, bet
pasiskolines žadėjau leisti 3-čią
No. tuo tarpu išlošiau bylas,
ir leista platinti pirmuosius du
humerius, ir užtenka tik nu-
siųst knygynuosna su bandė-
dole, kad "buvo konfiskuota"
ir žmonės noriai perka. Leisiu
ir toliau, leisiu, kol visai ne-
pasmaugs... Po diskusijų nu-
tarta tą klausimą pavest val-
dybai ir iš jos tikėtis, kad
laisvamųjų šeimos draugo —
organo klausimas nebus pa-
mirštas.

Šiais klausimais nutarta eit
pramintu taku. Apie dalyvavi-
ma pasauliniame laisvamųjų
Romos kongrese reikalą plačiai
nuplėšė Šliupas. Delegatai bus

renkami šiekam sushmiki-
me. Del eksteritorialumo pra-
nešė Šliupas, kad kunigai pas-
kutiniu laiku savo organe "Ga-
nytojas" reiskia norą, kad ba-
žnyčios, vienuolynai galėtų
naudoti eksteritorialumo teisė-
mis, nelyginant užsienio at-
stovybės t. y. nemokėt mokes-
nių, neprigulėt nuo Lietuvos
teismo, etc. Del konkordato
pranešimą, kad lietuviams tu-
rėtų but gėda, jei Romos at-
stovas Cechini valdo nemato-
mai visą Lietuvą. Be to reikš-
ta pasipiktinimo, kad kunigai
privertė Klaipėdos krašto ti-
kinčius (protestonus) nutrauk-
bažnytinius ryšius su Berlynu,
bei Karaliaučiumi, ir pastatė
(išsa ant 6-to pusl.)

Apsaugokit Save Su Taupymo Sąskaita

Atdara
visą dieną
subatų
iki 8 val.
vak.

Šiame stipriame valstiji-
niame banke

Pasimatykite su Mr. Czai-
kauskas arba Mr. Bagdziu-
nas del bile kokio bankinio
patarnavimo.

**CENTRAL MANUFACTURING
DISTRICT BANK**
1112 West 35th Street, Chicago.

Kalėdos Jau Artinasi

Tukstančiai dolerių greitai bus
išmokėta nariams mūsų Kalėdi-
nio klubo. Ar jūs esate vienas tų
narių? Jei ne — ateikite į mūsų
banką ir tapkite vienu.

Jūs maloniai nusistebėsite, kaip
yra lengva tapti nariu to klubo.
Jūs galite tapti savininku nema-
žos sumos pinigų per ateinančias
Kalėdas.

Peoples Stock Yards Bank

DIDELIS BANKAS

ant kampo

47 St. ir Ashland Ave.
CHICAGO

Gera žinoma bankas tarpe lie-
tuvų visoje Amerikoje savo stip-
rumu ir geru patarnavimu.

Garsinkitės "Naujienose"

Savininkas

JOS F. BUDRIK PIANU KRAUTUVE

Parduoda Gulbransen Pianus Dirbtuvės Kaina ant Lengvų Išmokėjimų

Nacionalės arba vienoda kaina
visur ir Chicago ir kitur, taip,
kad pirkdamas GULBRANSEN
Piana, esi užtikrintas, kad ne-
tapsi apgautu.

Norėdamas nupirkti gerą Pianą,
ateik į mūsų krautuvę išgirsti ir
persitikrinti gerumą GUL-
BRANSEN Registruojančio Pi-
ano.

Gulbransen Registruojanti Pia-
nai randasi didžiųjų muzikos
profesorių ir artistų namuose.
Gulbransen Pianus išdirba di-
džiausia dirbtuvė pasaulyje, kas-
dieną išleidžia per 300 gatavų
pianų.

2 metai išmokėjimui

Keturi modeliai — Naciona-
liai apkaunuoti

\$450 — \$530 — \$615 — \$700

Dabar gavome 2 karlodus Pianų, taip, kad
yra proga išsirinkti.

Mylinas muzikalis instrumentas randasi
daugiau negu šimta tukstančių Amerikos
namuose — pirmiausiai — su juo labai
lengva groti — antras dalykas — todėl, kad
Gulbransen labai gražus pianas. Jo tonas,
gerumas, subudavimas yra puikus — jis
yra geriausias instrumentas ir geriausiai pa-
darytas pianas, kokį jūs galite gauti iš ki-
tų išdirbėčių.

"Jis bus geras ilgam vartojimui". Pirmu-
tinis Gulbransen padarytas pianas dar yra
geras vartojimui. "Ar užtenksiu pinigų
nusipirkti?" Gulbransen turi keturis
modelius labai pigiomis kainomis. Jie yra
padaryti iš geriausio materialo, labai dide-
lė atyda yra kreipiama į padirbimą, labai
gero tono.

Didelis pasirinkimas Traube, Stainway,
Artonia, Appola Pianų.

Krautuvė savo name
įsteigta 1912 metais. Par-
duoda tikrai teisingus ta-
vorus už teisingą kainą.

Krautuvė Lietuviškų
rekordų, Pianų Roliių,
Phonografų.

DIDZIAUSIS RADIO ISTOBULINIMAS

Brunswick-Radiola

Phonografas ir Radio išvieno

Pasukdamas guziką, Jus, gaunate muziką iš oro "Mysterija". Savo namuose Jus
galite klausitis: operos, geriausių pasaulio daininkų, geriausios orkestrės, taip
aiškiai ir gerai kaip sėdėdamas teatre užsimokėjęs \$5.00 tikieta. Ant kito pasu-
kimo, Jus turite rekorduotą muziką visų laikų, Jūsų komandoje Jūsų tinkamus
rekordus grojis, kaip tik Brunswick tegali gerai grojiti juos.

Didelis pasirinkimas visokių modelių, kainos nuo \$190.00 ir aukščiau. Jūsų seną
fonografą arba pianą priimsime mainais, kitą dalį ant lengvų išmokėjimų.

Brunswick Radiola
No. 35

Combining the world-noted
Brunswick phonograph with
the superlative in radio—the
Radiola Super-Heterodyne.

Brunswick Radiola
No. 35

Combining the world-noted
Brunswick phonograph with
the popular Radiola III-A—a
four-tube regenerative
receiver.

ALPA Malt Extract

Mes dastatome į visus pasaulio
dalis
Alpa Malt Extract Co.
2423 W. 47 St.
Phone Lafayette 1104

JOS F. BUDRIK

3343 So. Halsted St.
3327 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

The Peoples Furniture Company Parduoda Kimball Pijanus

Už dirbtuvės kainą ant lengvų išmokėjimų

Grojiškai Kimball Pijanai apkainuoti šep:

STYLE 44	STYLE 45	STYLE 46
\$595	\$675	\$775

Ar manai pirkti pijaną, kokį iš kur? Ar esi apsipažinęs apie pijanus? Ar manai tikėti į apskelbtus ir pasakas įvairių agentų? Ar ir Tamsa mokėsi už pijaną \$600.00 — \$700.00 (dolerių) už pijaną, kurį mūsų Krautuvėse galėtumet nupirkti už \$300.00 ar \$400.00 (dolerių), kurių mes turime daugybės mūsų krautuvėse. Bet ne! Mes norime parduoti JUM

KIMBALL PIJANĄ

KIMBALL PIJANAI yra parduodami vien už teisingą ta pačią kainą visose Krautuvėse kuriuos parduoda.

KIMBALL PIJANAI išreiškia augščiausią Pijano muziką, gėlto kad

KIMBALL PIJANAI yra daromi per patyrusius žmones per 70 metų

KIMBALL PIJANUS vartoja dauguma pasaulio pagarsėję pijanistai ir muzikos mokytojai už

KIMBALL PIJANUS atsako 50 milijonų dolerių įstaiga W. W. Kimball Co. už

KIMBALL PIJANUS taipgi atsako ir drąsiai jūm rekomenduoja didžiausia Lietuvių įstaiga Amerikoje THE PEOPLES FURNITURE CO.

Pirkite Kimball dabar, nemanykite apie joki kitą pijaną, atei-
kit į Pijany Departmentą Lietuvių Krautuvės IR PASISKIRKITE KIMBALL.

Krautuvės atdaros vakarais.

Parduodam ant dalinių išmokėjimų

TWO LARGE STORES

The Peoples Furniture Co.

FURNITURE, BOGS, PIANOS, PHONOGRAPHS, STOVES, PAINTS AND HARDWARE

FURNITURE FOR BETTER HOME

4174-83 Archer Ave., Brighton Parko

1922-32 So. Halsted St., 18tos gatvės koltinoje.

ELEKTRA

Visas ir patalpa suvaidina į gyvenimą naujas namas, talpų dir-
tuvas. Cash arba ant išmokėjimų.
Pirmąsias Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

PUIKUS — NAUDINGI KREPŠIAI

(Shopping Bags)
Šie krepšiai krautu-
vėse parsiduoda po
75 centus. Jie yra la-
bai puikus ir patogus
usidėjimui pirkinių:
jie yra sulenkiami;
tinka del daug pirk-
inių ir del mažai. Jie
tinka kožnai šeim-
ininkai, kuri perka
daug ar mažai pirkinių. Gaunami Naujienu
ofise, priduoant šį skelbimą ir 40c. Persiunti-
mo išlaidų 5c.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

LIETUVOS LAISVAMANIŲ ETINĖS KULTūros DRAU- GIJOS PIRMAS VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS

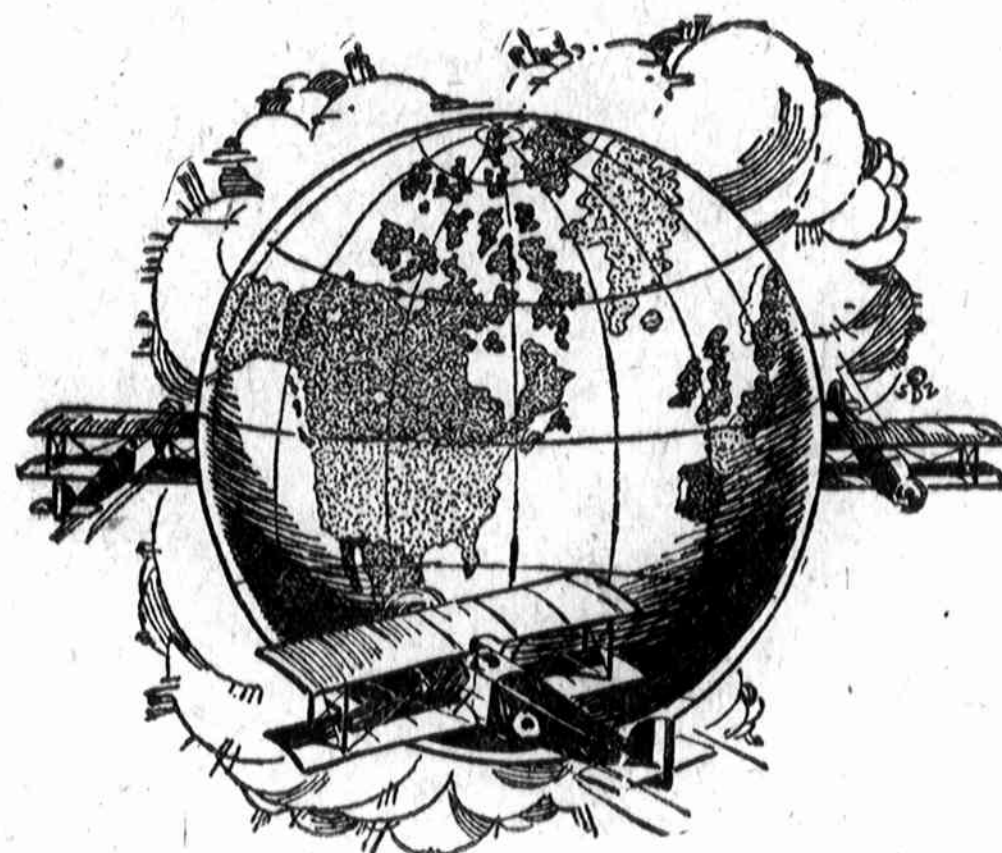
(Tęsa nuo 5-to pusl.)

savo komisarą, o pats apie nu-
stojimą bernaut lenkuojan-
čiam Cechinnui nei nemano.
Del vienuolių šelpimo valdžios
pinigais, del vienuolių išleidi-
mo iš užsienio, del teikimo
jiems privilegijų, nutarta išrei-
kšti protestas.

Sumanymuose buvo iškelta
vėliavos reikalas, susišelpimo
fondo reikalas ir šaip įvairūs
organizacinės reikšmės suma-
nymai.

8:30 val. buvo "Fantazijos"
salėj spektaklis — koncertas
lėjimas nuo 2-6 litų. Žmonių
prisirinko apie 600. Buvo grie-
žiama duetų orkestra, vėliau
dainavo tarnautojų — valdi-
ninkų-ų choras, diriguojant
Roškni. Sekė prakalbos. Išė-
jus šliupui kalbėti publika il-
gai, ilgai griausmingai plojo.
Savo kalboj šliupas nupiešė
prietarų kenksmingumą žmo-
nijos pažangai, nupiešė juodo-
sios ir baltosios kunigijos vei-
dmainingumą ir nurodė, kad
tokios rūšies apaštalių kostiu-
moms senai vieta muzejuose.
Kart-kartėmis jo kalba buvo
pertraukiama aplodismentais.
Po jo kalbėjo Žukauskas, jis
nurodinėjo, kad jau jam gim-
nazijoj būnant, jei per tikybos
pamokas jis nurodėdavo sal-
kyl, kad visą Dievas padaręs,
statydavo dvejukę, gi gamtos
pamokose priešingai. To-
liau nuvedė, kad ne Dievas su-
tvėrė žmogų ant savo paveik-
lo ir pavidalo, bet kad žmo-
gus sutvėrė savo dievus ant
žmogiško paveiklo ir pavidalo.
Po jo trumpai kalbėjo Kauno
atstovas. Toliau sekė Jakavi-
čiaus deklamacijos "Ach tas li-
tas", "Kad tokių žmonių aš
turėčiau", "Gero žmogaus ne-
rasi nei su žiburiu", akompo-
nuojant Poškai, kurios būda-
mos jumoristinio turinio, su-
kėlė smagus juoką. Be to bu-
vo vaidinama 1 veiksmo kome-
dijėlė "Kunigo Gramulos raš-
tinėje", kuri buvo tikrai kome-
diška. Po to sekė jaunomenės
šokiai, gi senesni nuyko
"Plunksnos" viešbutin, kame
buvo vakarienė.

Šiuomi pirmas suvažiavimas
ir baigėsi. Iš visa ko matyti,
kad laisvamanybės žiburį
lemta Lietuvoje skaidriai žibė-

KALĖDU DOVANA

Žmonės prieš Kalėdas galvoja: kokią Kalėdų
dovaną pirkti savo giminėms ir draugams?
Geriausią dovaną yra tokia, kuri turi didelę
vertę. Didžiausia dovaną bus ta, jei jūs už-
rašysit savo draugams ir giminėms NAU-
JIENAS.

Jie skaitys NAUJIENAS kasdien ir kasdien
minės jumis už tokią gerą, naudingą ir bran-
gią dovaną. Jie skaitydami NAUJIENAS
igys daugiau apsišvietimo.

NAUJIENOS metams	\$7.00
Lietuvon	\$8.00
NAUJIENOS pusei metų	\$3.50
Lietuvon	\$4.00
NAUJIENOS trims mėnesiams	\$1.75
Lietuvon	\$2.00

Užrašykite NAUJIENAS savo
giminėms Lietuvon

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Garsinkitės NAUJIENOSE

VEIKITE GREITAI!!

KOL DAR NEATĖJO ŠALTAS ŽIEMOS ORAS, LABAI BUTŲ
PRAVARTU PAGALVOTI APIE SEKAMUS DALYKUS:

Mes turime pilną staką visokių namų apšildymo reikmenų.
Mes turime didelį pasirinkimą boilerių ir radiatorių, visokių miery
ir stylių. Dabartinio laiku mes turime garantuotų vartotų boile-
rių, kurios galime parduoti labai žemomis kainomis.

Mūsų specialumas, suprantama, yra suteikti visus namų ap-
šildymo įrengimus, su pagalba mūsų namų apšildymo departmen-
to, kuriame yra atsakanti inžinieriai, mes esame tikri, kad mes
su savo pilnu staku, galime įrengti jums atsakančiai namų apšil-
dymo reikmenis. Jei jus negalite iš sykiu užmokėti visu pinigų,
mes padarysime su jumis sutartį lengvais išmokėjimais.

Mes taipgi turime pas save pilną pasirinkimą plumbingo įren-
gimus. Mūsų naujas plumbingo parodymų kambarys dabar yra už-
baigtas. Kviečiame jumis ateiti ir apžiūrėti. Mes parodome viso-
kius plumbingo įrengimus kokius tik sau galite įsivaizdinti. Yra
pilnas pasirinkimas kuris tikrai užganėdins jumis.

Neužmirškite!!

Mūsų kainos yra teisingos. Mes suteikiame geriausį rūšį ma-
teriolo už jūsų pinigų. Mes dastatome į visas dalis miesto. Mu-
sų pardavinėtojai kalba Lietuviškai labai gerai. Valandos nuo 7:30
ryto iki 7:30 vakare. Nedėlioj iki pietų.

SOL ELLIS & SONS

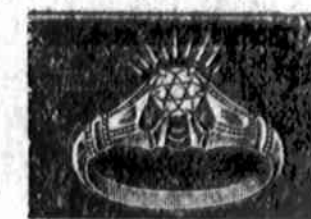
Jums labai apsimokės ateiti ir apžiūrėti

2112-14-18-20-22 So. State St.,

Chicago, Illinois

Vakarinėj pusėj gatvės

Del jūsų plumbingo, namų apšildymo ir elektrinių reikmenų Tel. į visus departmentus: Victory 2454-4356

F. A. Bukauskas

Vienintelis Lietuvių anksorius
Roselande.

Mano krautuvė yra pripildy-
ta puikiausių ir naujausių ma-
dos tavoru. deimantų, perlų, ka-
rolių, aukso žiedų ir laikrodė-
liu.

10823 S. Michigan Ave.
Tel. Pullman 6995

PRANESIMAS

Šiuomi pranešame Chicago lie-
tuvams, o ypač Bridgeporto apie-
linkės, kad aptieka The New City
Pharmacy, buvusi po num. 3327
S. Halsted St., dabar persikėlė į
naują vietą 3430 So. Halsted St.
Naujoji vieta galėsime suteikti
dar geresnį patarnavimą, nes vait-
tinė bus didesnė ir moderniskiau
įrengta.

The New City Pharmacy

John Malakauskas, sav.

3430 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph.
D. C., D. O., N. T.

Gyda įvairias ligas, o ypatingai
užsisenėjusias, be vaistų ir opera-
cijų, naujausiais būdais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.

Brighton Park, 2-ry lubų, Rūmas 1

Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.

Vakare nuo 6 iki 8 val vakare.

Nedėliandais nuo 9 iki 12 pietų.

Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropractor ir
Akušerka

ANIELĖ KAUSHILLAS

Gyda be vaistų ir be operacijų,
visokias ligas vyru, moterų ir va-
ikų. Kurie serga kreipkitės, o
rasite pagalbą. Patarnavimas dovanai

Valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki

8, ir nedėlioj nuo 9 iki 12.

Tel. Yards 4951 3252 S. Halsted St.

Phone Lafayette 6147

LIETUVIŠKA APTIEKA

Antanina Zimmerman,

Savininkė

4254 Archer Ave.

kampus Albany Ave.

Speciališkumas išpildyme recep-
tų, žema kaina visokių lietuviškų

gydulių ir žolių. Visoki importuo-
ti toilet setai ir parfiumai iš Fran-
cijos ir kitų šalių.

Phone Boulevard 7589

Dr. William Blanchard

(Pirmą buvęs extra-ordinary

profesorius patologijos Berlio

Universiteto)

SPECIALISTAS

Nuo visų skilvių ligų ir žarnų

inkstų, reumatizmo, nervų mote-
riškų, vyriškų ligų ir visu ne-
sveikumų.

Geriausią egzaminaciją X-Ray ir

electronic, kuomet reikalinga.

1545 W. 47th St.,

netoli Ashland Ave.

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki

8 valandai vakare.

NUPIRK

Typewriteri arba
rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą
pats sau, savo giminėms ir drau-
gams su kuriais susirašinėji ir
greičiau galėsi parašyti laiška ar
ta kita, negu su ranka. Geriau-
da, parankiausia ir deikmatniausia
mašinėlė su lietuviškais rašdėmiais
mašulyje. Galima ir angliškai ra-
tyti.

Gaunamos

NAUJIENOS

1739 S. Halsted Str.,

Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Valanių Byla

VALANIŲ PRISIPAŽINIMAS ATMETAS.

Skaityti kaltinamųjų prisipažinimai. Ona negyvenusi namie per keturis metus.

Didelę teismo ir publikos dėmesį atkreipė vakar Valanių ir jų dviejų draugų prisipažinimo skaitymas. Prisipažinimų jėga padarė pabaigą rugpjūčio mėn. š. m. tuojau kaip tapo suminti. Visų paliudymai svarbiausiose vietose maždaug sutinka.

Ona Valaniūtė savo prisipažinime pasakė, jog gimė Pittsburghe, bet jau 11 metų gyvenanti Chicagoje. Tėvai abu lietuviai, senai atvažiavę į Ameriką. Savo namus apleidusi keturi metai atgal, po išsiskirimo tėvo su motina. Tik retkarčiais apsilankydavusi pas savo motiną.

Vieną vakarą ji ir Lucille Marshall'utė sutikusi Alex Gordon ir abidvi įėjusios į jo automobilį. Gordonas nuvėžė jas pas Mrs. Gaesslen, 217 So. Irving Ave. Čia jos padarė sutartį, jog už kiekvieną vizitą bus imama 5 dol. Du doleriai įžen-giant į butą, o likusieji trys — miegamam kambary. Vienok Mrs. Gaesslen prigavusi jas, ir pinigų paslėpusi. Kadangi Valaniūtė ir jos draugė dirbusios apie mėnesį laiko ir nieko už tai negavusios, tai jos nutaršios apipiešti tą moterį.

Ir taip teismo reporteris skaito visą Valaniūtės atpasakojimą, kaip ji su kitais užlipę į antrą aukštą, sutiko Mrs. Gaesslen, surišo ją, bet ne kietai, paėmė daiktus ir išėjo, palikdami ją gy-vančią. Besiklausant savo prisipažinimo, Valaniūtė vėl ima verkti. Prieš prisikintusius teisėjus buvo išdėstyta visų keturių kaltinamųjų prisipažinimai. Juose buvo pasakyta, kad kaltinamieji paėmė iš tos moteris drabužių, sidabrinių daiktų, du žiedų ir kitokių dalykus, kuriuos pardavė. Iš gautų pinigų Antanas Valanius nusipirko rubus ir 10 dolerių davė savo motinai.

Užbaigus skaitymą, gynėjų advokatas duoda įčimimą, kad prisipažinimai būtų atmetami ir nevertojami prieš kaltinamuosius. Po trumpų ginčų, teisėjas praneša, kad Valaniūtės ir Marshall'utės prisipažinimai atmetami; kitų gi paliekami.

Tėvas kaltina motiną.

Valanių tėvas, kurį su kita savo dukteria Elena buvo visą dieną teisme, pareiškė, jog motina duodama vaikams perdidelę laisvę daug prisidėjo prie pastu-mimo jų į tą slidį kelią. Budamas namie, jis prilaikydavęs vaikus ir nuolat perspėdavęs, bet motina eidavusi prieš jį. Keturi metai atgal jis buvo privers-tas aplėsti namus ir apsigyventi Milwaukee veteranų kareivių namuose. Valanius dalyva-vė Amerikos-Ispanų kare.

"Chicago yra miestas, kuria-me galima lengvai paklysti ir nueiti nuo gero kelio" — pasakė Valanius.

—Reporteris.

ONA SHERIS

Mirė lapkričio 27 d. 2:40 ryto, sulaukus 29 m. amžiaus. Pa-ėjo iš Lietuvos Kryklių parapi-jos, — vienkio. Balduonė. Paliko nuliudime tris dukteris ir vyrą Konstantą. Laidotuvės atsisbuš pamedelyje. Gruodžio 1 diena 13 namų 3601 Greenhaw St. į Sv. Antano bažnyčią, Ci-cero, Ill. 8 val. iš ryto, iš ten į Sv. Kazimiero kapines. Sirdingai kviečiame giminų, draugų ir pažįstamų dalyvauti laidotuvėse. Lieka nuliudė. Dukterys ir Vyras.

Lietuvių Rateliuose.

! biznierių bazaro reikalo

Jau artinasi Lietuvos našlaičių naudai rengiamas rankdarbių bazaras. Darbas paskemin-gai eina. Moterų rankdarbių skyrius žada būti labai puikus. Vyrų taipgi žada nepasiduoti ir nori, kad jų skyrius būtų už-visus įvairesnis. Kauno našlai-čių rankdarbiai yra labai puikus ir įvairūs. Norintys suteikti Kalėdų dovanų savo draugams ir pažįstamiems kaip tik bus puik-liausia proga nupirkti ką nors iš Lietuvos našlaičių rankdarbių, nes bus puiku atsiminti, gaus tokią dovaną, vieną, kad Lietu-vos našlaičių rankutėms padary-ta, antra, kad tuom pat karū sušlepta našlaičių.

Biznierių skyrius bus sudary-tas iš suaukotų dovanėlių, kur bus pažymėta kiekvieno vardas ant paukoto dalykėlio. Po bazaru visų aukovusiųjų vardai bus paskelbti laikraščiuose. Rin-kejos dovanėlių pas biznierių šiose apieilinkėse bus: Brighton Park ir West Side — J. Jozavi-tienė ir K. Katkevičienė, Bridge-porte ir Town of Lake — A. Valančauskienė ir M. Zolpienė.

Kadangi labai trumpas laikas iki bazarui, jeigu kur nors rin-kejos negalėtų atsilankyti, tai meldžiu prijauciančius biznie-rius siųsti dovanas arba aukas tiesiai į bazarą, Chicago's Komitetas Lietuvos Našlaičiams šelp-ti, Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Bazaras bus gruodžio, 4, 5 ir 6 d., Seredos vakare, gruodžio 3 d., dovanos bus priimanos Raymond Chapel, nuo 6 iki 9 v. vakare, taipgi kiekvieną dieną laike bazaro.

—Remėja.

"Laisvės Kovotojas"

Ketvirtadienį, lapkričio 27 dieną, C. S. P. S. svetainėje, įvyko Lietuvos artistų vaka-ras. Vaidinta 4 veiksmų veika-las "Laisvės Kovotojai".

Veikalo pasižiūrėti suėjo vi-si dailės m'etotojai: lošejai, dektariai, advokatai ir kriti-kai. Jiems norėjosi iširti ar-tytą Vaikų su jo artistais. Šiame veikale publika ir pa-matė skirtumą tarp paprastų vaidlių ir profesionalų artistų. P-as J. Vaickus vadovavo ar-tistais. Jis buvo tas tėvas, ku-ris įkvėpė savo sumi dvasią, laimindamas ir išleidamas į kovotojų eiles ginti laisvę ir savo teises. Tai nebuvo Vaic-kus, tik senas lietuvis, kurio jausmai ir kalba liudijo artis-tą.

Artistė Tendžiulytė parodė, ko chigiečiai da niekad nebuvo matę. Ji, budama Ona, kurios vyras tapo užmuštas kare, turėjo pergyventi sunkias valandas. Tik šioje rolėje ji galėjo parodyti savo talentą: linksmumą, šaltą kalbą, džiaug-smą, rūpestį, rustumą, — gražų dainavimą, o verksmą tokį di-delį, kad daugeliui priešiėjo ašaras šluostytis. Užtenka pa-sakyti, kad p-lė Tendžiulytė suteikė tai, ko publika netikė-jo.

P-lė Jakavičaitė vaidino se-nos moteries, Adomienės, ro-lę. Nors rolė nebuvo iš svar-bių, bet ją puikiai išpildė.

P-as Kristopaitis vaidino lie-tuvi kareivį, Antaną. Jis buvo tikras kareivio modelis. Nors rolė nedidelė, bet jis ją artistiš-kai suvaidino.

P-as K. Širvis buvo kareivis, kuris savo vaidinimu puošė veiklą. Širvis yra vietinis, se-nas scenos vilkas. Vaidėjas iš-jo žada padaryti artistą.

P-as Kareiva, vietinis, buvo lenkų dvarponių užveizda, ku-ris lietuvių kankino. Jis buvo labai geras.

Lietuvių oficerį vaidino p. V. Preikša, vietinis, p. Vaič-kaus studentas. Jam labai tiko ši rolė, nes gražiai atrodė.

Lietuvių žvalgą vaidino p. S. Bačėnas, vietinis. Jis davė uprasti, kad pas jį yra gabu-mų. Motiną, kumietę, vaidino p-lė Satkauskienė. Ji yra gabi loše-ja ir tokias roles gražiai vai-dina.

P-as Kemešis vaidino dvi ro-lės: kareivio ir kumietio Bā-jočiaus. Sunki rolė, bet p. Ke-mešis ją artistišškai suvaidino. Net jo draugai nepažino, nes atrodė "baisus" senis; energin-gas ir teisingas žmogus. Šis jo atšymėjimas uždarė burną musų bolševikiškiems taračai-koms, kurie išpeikė jo pirmesnį vaidinimą.

Kas matė šį veikalą vaidi-nant artisto Vaičkaus trupės, tai jau įvertino dailę ir taps 'os pasekėju.

Tarpe aktų griežė p. Grušo orkestras. Po vaidinimų vyko šokiai. Šis vakaras sutraukė visus inteligentus, kurių visa-da traukdavo kituose vakarone-se. Jie džiaugėsi; sakė, kad jie visada laukys Lietuvos artistų vakarus.

—Rep.

Žingeidi paskaita

Teismų atsiradimas

Rytoj įvyks žingeidi Moks-lo Draugų paskaita apie teis-mų atsiradimą. Naudinga ir senai reikalinga žinoti žinia bus visiems ant naudos, kurie girdės šią adv. Kl. Jurgelionio paskaitą. Visi, kurie buvotė teisiami ir galite būti teisiami, ateikite rytoj į Raymond Cha-pel, 31 gt. arti Halsted st., 1 val. po pietų.

Muzikalią programą išpildys James Miller ir Emilija Rama-šauskaitė.

—R.

Vienos d'enos įspūdžiai

Nedėlio, 23 d. lapkričio, Jau-nuolių Orkestras nusiėmė pa-veiklus pas fotografą p. Kond-rotą. Mat jaunūčiai nori pa-sidaryti klisę-katą, ir duoti pa-garsinimus į Naujienas, savo busimo koncerto, kuris įvyks 6 d. gruodžio, Meldžio svet. Ma-lonų pastebėti, kad jaunūčiai moka ramiai užsilankyti, kaip to reikalaujama.

Pirmą val. po pietų Raymond Chapel, 816 W. 31 gatvių įvyko Mokslo Draugų, paskaita. Adv. Jurgelionis pirmiausia paprašė p-lę Margaret Maskolunaitę pa-skambinti pianu, ką ji ir padarė. Margareta jauna mergaitė, bet parodė didelį progresą muzikoje. Adv. Jurgelionis paaiškino Mok-slo Draugų paskaitų tikslą, esą norima supažindinti paskaitų lankytojus su vėliausiais mokslo atradimais; pasak jo, mokslo su-žino tik profesionalai, o šiaip žmo-nės tesužino po kelių mėnesių ar ir dar vėliau. Toliaus p. Jurgel-ionis pareiškia, kad nieko nėra absoliučio; ką mes šiandie skai-tome teisingu po šimto metų pa-sirodys priešingai.

Prelegentas buvo K. Augusti-navičius; prelekcijos tema: Bak-terijos — žmonių draugai. Id-jonių dalykų papasakojo, ką mokslas yra patyręs apie bakte-rijas. Pavyzdžiui, prelegentas sako: Lietuvoj ukininkai sumer-ka linus ir tam tikrą marką, ir ten pradeda veikti tam tikros bakterijos, kurios ir paliuosuoja valakną nuo stuomens (spalio) ir tt. Butų gerai, kad visą pre-lekciją p. Augustinavičius, kaip Redakcijos narys, išspausdintų laikrašty. Tai ne vien, kad su-domintų skaitytojus, bet patrau-ktų daugiau žmonių į prelekc-ją.

Ateinanti nedėdienį, 30 d. lapkričio, įvyks paskaita adv. Kl. Jurgelionis, tema: teismai senovėje ir dabar. Tema labai idomi, ir kaip advokatas su ja gerai susipažinęs; priegtam vi-siems žinomas kaip geras kal-bėtojas. Kl. Jurgelionis nedė-lioj daug žingeidus papasako.

Trijose po pietų įvyks Lind-bloom High School orkestras koncertas. Orkestras susideda iš jau pusėtinai aukštai prasila-

vinusių studentų-čių, iš 65 ypa-tų, grojančių ant įvairių instru-mentų. Orkestrą veda p. Wm. Mason. Orkestras tikrai gerai sugrojo 6 šnatus. Stebėtiną techniką ir toną parodė berni-ukas p. Abram Mozer, sugrajin-damas solo smunka "Gypsy Airs." Gerai grojo smuiku ir p-lė Grace Peacock. Bet man smagu buvo matyt, kad musų lietuvių duklė ir sunus neapsi-leido kitatautėms. P-lė Aldona Grušaitė, kuri tikrai artistiš-kai sugrojo kornetą solo Cavalina No. 1 "Hesselmann". O p. Mi-kas Petruševičius smuiku solo, "Melody in A" Dawes. Nežiur-int to, kad gabus žydukas p. A. Mazer grojo labai gyvą šmotu-ką, koki jis pats norėjo, Petruševičiui buv p. Mason'as pas-keiręs griežtą lengvo tempo me-lodiją, parašytą naujai išrinkto Amerikos vice-prezidento p. Da-wes, bet Petruševičius dėjo tiek jausmo ir parodė tiek švelnų to-ną, kad publika ir man jis geria-us patiko, negu Mazer. Tas patvirtina artisto J. Vaičkaus nuomonę, kad lietuviai yra ga-būs žmonės.

—Zemaičio Sunus.

Dr. P. Zalatorius vedė

Dr. P. Zalatorius, turintis sa-vo ofisą prie kampo 18 ir Hal-sted gatvių, pereiną ketvirtadi-čį, Padėkavonės dienoje, apsi-vėdė su jauna ir gražia p-lė Elena Kudulute. Jų gobtuvų jau se-nai laukta, o ir pats Dr. Zalat-o-rius prie jų senai rengėsi ir jau turi puikiai įrengęs savo namą Marquette Parko distrikte, kur jaunavedžiai tuojais ir apsigy-vens.

Vestuvių pokilis buvo jaun-sios tautos namuose. Pokylį da-lyvavo apie 70 artimiausių jau-navedžių draugų ir draugių.

Iš visų kampų

Naujas namas.

Brighton Parke atidarė Real Estate ofisą p. F. J. Lucas, 4108 Archer Ave. Jis pasibudavojo puikų naują namą. Naujasis namas yra puikiai įrengtas: pre-kybės ofisas, papuostas pui-kiais rakandais ir kvietkomis; elektrikinė iškaba šviečia ir puo-šia visą apieilinkę; namas išrodo kai kokis bankas. Dviejų aukš-tų namas kainuoja \$30,000; prie namo yra diktas kampinis plo-tas žemės, kurio vertybė yra \$20,000.

Džiaugiasi p. Lucas persikėlęs į naują namą savo ofisą, kuria-me ir patsai gyvena.

Nelaiminga mirtis.

Antanas Zarumba, 19 m., A-merikoj gimęs berniukas, nety-čia nusišovė. Trys metai atgal Antanas gyveno Chicagoj, Town of Lake apieilinkėje, pas savo tėvus. Tėvai pirko ukę Gaden, Wis. ir kartu gyveno ir dirbo Antanas. Antanas turėjo šau-tuvą, nes mylėjo medžioti. Už-sitaikęs šautuvą varė karvę į ga-nyklą, paslydo, puldamas iššovė ir šuvis užmušė ant vietos. Tai atsitiko lapkričio 11 d.

Kadangi a.a. Antanas Zarum-ba buvo chigiečių ir turėjo gi-mines, tai jis tapo pargabentas pas p. J. Petkų, 910 W. 32 Pl. Jis buvo palaidotas su bažnyti-nėmis apeigomis iš Sv. Jurgio baž-nyčios į Sv. Kazimiero kapines.

Praeitą žiemą Antanas gyve-no ir dirbo Chicagoje. P-lė Pet-kenė yra jojo teta. Dr. Makar-as jo pubolis. P-lė Decker, plano mokytoja, yra jo pusese-rė. Paliko nuliudime sesutę Bronislavą; brolius: Petrą ir Selvestrą; motiną Francisčią ir patvį p. Makar.

Lietuviai Amerikoniškose Draugijose.

Nors yra labai daug visokių lietuviškų draugijų ir klubų, vienok mūsų lietuviai nepasira-vinėdina. Jie lyg reikalo vėrėia-mi rašosi ir į amerikoniškas or-ganizacijas. Lietuvių rasi "Briedžių," "Apuokų," "Miški-ninkų" ir kitose organizacijose. Bet yra organizacijų, į kurias nėra lengva įstoti bile kam, bet

ir tenai, tarpe atsižymėjusių mokslo vyrų rasiame ir musų ra-šytoją Dr. A. J. Karalių. Jis y-ra nariu "The National Geogra-phic Society." Ši tikrojo mokslo draugija susideda iš įžymiųjų mokslininkų ir Dr. Karalius tu-ri narius ir "The American Asso-ciation for the Advancement of Science." Šios pažangiųjų mok-slininkų draugijos nariuose, ap-sireiškia didelis darbštumas moksle ir kultūriniame žmoni-jos. Dr. Karalius yra žinomas Amerikos mokslininkams, kaip veiklus ir galintis veikti mokslo srity.

Nelaimė—laimė.

Lapkričio 22 d., 11 val. nak-ties, patiko didelė nelaimė-laimė Brighton Park šiaučiu, Joną Gurzda, 3956 So. Rockwell St. Nelaimė patiko prie 44 ir Hermi-tage kampo. Važiuojant savo forduku p. Gurzdas staptelėjo, bet nieko nematydamas pradėjo važiuoti, tik lig atvaro nesamas, apie 40 mylių per valandą, bėg-damas Milk Chocolate trokas, kai kirs Sordui į nosį, ir naba-gas Fordas kai tas kazokas, ap-sisuko ant vienos kojos ir gana-trokas su užleistom bėkėm pa-činočią pusę bloko ir sustėjo.

P-s Gurzdas džiaugiasi, kad ši nelaimė virsto jo laime: tik pė-dos truko iki jo, — o jau nebūtų reikėję jam; daugiau padus kal-ti.

Motėris ir biznis.

Nors yra kalbama, kad ilgas plaukas, tai trumpas protas, bet tai netiesia, nes buvo įrodyta faktais. Štai p-lė Ant. Zimmer-man, savininkė Brighton Parke lietuviškos aptiekos, 4253 Ar-cher Ave., atsižymėjo vedime savo biznio. Ji suaukė patyru-sius biznio vedime vyrus, kad jie persitiktintų, kad ji moka biz-ni vėsti. Dar visas mėnesis iki švenčių, o ji pilnai prisirengus: Vokietijos ir Francijos išdirbi-nių visokių tavorų pas ją jau pilna. Ji duosintai ir dovanas savo kostumeriams. Susirinku-sieji stebėsi, jos sugabumų ir puikiomis prekėmis, pritaikyto-mis Kalėdų dovanoms.

Ji, p-lė Ant. Zimmerman, nusi-skundė, kad jos 17 m. sunus Mo-tiejus pasišalino. Išėjęs pažiū-rėti "ball game" ir negrįžo. Duklė Marijona sugrįžusi pasakė, kad jo tėvas, p. Zimmerman, nuo kurio ji yra atsiskyrusi, ji nusivėžęs.

—R.

LEONAS KLIMAS

Mirė lapkr. 27 d. 1924 m. 1 val. ryto, sulaukęs 26 me-tų amžiaus; buvo gimęs Chi-cagoje. Paliko didele nuliud-me tėvą Vincą, seseris Magdalėną, Oną ir Ludviką. Kumas pašarvotas 841 W. 33 St. Laidotuvės įvyks gruod-žio 1 diena 8 val. ryto į Sv. Jurgio bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamal-dų bus palydėtas į Sv. Kazimiero Kapines. Kviečiame visus gimus, draugus ir paž-ystamus dalyvauti laidotu-vėse. Palieka nuliudė

Tėvas Vincas, sesers Magdalėna, Ona ir Liudvika.

Pinigai

is Bridgeporto

LIETUVA

per NAUJENAS

3210 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 9663.

A + A

JUOZAPAS ŠATAS
Mirė lapkričio 25, 1924, 3:40 min. po pietų, amžiaus turėjo 32 metus. Nevedęs. Ame-ikoj išgyveno 12 metų. Tapo smaz-kiu sužeistas automobilio lapkri-čio 22, nugalbėtas į ligon-butį, tenai ir mirė. A. A. Juo-zapas paėjo iš Lietuvos: Pane-vėžio apskrįčio, Biržų parapijos. Paliko Lietuvoj tėvus, brolius ir seseris. Amerikoj neturėjo jo-kių giminų. Laidotuvės įvyks subatę, lapkričio 29, 13 namų 3339 So. Morgan St. 1 val. po pietų į Tautiškas kapines. Nuo-si džiagi kviečiame visus drau-gus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse. Pasilieka nuliudė. Draugai, Lucy Silenaitė.

STEPONAS LINGVINIS

Mirė lapkričio 26, 1924, 8 val. vakaro. Amžiaus 49 metų. Iš-gyveno Amerikoj 10 metų. Atli-Atli Steponas paėjo iš Lietu-vos, Kauno rėd., Skuodo vajsė, Ilaikų parapijos. Paliko dide-liaime nuliudime gimus, Petrą Andreiką, Vincentą Sakalauską, ir Ragašį Šeimyną. O Lietu-voj 1 dukterį ir 2 sunų. Ku-nas pašarvotas 4203 So. Rock-well St. Laidotuvės įvyks pane-dėly, gruodžio 1, iš namų 8 val. ryto, bus atlydėtas į Ne-kalto Prasielimo Ponas Mari-jos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą, po pamaldų bus nuliudėtas į Sv. Kazimiero Ka-pines nuoširdžiai kviečiame vi-sus gimus, draugus ir pažys-tamus atidoti paskutini patar-mą ir dalyvauti šiose laidotu-vėse.

Giminės.

Laidotuvėse patarnauja gra-borius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

PADEKAVONĖS DIENOS IŠSITEISINIMAS

Daugumas žmonių valgo perdaug mėsos, perdaug už-duoda darbo viduriams, o la-biausiai inkstams. Valgio norma negali būti perdėta. Bet nežiurint to, yra kelios dienos metuose, viena jų yra Padėkavonės Diena, kur žmonės perdaug valgo. Bet, neapsunkinti perdaug virš-kinimo organus, neužmirš-ke vartoti Trinerio Kartų Vyną. Vieną arba du valgo-mus šaukštus tris sykius to-je dienoje. Tas ideališkas skilvio tonikas pagelbsti virš-kinimui ir prashalins nema-lonomus nuo perdaug prisi-valgymo. Trinerio Kartusis Vynas yra gyduolė kuri tu-rėtų būti laikoma namuose visą metą. Ji yra pripažinta gera gyduolė visame pasaulyje. Mr. Mike Evalsky, Mill St., Minneapolis, Minn. rašė mums lapkričio 1: "Tri-nerio Kartusis Vynas pagel-bėjo tukstanciams žmonių, jis pagelbėjo ir man". Išmo-kinkite savo kudiukus: kad jie pasitiktų tomis gyduolė-mis! Jusų aptiekojus arba pardavinėtojas gyduolių tu-ri del jusų taipgi Trinerio Linimenta, kuris greitai pa-gelbsti nuo reumatizmo ir neuralgiškų skausmų, ir Tri-nerio Cough Sedative, gera gyduolė nuo slogų. Jei ne-galite jų gauti savo apieilink-je, rašykite pas Joseph Triner Company, Chicago, Illinois.

—R.

PRANEŠIMAI

3. Apmokami pranešimai ta-pina-mi visu organizacijų, draugijų, kuopų, klubų, chorų, ratelių, pa-rapijų ir tikėjimiskų sektų reika-lais visokių bizniškų parengimų: balų, teatrų, piknikų, koncertų, vakarėlių ir bažnytinų ar sekant-tiškų apejų (išskiriant luterijas), ir visokie pranešimai galimi tal-pinti laikraščiuose.

4. Už apmokamus pranešimus reikia mokėti 70 centų už colį ar-ba daili vienai dienai. Skaitius die-nų ir colių neapmokejimojas.

5. Apie kreditą reikia tartis su Naujienų administracija.

6. Visi pranešimai norint patal-pinti į sekamos dienos laidą turi būti priduoti ne vėliau kaip iki de-vintos val. vakaro.

Chicago's Komitetas Liet. Naš-laičiams šelpiti rengia įvairų ba-zarą gruodžio 1924 m. 4, 5 ir 6 Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Meldžiame paaukauti ką nors del bazaro, kaip tai: rankdarbius, na-mie gamintus valgius ir tt. Visas pelnas skiriamas susilpinti Lietu-vos našlaičių. Kviečia visus.

Rengimo Komiteta.

ATYDA

Chicago, Lithuaniai Auditorium Corporation šerinkamas. Pirmąnįkietė savo antrašus del se-kantio metinio susirinkimo.

J. P. EWALD, Sec'y.

840 W. 33rd Street

ATYDA

Mildos Teatro Bendrovės šeri-ninkams. Pirmąnįkietė savo antrašus del se-kantio metinio susirinkimo.

J. P. EWALD, Sec'y.

840 W. 33rd Street

Bridgeporto Lietuviams žinotina. Visi norint gauti "Naujienas" kas-dien anksčiau ryto savo namuose — apie tai malonėkite "Aušros" Knygynin, 3210 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9663. Taipgi jei anksčiau nori, kad apat "Naujienu" la gauti ir kita laikraštį, praneš-te irgi mums — mes apurp-nis-me biete lietuviškais laikraščiais. Musų žmogus patvėrs tame darbe, 's nuo 5-kių 18 ryto pradeda ap-upinti savo kostumerius "Nauji-oms". —Aušros Knygynas.

Pirmyn Mūsų Choras laiko dai-ų praktikos kas antradienį Lin-ybės svet. 1822 Wabansia ave., 445 v. v. Visi dainininkai yra pra-mi lankyti pažymėtu laiku, nes urime prisirengti prie veikalo "Pa-naigtuvės". Lošimas su dainomis įvyks lapkričio 29 d. Cicero del V. ir M. A. Draugijos, Laikas gana ramus. Draugai, prie darbo. My-intieji dainas nauji nariai! Yra viečiama prisidėti. Turinti reika-va prie choro nedidžiamis kreipis patiškal antradieniais arba lais-ais adresuodami Pirmyn Choriui, 822 Wabansia Ave. Pirmininkas J. Asella.

Birutės Choro dainų prakt'ka įvyks nedėlio lapkričio 30 d. Mildos svet., mt 3 lubų, 3142 So. Halsted St. Pra-žia 3 val. po pietų. Visi dainininkai r dainininkės privalote būti ant prak-ikių, dar ir nauji dainininkai yra pri-imami, prie choro. Valdyba.

Chicago's Lietuvų Auditorijos Ben-drovės mėnesinis susirinkimas Gru-džio 1 diena, 1924 m. Keistučio spul-kos name 340 W. 33 gatvė, lygiai kaip 7:30 val. vakare. Direktoriai ir draugijų atstovai būtinai pribukti susirinkimam, nes Auditorija eina vi-siškai prie užbūgos.

— A. Yankauskas, Sekr.

St. Charles, Ill. — Prakalbos ir pa-veikslai įvyks šeštadienį, lapkričio 29, 7:30 val. vakaro, švedų bažnytinėje, svetainėje, kampas Indiana ir 4-ta gat. Kviečia visus atsilankyti.

— Komitetas.

North Sides Draugijų Sarysio delegatų susirinkimas įvyks seoti-nadienį, lapkričio 30 d. 3 val. po pietų, 1822 Wabansia Ave. Visi de-legatai būtinai bukie, nes daug svarbių reikalių randas del aptari-mo. Raš. V. Rudis.

Lietuvių Amerikos Politikos Klub-o ant North-west Sides priemeti-nis susirinkimas įvyks gruodžio 1 diena, parapijos svetainėje, 1644 Wabansia ave., 8 val. vak. Ger-biamieji klubo nariai malonėkite visi pributi ant šito susirinkimo, nes tai bus rinkimas valdybos ant kitų metų. Taipgi kitų svarbių rei-kaų turime nutarti. —Valdyba.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU savo moteries. Onos Bluzienės, po tėvų Giraitė. Atsiskaitė greitai, delei savo geru. Jūsų tyliumas, bus jūsų nuostoliai. Atsiskaitė, o bus viskas gerai. Jei neatsiskaitė, nerūgok, nes valdžia veda teismą.

CHARLES BLUZIS,
1411 So. 49th Court, Cicero, Ill.

PAJIESKAU savo švogerio Prano Nakrušo. Paeina iš Kauno rėdybos, Skaudvilės paraplojos 1921 m. gyvena Pittsburgh, Pa., turim svarbų reikala. Melžiam paties ar kas žinote, prašau.

ANTANAS ir PRANAS SAMULIAI
P. O. Box 352, Rhineland, Wis.

PAJIESKAU Juozą Zawicko, Suvaik rėdybos, fraziškių paraplojos ir kaimo. Malonėte atsiskaitė ar žinančiai pranešti, už ką busi dėkingas.

Juozas Cuprinskas,
2909 S. Union Ave., Chicago, Ill.

JIESKAU Jurgio Brunz (Geo. Brundzos), kuris mus paliko Augusto 16. Išaiškęs visą turtą. Paėjo iš Lietuvos Suvalkų rėdybos, Vilkaiviško paraplojos, Prausių kaimo. Jis yra 48 metų amžiaus, 3 pėdų, 4 colių, didelė nosis, biskį kreivą, sveria 155 svarus; turisi plaukų, rudų akių, žemas, rausas ant kairės kojos. Savininkas sakė, kad pirkis farmą, Mes manom, kad jis išsivežė vaiką Juozapą, kurį mes užauginom, kuris sugrįžo pas savo motiną Mare Zebraitiene, jis dabar turi 18 metų.

Kas duos tikrą žinią kur jis yra, duosim dovaną. Moteris Magdalena, dukterė Stella Brundza

1739 S. Halsted St., Box 415
CHICAGO, ILL.

JIESKO PARTNERIŲ

JIESKAU partnerio su biskį pinigų prie išdirbystės vaistu, labai gera proga padaryti pinigų. Atsiskaitė

1809 W. 46th St.

PAJIESKAU draugo prisidėti kompanijon prie namų statymo. Šiuose laikuose tai yra vienas iš geriausių būdų. Reikės darbuoti išvieno ir uždarbius pusiau. Patvirtinti nereikia, praneškite pamažėliai. Kreipkitės.

4518 S. Talman Ave.

IVAIRŲ SKELBIMAI

JUSY STOGDENGYSYSE. Jūsų stogą prakurimas užtikslomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoje ir apylinkėse. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patys unijūs darbininkai samdomi J. J. Dunne Roofing Co., 3411-18 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

MOTERIMS PRANESIMAS. Parsiduoda vilnonės gijos del nerūnų. Kaina 4 oz. matka 25c, 28c, 35c, 40c, 45c, ir 50c. Marškonijos gijos del mežginių ir siuvinių ir kitokių dalykų. Kaina 1000 yrdų 10, 15, 20, 25 ir 30c. Vilnonės skiautis del vaikų ir mergaičių siuvinių drapanų. Melžiu nelaukti ilgai, nes tavoras kasdien eina braung.

Adara kasdien ir vakarais sekmadieniais po pietų.
Frank Selmanavičia
504 W. 33rd St.
Pirmos lubos.

LIETUVISKAS RESTAURANTAS SU HOTELIU. Visados geras maistas ir gulis; teisingas patarnavimas.
A. GUDDELIS,
4157 So. Kedzie Ave.,
Tel. Lafayette 5998

EXTRA!

Lietuvių tautiškos katalikiškos paraplojos, visuotinas susirinkimas šaukiamas nedėlioje, lapkričio 30 d., 1924 m., 12-30 val. po pietų. Bažnytinėje svetainėje, kampa 35 St. ir So. Union Ave. Kviečiame visus, tuos neatbūtinai pribūti kurie esate prisidėję prie minėtos paraplojos Bažnyčios pinigais ar darbu, taipgi kviečiame visus prijaudėčius labai žmonių, nes atėjo laikas patiemis išpirsti paraplojos reikalus ir kad nežūtų žmonių sudėti pinigai, nes yra reikalas visiems būti susirinkime.

Kviečia Komitetas.

ISRENDAVOJIMUI

RENDAI flatas su visais parankumais 3215 Lime St. Atsiskaitė

3238 Lime St. po 6 val. vak. arba 3020 So. Lowe Ave.

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 kambarių flatas karštu vandeniu šildomas gerame padėime, \$65. Tame pačiame name, 4 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas \$50. Gražioji aplinkė.
6530 So. Robey St.
Tel. Prospect 3926

ANT RENDOS vieta del kaučiūso, \$25 i mėnesį. Biznis išdirbtas per 6 metus, prie 62 ir South Halsted St.

730 W. 62 St.
Savininkas, 3130 S. Halsted St.

RENDON 5 kambarių flatas šviesus ir švarus kambariai, elektra, rendos \$18 i mėnesį.

Atsiskaitė

1980 So. Morgan St.

RENDON krautuvė ir 4 kambarių flatas, tinka bile kokiam bizniui, pigi rendos žiemos laike. Atsiskaitė

4358 So. Western Ave.

PARENDAVOJIMUI 5 kambariai su visais naujos mados įrengimais. Renda tik \$28.00. Atsiskaitė

4080 S. Artesian Ave.

RENDON 6 kambarių gražus apartamentas, su parlor, pusryčių kambariu, su sielais porciai, dvi vonos, prie parko, gera transportacija, rendos \$150.
Sol Ellis, 423 E. 60 St.,
Tel. Fairfax 1236

ANT RENDOS garadžiūs delei vienos mašinos, įvažinimas nuo strog, žiema šildomas, randa pigi. Atsiskaitė

J. BALCHUNAS
3200 Lowe Ave.
Tel. Boulevard 9265

JIESKO KAMBARIŲ

PAJIESKAU šilto ir švares kambario, apygardoj nuo 550ts iki 69 ir nuo Union Ave. iki Talman Ave. Gelsina nedėlieniai su valgiu. Atsiskaitė laišku.

Nauijenos,
1739 So. Halsted St.
P. J. K.

LIETUVISKAS HOTELIS naujai įtaisytas, su elektros šviesoms, geriausia vieta del darbininkų apsigyventi, vyrams arba moterims; su valgiu arba be valgiu, \$3 ir \$4, \$8 i savaitę su valgiu.

PETER GADEIKO,
1606 So. Halsted St.

RENDAI kambarius del vyru, merginų arba vedusių porai. Kambarius šildomas. Su valgiu ar be valgiu, arba patys pasigaminis valgi. Trečios lubos i priekio.
703 West 21 Place, Chicago

RUMAS del gero vaikino, tik tokiom, kuris neserija sveikamų gėrimų ir kuris apsiuntų dviese miegoti. Rūmas švarus ir geras. Atsiskaitė pas:

Mrs. A. Filipauskas,
4507 S. Mozart St., Chicago
Ant pirmų lubų

RENDAI 2 ruimai i vyrams ar ženotai porai. Gera vieta gyvenimui; yra maudybės ir elektra. Kreipkitės; 2 lubos.

3114 Auburn Ave.

JIESKO DARBO

NORĖCIAU gauti darbą prie namų, Esu našlė ir turiu šešių metų vaikų. Turit patyrimo.

Atsiskaitė

900 W. 37th St.
First floor

JIESKAU darbo už barberį. Atsakanciai moku savo amatą. Kam reikalingas toks darbininkas — šaukit:

Tel. Boulevard 9663

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA agentų vyrų ir moterų po visą Ameriką. Patyrimas nereikalingas; uždarbis nuo \$35 lig \$75 i savaitę. Atsiskait per laiską, tik tai nepraleisk progos, rašyk dabar. Luxonit Neckwear
6637 S. Rockwell St., Chicago

REIKALINGA veiterius ar veiterka dirbti i restauraną. Darbas nuolatinis. Kreipkitės:

Universal Restaurant
750 W. 31 St.

REIKALINGA veiterka, moteris ar mergina, dirbti trumpas valandas.

Atsiskaitė

Calumet 1277

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

GERA proga aukštesnės klasės vyrui kuris galėtų prižiūrėti kitus vyrus. Atsiskait asmeniškaile bieta nuo 9 ryto iki 8:30 vak. Arba rašykite Room 252
4554 Broadway.

REIKIA patyrisio janitoriaus pagalbininko. Geistina, kad grįžtu Juozas nuo Bridgeport, kuris dirbo keles dienas.

F. LUCAS
11139 Vernon Ave., Roseland

REIKIA salesmanų. Mes turime gerų vietų del energingų ir ambtingų vyrų; pageidaujama, tokių kurie turėjo pardavinėjime patyrimą, bet nebūtinai reikalinga. Pasimatykti su Mr. Bailey, West Side Skyrius, New York Life Insurance Company, 2nd floor, West Side Trust & Savings Bank Bldg., Roosevelt Road and Halsted Street.

REIKIA agentų pardavinėt gerų Kalėdinių parfiumų, Compacts, Kombinacijos setų, Laikrodėlių, Importuotų auskarių. Atsiskaitė del informacijų. Van Ogden, Inc., 1905 Van Buren St.

REIKIA darbininko ant farmos, kuris māt daug netingi gyvulius apžiūrėti; pastovus darbas, geros salygos geram žmogui; gera vieta. Kreipkitės laišku.

S. MOLES,
R. F. D. 1, Box 15
Hinsdale, Ill.

REIKIA agentų. Specialis Kalėdoms pasiūlymas. Galite uždirbti nuo \$10 iki \$25 i diena. Darbas visą arba dalį laiko. Patyrimas nereikalingas. Rašykite del sampelių ir nurodymų.

A. J. Laurin, 163 Washington St.
Providence, R. I.

JIESKAU už pagalbininką prie mašinų ar šiaip kitokio darbo. Kam reikalingas toks darbininkas.

Kreipkitės

L. VINGIS,
1429 So. 50 Court
Cicero, Ill.

REIKIA patyrisio draiverio prie išvažiojimo duonos; turi turėti soferio laisvą.

Frank Kaznek
738 W. 31 St.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI Hudson sedan, 1924, 6 tajorai, bumperiai, motor meter ir t. t. Labai gerame padėime, kaina \$1050. Turiu parduoti, nes išvažioju i California.

622 N. Parkside Ave., 1 apt.
Tel. Austin 2896

RAKANDAI

TUOJAU parduosiu savo 6 kambarių rakandus, 3 Vilhon kaurai, parloro setas, 2 miegamų kambarių setai, riešutinis valgomis kambario setas, vietrola, 2 lampaos, virtuvės setas, tikras bargasas.

6139 So. Green St., 1 apt.

PARDAVIMUI 5 kambarių rakandai. Parduosiu visus sykiu arba dalimis. Taipgi gali rendavoti 6 kambarių flatą.

4448 S. Wallace St.
Tel. Yards 6225

PARSIDUODA rakandai, pavieniai, taipgi yra paduškos ir patalai. Turiu greit parduoti, todėl atiduosiu pigiai.

1643 N. Lincoln St.
2nd fl. rear

PARDAVIMUI

Pirk Dabar

Jeigu nori bučernės ir grosernės už pusę kainos; parduosiu arba pimsiu i mainus lotą arba automobilį. Tokios progos daugiau negausit. Skubėkite.

3500 So. Union Ave.

TURIU atiduoti savo \$1000 vertės Kimball grojįklį pianą, geras kaip naujas. Geras pasiūlymas nebus atmetas. Šaukite Tel. Lawndale 1050, prieš 12 dieną ir po 6 vakare.

PARDAVIMUI pigiai grosernė ir bučernė, yra 4 kambariai gyvenimui iš užpakalio krautuvės. Geroje vietoje. Atsiskaitė asmeniškai.

5252 So. Artesian Ave.

PARSIDUODA barber shop. 3 baltos kėdės. Įrengimai puikios mados.

Nauijenos
1739 So. Halsted St.
Box 412

BARGENAS

Parsiduoda grosernė, tabako ir kitokiu dalykų storas; visai pigiai, tik \$650. Storas vertas du sykiu tiek; turi but parduotas i trumpą laiką i priežasies ligos. Atsiskait 3241 So. Wentworth Ave.

PARDAVIMUI

Bučernė! Bučernė!

Už pusę kainos. Parsiduoda arba išsimaio bučernė su groserne, geriausia vieta Southside. Geri fikterai. Visas žvejas stakos. Lyvas ant trijų metų. Yra kambariai pragyvenimui. Parduosiu už pusę kainos arba pimsiu i mainus, lotą ar automobilį kaip pima įmokėjimą.

Priežastį pardavimo, patirsite atvažiu.

Matykite

J. Namon
2418 W. Marquette Rd.
arti Western Ave.
Phone Prospect 3678.

DIDELIS BARGENAS. Parsiduoda pigiai grosernė, vieta arba su visu namu. Arba mainysiu ant kito namo. Nepraleiskite šios progos. Priežastis svarbi. Atsiskaitė

2245 W. 22St.
Tel. Roosevelt 8606

PARSIDUODA mažas Lunch Room, gera vieta darantį gerą biznį. Pardavimo priežastį patirsit ant vietos.

2841 W. 88 St.

PARDAVIMUI cigarų, ken-džių, sodos ir Notion krautuvė, 5 ruimai gyvenimui. Renda

50 dol.

5618 So. Racine Ave.

Už \$350.00

Parsiduoda valymo ir dažymo krautuvė.

Atsiskaitė

5521 So. Racine Ave.

PARDAVIMUI puikus restoran-tas lietuvių ir svietimaučių kolonijoj. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo du biniai — neapsidribu, todėl greit parduosiu už teisingą pasiūlymą.

Atsiskaitė

2065 W. 24 St.

TRUMPAM laike turi buti bučernė ir grosernė už pusę kainos parduota, tarp visokių tautų apgyventa. Biznis išdirbtas. Priežastis pardavimo liga.

Kreipkitės

3156 So. Wallace St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, geroji vieta, biznis gerai išdirbtas. Galite pirkti kad ir nemokate darbo. Aš išmokysiu kaip ilgai pelkęs. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.

Atsiskaitė

3443 So. Auburn Ave.

PARSIDUODA pirmos klesos pul-tuimis, barzdaskutylka, šlokešiai ir t. t. Listas ilgas. Randa pigi. Geriausia vieta. Biznis išdirbtas per 10 metų. Tokios progos daugiau negausit. Atsiskaitė tuojau.

P. J. KUTRA
1012 S. Main St., Aockford, Ill.

PARSIDUODA Beauty Shop, ant pirmo aukšto, Brighton Park apylinkėj, prieky didelio teatro. Yra geras ir išdirbtas biznis. Parduosiu už mažą kainą. Savininkas aleidžia miestą. Atsiskait

4204 Archer Ave.
Tel. Lafayette 443

PARSIDUODA lunch ruindis ir minkštų gėrimų parloris. Sena ir gerai išdirbta vieta. Parduosiu pigiai už tikrą pasiūlymą.

Atsiskaitė pas savininką

4400 S. Honore St.

ANT PARDAVIMO arba apmai-nymo bučernė ir grosernė su namu; 8 metal kaip laikome. Savininkas turi kitą užsiėmimą. Turiu parduoti; yra storas ir 7 ruimai nuo užpakalio pagyvenimui. Mainysiu ant dviejų pagyvenimų namo. Atsiskaitė:

7014 Archer Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė ant biznio gatvės, kur praeina tūkstantai žmonių pro namus. Cash biznis. Atėik ir pamatyk su-batoj ar nedėlioje. Turi but parduotą kainą tikrai \$2,500. Šitas biznis dvigubai vertas.

2623 W. North Ave.
Prospect 5173

PARDAVIMUI siuvama kriaučia mašina. Registeris ir daining rosmo stalias. Visi daiktai parsiduoda pigiai, visados matyti galima.

Kreipkitės

3343 So. Union Ave.
2 lubos

PARDAVIMUI už \$125 nupirkite mano \$500 vertės 88 notų grojįklį pianą, 110 rolių ir kabinet benčius. Turi but parduotas tuojau. Atsiskaitė šiandie iki 9 val. vakars, arba tytoj nedėlioje, iki 4 val. po pietų.

A-B-C STORAGE HOUSE
1646 W. Madison St.

PARDAVIMUI grosernė, la-bai pigia kaina, beveik už pa-siūlymą.

1413 E. 58 St.
Tel. Farfax 2619

PARDAVIMUI

TURKISKOS vonos, hotelis, res-taurantas, nesvalginamų gėrimų parloras, ir 10 flatų namas parda-vimui. Turkiskos vonos įrengtos su vėliausiais elektriniais aparatais. Biznis yra daromas labai ge-rai, 95 nuosimčiai yra grynų pel-nų. Nera kompetijos. Labai ge-roje vietoje.

NAUIJENOS,
1739 S. Halsted St., Box 416

PARDAVIMUI grosernė ir visokių smulkmenų krautuvė. Gera biznio vieta; 3 ruimai gyvenimui. Rendos \$18 i mėn. Kreipkitės

741 W. 31 St.

PARSIDUODA kietų anglių pečius, 16 sizo. Pečius yra ge-rame stovyje. Parduosiu pigiai.

4436 S. Washtenaw Ave.
First floor

PARDAVIMUI

TURKIT SAVO NAMĄ. Kam mokėti renda kuomet mes pastatysime ant jūsų lotą gražų 5 kambarių bungalow už \$1000 cash, o kitus \$4450 išmokėsite po \$45 i mėnesį su palukanomis.

A. & P. CONSTRUCTION CO.
936 W. 79 St. Tel. Vincennes 0599
Atdara nedėlioje ir vakarais.

BRIGHTON PARK

2 aukštų murinis namas su beis-mentu, 1 storas, 4 gyvenimui ruimai užpakaly, 5 ruimų flatas viršų, 3 mašinų murinis garažas. Geroji biznio vieta. Parduosiu ar-bai mainysiu su palukanomis. ar kitokios krautuvės. Matykite savininką.

2612 W. 47th St.

VIENO AUGSTO murinis biznia-vus namas su trimis storais, 6 m-senumo, geroje biznio vietoje, ant Kedzie Av. ir 39-tos. Kaina \$16,500. Savininkas mainys, 2 ant augstų namo Marquette Manor.

Tel. Yards 6894
St. Martinus, savininkas

PARDAVIMUI lotas South Side, už \$200 cash pirkite lotą prie 62 St. Greitam pardavimui už pasiūlymą geroje vietoje bizno lota. Pimsiu iš-mokėjimais po \$20 i mėnesį.

Nauijenos,
1739 So. Halsted St.,
Box 411.

MAINAU bizniava namą ant ma-zesnės paraplojos, 2 storai, 4 flatai. Kam reikia tokio namo — kreipkitės prie:

Wm. Gritenas,
3241 S. Halsted St.
Antros lubos
Tel. Boulevard 5066

PARSIDUODA arba išsimaio uis ant Chicagoos properties, labai prieinama kaina, 180 akrių, 100 akrių dirbamais, 60 akrių gara-žais, baldais, Uke randasi Mi-chigano valstioj ant gražaus ežero kranto. Puiki vieta del vasar-namio, kur vasaros laiku priva-žiuoja labai daug žmonių ant va-kacių. Gražūs būdinkai ir ir gy-vuliai, yra storis, kur daro gerą biznį vasaros laiku.

J. K.
548 W. 32nd St., Chicago

DIDELIS murinis, 2 flatų namas prie Marquette Bulvaru ir Maple-wood Ave. garu šildomas, tile va-nos, beržiniai trimingai. Atsiskai-kite prie James Kral, 2444 W. 67 St. Tel. Prospect 1364

PARSIDUODA medinis 2 pa-gyvenimų po 4 kambarius. Elek-tras gazas ir maudybės. Priežas-tis pardavimo, išvažiuoju i Lie-tuvą. Atsiskaitė pas savininką.

4618 So. Talman Ave.

Specialis Bargasas

ANT UNION Ave. netoli 35 gat-vės, medinė cottage, 8 kambarių, kaina \$3,000, reikia pinigais \$600, kitus lengvais išmokėjimais. Klaus-kite Norkaus.

M. J. Kiras Real Estate
Imp. Co.
3355 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 6894

BARGENAS

2 flatų namas, 6-6 kambari-ų, karštu vandeniu šildomas, jmyrutos vonos, prosimimui lenta, bufetas, knygu sėpa, ug-navielė, uždaryti porčiai ir sun parloras, savinink

JURŲ REIKŠMĖ

Jūra — tautų turtingumo šaltinis

Jūra turi milžiniškos reikšmės žmonijos gyvenimui; jos svarbios įtakos matyti ypač tautų ekonominiuose santykiuose. Vandenynai ir jų dalys — jūros švelnina klimatą ir yra augalų ir gyvulių gyvenimo šaltiniai. Jūros klimato šalyse, kur ore yra daug drėgnumo, nepastebima staigių oro atmainų, kaip kad kontinento klimato šalyse. Tai veikia teigiamai į augalus ir gyvulius; pajurio gyventojams čia susidaro ir gyvenimo patogesnės sąlygos. Bet visos jūrų svarbūs pasireiškia tik tada, kai žmonės pradeda naudotis pačia jūra.

Nuo senų laikų jūra yra laikoma tautų turtingumo šaltiniu. Ji sudaro tam tikrą gamybos šaką, iš kurių svarbiausią vietą užima žuvininkystė, kuri Vakarų Europos kraštams savo laiku turėjo net pirmąją reikšmę — ne tiek turtų kiekybe, kurių duodavo daugiausia žuvininkystė, kiek skatinančia įtaka žmogaus budui. 17-uoju amžiu pastebimas susidomėjimas žuvininkyste tiek Olandijoje, tiek Anglijoje, kuris mus ir šiandien stebina. Anų laikų ekonomistai matė žuvininkystėje, kurią versdavosi Olandija, šios šalies tautos vyriausią pamatą ir židinį. Net anglai su pavydu žiūrėdavo, kaip olandai išplėsdavo savo įmonę iki anglų pakraščio. Ne nederlinga Olandų žemė, bet naši žuvininkystę teikė ukišką pamatą jų prekybai, pramonėi, daugelio laivų išlaikymui, ir apskritai, visai olandų tautai.

„Anglijos žuvininkystė — tai ukiškos buities ir vyriausios galybės ir turpimo pamatas“. Tai — tai jiems vaidina mūsų arklų rolę — taip 17 amž. pasakė H. Mun2). Tiesa, dabar Anglijos žuvininkystė nebeveikia tokios svarbios rolės, kaip pirma, bet vis dėlto neginčijamas faktas yra tas, kad ji šiaurės juroje labai išsiplėtė, prie ko intensyviai prisidėjo Norvegai. Dabar šiaurės jūra yra laikoma pasaulinės žuvininkystės centru, bet vis dėlto neginčijamas faktas yra tas, kad ji šiaurės juroje labai išsiplėtė, prie ko intensyviai prisidėjo Norvegai. Dabar šiaurės jūra yra laikoma pasaulinės žuvininkystės centru, bet vis dėlto neginčijamas faktas yra tas, kad ji šiaurės juroje labai išsiplėtė, prie ko intensyviai prisidėjo Norvegai.

Šimtai tukstančių pajurio gyventojų randa pakrantę gyvenimo ir klestėjimo šaltinį. Jie turi čia visokių įmonių ir verčiasi įvairiais amatais. Kaip minėta, žuvininkystė užima pajurio gamyboj ytin žymią vietą, bet greta jos jūrų pakrantėse yra daugybė kitų žuvininkystei artimų įmonių, kaip tai: žuvų konservų, žuvalavimo ir laivininkystės įmonių bei gamyklų pakubų, gintaro apdirbimo įmonių, stambios ir smulkios prekybos įstaigų.

Jūra — tobuliausias vandens susisiekimo budas

Ne mažesnė jūrų svarba reiškiasi tuo, kad tarnauja pasaulio susisiekimo priemonė. Jūros vandens keliai — tai natūralus tarp-tautinio susisiekimo kelias net tarp tolimiausių šalių, į kurias tie patys vandens keliai savaime ragina vykti 3). Jūros susisiekimas — tai svarbiausias iš visų pasaulio susisiekimo būdų.

1) W. Lombart, Der moderne Kapitalismus 5. I, 1924 m. II t. 1065 p.
2) Th. Mun, Englands Treasury by Foreign Trade 322 p.
3) Fr. Dr. E. Satt, Die Verkehrs-mittel in Volks und Staatswirtschaft, Berlin 1922 II t. 11 p.

Keturi penktadaliai visos pasaulio prekybos atliekami jūros keliais.

Palyginę jūros kelius su upių keliais, pamatysime, kad jūros keliais negali būti jokios pašalinės konkurencijos, gal, tik išskiriant sparčiai augantį oro susisiekimą, kuris vis dėlto kroviniams kol kas nėra pritaistas. Tuo tarpu greta upių kelių, prie kurių priskaitomi kanalai, gali būti praversti kiti sausumos keliai — geležinkeliai, plentai, kurie gali su vandens keliais rimtai konkuruoti. Tiesa, tarp dviejų vietų vienos ir tos pačios pakraščio teritorijos be jūrų susisiekimo laivos, yra kitų susisiekimo galimybių — upių, kanalų, geležinkelų, plentų. Pav., tarp Europos ir Azijos ar Afrikos kontinentų geležinkeliai gali virsti svarbiais susisiekimo faktoriais greta jureivybės, nežiurint aukštų geležinkelio tarifų. Bet susisiekimui iš tos pačios teritorijos į priešais esančias salas, ir už jūrų — Ameriką ir Australiją — telieka vien tik jūrų keliai. Šiuo atveju ne tik masiniai kroviniai, bet ir keleiviai, pastas ir net smulkiausi žuvininkystės tiek Olandijoje, tiek Anglijoje, kuris mus ir šiandien stebina. Anų laikų ekonomistai matė žuvininkystėje, kurią versdavosi Olandija, šios šalies tautos vyriausią pamatą ir židinį. Net anglai su pavydu žiūrėdavo, kaip olandai išplėsdavo savo įmonę iki anglų pakraščio. Ne nederlinga Olandų žemė, bet naši žuvininkystę teikė ukišką pamatą jų prekybai, pramonėi, daugelio laivų išlaikymui, ir apskritai, visai olandų tautai.

Jūra yra tobuliausias vandens susisiekimo pagrindas. Ji reiškia visus vandens kelių geriausias puses. Tačiau kaip vienintelį trukumą, galima paminėti didesnę jureivystės pavojų, kurią su didesniomis laivų, krovinių ir žmonių apdraudimo išlaidomis. Be to, keliama aukštėn laivų nepunktualumai, kurie gali padidėti, didėjant kelio atstumui. Iš tikrųjų jureivystei gresiantis pavojus, didesnis, negu kitose susisiekimo šakose, priklauso greičiau praeičiai. Jurose viešpataujančios jėgos, — vėjai, audros ir jūrų bangos dažnai per-versia žmogaus sumanumą ir pajėgas. Bet pritaikius laivams garo jėgą ir juos techniškai patobulinus nelaimingų jūros atsitikimų skaičius žymiai sumažėjo. Tik burlaiviai dar žymiai priklauso gamtos jėgų, bet pastaruoju metu išmokyta išnaudoti net antras kelionei pagreitinti. Dabartiniai dideli jūrų garlaiviai plaukioja labai punktualiai, taip kad jų atvykimas gali būti apskaitytas su tikrumu iki valandos, nežiurint kelio toumo. Vėją laiviai to negali pasiekti, ir todėl jie labai yra atsilieki nuo garlaivių. Jų skaičius nuolat mažėja. Jau 1914 m. vėją laiviai sudarė 7,95% viso pasaulinio laivyno, o 1923 m. sumažėjo ligi 4,14%.

Palyginę jureivystę su upių laivininkyste, matome, kad minėti jureivystės trukumai išsilygina tuo kad čia nepažymima to, kas yra randama upių laivininkystėje. Upių vingiavimai, vandens sėklumas kaitroj, ledas žiemą — tai svarbiausios upių laivininkystės kliutys, ko jureivinkystė visai nėra. Reguliavimo ir išlaikymo darbai, kuriuos matome upėse ir kanaluose, atviroj juroj atpuola. Pati gamta teikia jūrų kelius nemokamam ir laisvam naudojimui. Tik jureivystėje galima pritaikinti laivams didesnę varomąją jėgą, taip ir didelių transporto talpumą. Todėl šis transportas atlieka daug pigiau, negu sausumos keliais arba net upių keliais. Laivais gabenami daugiausiai masiniai kroviniai, kaip tai: „anglys, malkos, žibals, javai, cukrus ir t. t. Jūrų laivų greitumas nėra taip suvaržytas, kaip upių lai-

vai, kurie privalo saugotis, kad nesudarėtų pakrantę. Prie visa to prisideda naudojimosi jūromis visapusiškumas ir laisvos konkurencijos galimybė tarp jureivystės įmonių — rederyjų, kurios gali nevaržomai išsivystyti.

Vandenynai ir jūros nesiskiria tautų nuo viena kitos, bet jas jungia — tai senas nekieno neginčijamas ir moksliškajai literatūrai įsivyravęs dėsny. Tautos gyvenančios kontinente kaimynystėje, bet atskirtos kalnais arba balomis, esti daugiau nuo viena kitos atskirtos, negu tolimiausios, už jūrų tautos. Visos tautos susisiečia su viena kita patobulintos ir pažengusios jureivystės dėka; toji jureivystė turi nepaprastos įtakos tautų ekonomijos ir kultūros tarpimui.

Jūros įtaka ekonominiams gyvenimui

Jureivystės įtaka ekonominiams tautų išsivystymui pasireiškia dvejopai: tiesioginiai ir netiesioginiai. Jureiviai susipažindami su kitų šalių gyventojais, sužino jų reikalavimus, jų produktus ir jų gamybą bei pramonę; pamato svetimų tautų išradimus ir technikos patobulimus. Kiekvienai tautai atsiranda galimybė eksportuoti savo gamybos perteklių ir importuoti iš svetimų prekių ir žaliavų, kurių savo šalyje nėra. Todėl kiekviena tauta gamina tai, kam yra patogesnės vietinės gamybos sąlygos. Tuo būdu atsiranda darbo pasiskirstymas tarp visų tautų, kyla šalies našumas ir didėja apyvartos greitumas. Tauta darosi pasaulio ūkio ir pasaulio susisiekimo dalyviu. Greta šios tiesios įtakos tautos gamybai ir prekybai matome daug didesnės netiesios įtakos, kame jūra yra dvasios kultūros akstinu. Jureivystė grūdina žmonių būdą ir išvysto juos dvasiškai. Niekur žmogus taip nepriklauso savęs, savo jėgų ir gabumų, kaip juroje. Kova su jūra sužadina ir išvysto žmogaus gabumą, tvirtumą ir drąsą, moko atdyčiai stebėti, žodžiu, didina jėgas ir gabumus. Tokiu būdu išsivysto tvirtas, pastovus, nepriklausomas budas, kuris veikia ir žmogaus ekonomini gyvenimui. Geriausios žmonių kultūrinio židėjimo ir ekonominės galybės pavyzdžius rodo kaip tik pajurio tautos, finikičiai ir pradeant. Senovės viduržemio jūrų tautos, ypač Graikai ir Romėnai duoda klasinės kultūros pavyzdžius. Viduramžiais Venecija, Genua, Hansos sąjunga išsivystė ekonominiai ir kultūriniai jūrų dėka. O naujais laikais portugalai, olandai ir anglai pakaitomis turėjo pirmenybę pasaulinėje prekyboje. Be ekonominės ir kultūrinės jūrų reikšmės jūrų turinčios politinės reikšmės, nes stiprina pajuro valstybes.

Jūros atspindys istorijoje ir politikoje

Todėl tarp politinių valstybių bei tautų siekimų, didžiausios svarbos turi jūros siekimo dėsny. Neminėsiu čia kai kurių tautų imperialistinių siekimų ir konkurencijos dėl viešpatavimo juroje, bet priminsiu tik tai, kad kiekviena tauta stengiasi, stengiasi ir stengsis gauti išėjimą į jūrą, ypač tos valstybės ir tautos, kurių upynai duoda natūralų išėjimą. Upių žiotys esti svarbiausieji natūralūs uostai, kurie sudaro pereinamąjį punktą, tarp jureivystės ir upių laivininkystės. Kiekvienai valstybei daugiau ar mažiau yra įprastas jūros

siekimas, ka jos daugiausiai pasiekia. Visos didesnės valstybės turi savo išėjimą į jūrą: ismini sudaro Europoj tik Šveicarija, Austrija, Čekoslovakija ir Madjarija (Vengrija), bet ir jos stengiasi gauti išėjimą į jūrą sutarties keliu. Lietuva irgi savo išėjimą į jūrą, atsivardavus Klaipėdos kraštui. Šeši amžiai lietuvų tauta buvo atstumta nuo jai priklausančio didesnio pietinės pajurio dalies. Vokiečių Ordeno pradėta imperialistinė politika apsupė Baltijos jūros krantą, išsilaikė, kol vokiečių imperija žlugo. Iš šiaurės laivų tautų apsupa ne didelių laukų pajurio dalį, bet ir iki Klaipėdos, iš ko matyti, kad Lietuva irgi turėjo išėjimą į jūrą. Dabar lietuvų tautai, kaip ir kaimyninėms, turėtų būti uždraudytas ne tik išlaikyti jai priklausantį pajurio dalį, bet ir naudotis visomis jūros gėrybėmis. Tai praeiki jai lemia tik savo laivyno pagalba, per kurią ir Lietuva liktų pasaulinės ūkio ir pasaulinės jūrų susisiekimo faktorium.

Istorijos eigoje ir net dabar matome tautų bei valstybių, nepasitenkinančių tik vienu išėjimu, bet besiveržiančių prie kito to paties jūrų, arba kiek leidžia geografinė padėtis, prie kitos jūros. Charakteringų pavyzdžių praecy ir dabarty yra Lenkija su savo tautine „odmorza do morza“ tuo yra keliamas jų juodosios jūros siekimas. Nepasitenkindama vienu išėjimu į Baltijos jūrą, ši valstybė veržiasi prie kito išėjimo per Nemuną ir Klaipėdą. Paminėtinas yra ir siekimas apsupli visą jūrą ir veržtis anapus jūrų, kaip tai Švedija 1660 metais siuntė Baltijos jūrą; antroju atveju visos kontinentalės valstybės 4).

Jūros siekimas ir veržimas į ją aiškindamas noru įgyti politinės galybės jūros pakrantę, kuri yra laikoma perėjimo linija tarp jūros ir kontinento. Čia kyla klausimas, koksai yra geriausias pakraščio pavidalas? Be abejo, geriausia yra, kada krantas kuo daugiausiai vingiuotas. Su įlankomis, duodančiomis galimumo įsteigti patogias prieplaukas ir uostus, apgintus nuo jūros audrų. Graikijos pirmenybė juroj buvo paremta dideliu pakraščio iškarpymu. Bet krantų iškarpymas ir vingiavimas nustoja vertės, kada įlankos ir pati jūra darosi ilgainiui arba nuolat užsaldę; tai galima pasakyti apie Grenlandiją. Be to, daug nulemia hinterlando ekonominė struktūra, t. y. ar hinterlandas galingas, arba jis pasaulio ūkiui nieko neduoda. Prekybai esant mainu, laivai vengia gabenti krovinius tenai, iš kur jie turėtų grįžti tušiomis. Svarbiausia pakraščio ūkio reikšmė išeina iš jo geografinės padėties, kuri skiriama į vandenyno ir vidurinio. Kol Atlantikos vandenynas nebuvo įtrauktas į pasaulio susisiekimo sąrangą, Viduržemio, ypač Baltijos jūros buvo vandenyno laipsny. Tačiau Amerikos suradimas nustelbė šiedvi, kurios tik per suvaržytą Zundą ir Hibraltarą susisiekdavo su pasaulio jūromis. Baltijos jūros vartai pateko Danijos prieklausomybei, kuri ilgainiui viešpatavo Zunde. Bet išsivystanti jūros teisė laikui bėgant vis daugiau internacionalizavo jūros susisiekimą, ir visi jureivystės varžymai Baltijos jūroje išnyko, palengvinant Pabaltės tautoms dalyvauti pasaulio prekybos ir susisiekimo. 1887 — 1895 metais įkurtas Vokiečių šiaurės-Baltijos jūrų kanalas žymiai sutartinio Baltijos jūra su vandenynu.

Veršalės sutartimi šis kanalas buvo internacionalizuotas, galutinai panaikindamas visus keblumus, kliudančius Pabaltės valstybėms nevaržomai susisiekti su pasauliu.

4) A. Dik, Politische Geographie München 1923 p. 102 ir tolesnieji.

nynu. Veršalės sutartimi šis kanalas buvo internacionalizuotas, galutinai panaikindamas visus keblumus, kliudančius Pabaltės valstybėms nevaržomai susisiekti su pasauliu.

Jūra ir Lietuva

Pritaikius minėtus tris pakraščio lemiančius momentus Lietuvai, štai ką matome: Kas liečia ekonominę hinterlando struktūrą, tai neginčijama, kad Lietuvos užsienio prekyba, tiek eksportas, nuo valstybės susikurimo dienos nuolat auga. Užsimezgus lampresniams prekybos ryšiams su užjūriais, žymi užsienio prekybos dalis bus atliekama jūros keliais. Savo geografinę padėtį Lietuva turi net vyraujamos reikšmės Baltijos jūrų rytų krante, budama arčiau prie pasaulio prekybos kelių, negu jos šiaurės jureiviai kaimynai — Latvija, Estija ir Suomija. Ši aplinkybė duoda galimumo Lietuvai turėti pirmenybę tranzite prekyboj su tolimesniu hinterlandu — Rusija, kurios ekonominis atstumas, labai išplėstų jos prekybą pavatogėsi mūsų pakraščio uoste — Klaipėdą. Todėl, be abejo, kils mūsų laivyno, mūsų vėliavos vaidmūo Baltijos jūroje. Kas liečia pakraščio pavidalą, tai galima pastebėti, kad Lietuvos pakraščio iškarpymas gančtinai atitinka moderniams reikalavimams, ypač jau turint natūralų, patogų neužšalimą uostą — Klaipėdą, kuri ir ekonomijos mokslo literatūra yra pripažinusi geriausiu, su išsivystymo galimumais. Nors mūsų jūros kranto juosta nėra didelė, palyginant su mūsų šiaurės kaimynų pakraščiais, bet jau savaime išėjimo į jūrą tikslas yra pasiektas, tuomet, kada įgaunama net mažutė pakraščio juosta, kurios pakaktų jūros vartams. Lietuvos pakraščio vertė yra didesnė, negu paprastai manoma, ypač dėl Nemuno žiočių. F. Ratzel'is5) pripažįsta, kad 165-y kilometrų pakraščio juostos nuo Bruster Ort'o ligi Nemerzaltės vertės negali atstoti nė dešimterio pas vidaus teritorijos plotas. Pakraščio juostos politinė reikšmė visai pareina nuo to, kiek pajurio tauta sugeba reaguoti į jūrų gyvenimą, Barcelonos, Venecijos, Pizos, Genuos viešpatavimas juroj parėjo nuo vieno vienintelio uosto.

Ne visuomet valstybės jūros siena daro jos gyventojus jureiviais. Ukiškos reikšmės ir puikiausios geografinės padėties šalis tarp dviejų vandenynų — Jungt. Amerikos Valstybės tik po Didžiojo Karo tepradėjo vaidinti žymesnį vaidmenį pasaulio prekybos ir pasaulio susisiekime. Bet pas jūros kaimynystę pagimdo prielaidas prie jos ir žadina jureivystės palinkimą. Lietuvų tautoj šis palinkimas jau yra gimęs ir reiškiasi pernai įsikurusios Jurininkų Sąjungos kilniam obalsy: Steikime savo laivyną, nes anot garsaus vokiečių ekonomisto, Fr. Lis-to, kurio įtakoje išaugo šaunus prieškarinis Vokiečių laivynas, — „Tauta be laivininkystės — tai paukštis be sparnų, žuvis be plaustų, Lriedis ant ramžių, ricierius su medinių kardu, helotas ir žmocijos vergas. Kas nėra jūros dalyviu, tas yra nutolęs nuo pasaulio gerų dalykų, tas yra mūsų Viešpaties posūnis“.

Arabų moterys kartu su vyrais eina į karus. Vienok mūsų šios nedalyvauja; nedalyvauja taipgi ir plėšimuose. Žu-dyti moteris ir karo metu ten yra aštriai draudžiama.

5) Fr. Ratzel, Politische Geographie München. 1903 p. 635.

MARGUMYNAI

Arkliai dirba be žmogaus

Viena Chicago cemento kompanija turi arklų, kurie dirba be žmogaus. Jie veža cementą iš vienos vietos į kitą. Tai arkliai, kaip ir mokytai jėgų vežėjų vieta, ne eikia.

Penkių pėdų cigaras

Vienoje rytinių valstybių parodoje buvo išstatytas milžiniškas cigaras. Cigaras svėrė 40 svarų. Jo padarymui suvartota tabako už \$75. Šis cigaras buvo penkių pėdų.

Jūrų gaisras

Venezuelos pakrantėje ir prie Trinidado salos jureiviai pastebėjo nepaprastą reiškinį: degė vandens paviršius. Mokslininkai laimė aiškina sekamai: iš vandenyno dugno išsiveržė marmalinis aliejus ir dujos. Tos dujos lengvai užsidega. Užsidegusios dujos, žinoma, uždega ir aliejų, kuris plaukioja ant vandens paviršiaus. Tuo būdu ir atrodo, kad jūrų vanduo dega. Tokie jūrų gaisrai tęsiasi neilgiau keturių dienų, t. y. tol, kol veržiasi iš dugno aliejus.

Turi eliaus pripildymui 200 orlaivių

Dar prieš kelis metus orlaiviai buvo paprastai vandenilio pripildomi. Bet tas gasas yra labai pavojingas: susimaišęs su oru ir mažiausios kibirkštės užtenka, kad jis eksploduotų. Pastaruoju metu Amerikoje pradėta vartoti elius (hidrum) vietoje vandenilio. Elius yra ne daug ir jis labai sunku gauti. Tačiau Dr. Richard B. Moore, valdžios chemikas, praneša, jog Amerika turinti pakankamai eliaus pripildymui 200 orlaivių. O kadangi paprastai elius vartojama karo orlaiviams, tai ir jo šaltiniai yra slepiami.

Praktiška patarlė

Korejos gyventojai, matomai, yra praktiški žmonės. Jie turi tokią patarlę: „Jeigu nori turėti gerą apetitą, tai nežiūrėk kas virtuvėje dedasi.“

PERKA MULUS

Vokietija perka iš Amerikos didelėmis partijomis mulus žemės dirbimui.

RAUDONOSI JURA

Raudonosios jūros spalva pavaina nuo mažųjų gyvūnelių, kurie toje juroje gyvena.

NAUJOS RUSIES MOKYKLA

Londonė trys nusibankrutavę turtuliai atidarė mokyklą, kur mokinama, kaip gražiai apsirengti.

MAINOSI LAIKAI

Roger Bacon, kuris gyveno ir rašė prieš septynis šimtus metų, pranešavo, jog žmonės ateityje galėsia lėkti oru, plaukti tokiais laivais, kurie neturi irklų, etc. Del tokio savo pranešimo jis buvo skaitomas raganium, ir buvo į kalėjimą įmestas.

Eina į karą, bet nekariauja

Arabų moterys kartu su vyrais eina į karus. Vienok mūsų šios nedalyvauja; nedalyvauja taipgi ir plėšimuose. Žu-dyti moteris ir karo metu ten yra aštriai draudžiama.

Kortavimo akademija

Danijoje pastaraisiais metais labai tvirtai įsigalėjo kortavimas ir tuo nuostabiui, užkariavo sau priderama vietą šalia kitų specialių mokslų. Atrodytų, kad noras kortuoti dūmams būtų įgimtu dalyku, bet pasirodė, kad ne. Prieš šitą kartą Danijoje kaip ir kitose šalyse kortavimą visuomenė žiūrėjo suirakusi kaktą ir neigė kortuotojus. Tačiau karo metu kortavimui buvo lemta virsti populiariu dalyku. Kortavimas kaip ir kiti neigiami dalykai nedėsi žingsniais pradėjo žygiuoti į vietą. Iki škurdaus Korėdžius, priemiesčio, Ten kaž koks jurininkas, netekęs darbo, atidarė kortavimo kursų, tikėdamasis iš šio labai abejingo amato gauti lėšų duonai mūsų visų dienų. Rezultatai davė visai nelauktų išdavy. Atsirado labai daug kursų, ir kas kart jį skaičius didėjo ir didėjo, lygiai plėtėsi ir patys kursai. Vėliau ano jurininko pavyzdį pasekė ir kiti. Tuo būdu visur atsirado kortavimo kursų. O dar vėliau radosi reikalo steigti kortavimo akademiją. Šiomet jau akademija neglėjo sutalpinti visų kandidatų. Del šios priežasties dauguma jų liko nepriimtais.

Danų laikraščiai labai daug vietos skiria kortavimui. Kur kas daugiau negu mes ūkio reikalams. Pavyz., didelis, įtakingas ir labai prasiplatinęs Danų laikraštis „Berlingske Tidende“ kas savaitę pveda kortavimo reikalams visą antrą puslapį, tris kartus didesnį, negu mūsų „Lietuvos puslapis“.

Kur daugiau vartojama popierio

Popieris mūsų gyvenime lošia neįmanomai svarbią rolę. Ant jo spausdinama knygos ir laikraščiai, ir daroma daug dar kitų dalykų.

Bet tai niekis palyginus su taja role, kokią popieris lošia Japonijoje.

Ten popieris pavaduoja ir medį, ir odą, ir net metalus (nau-ges); pavaduoja vilnas, linus ir daugelį kitų dalykų. Net japonų namų sienos padaryta iš medinių rėmų, kurie aptraukiama plonu popieriu.

Ypač daug Japonijoje suvartojama nepermirkštamo popierio. Juo japonai dengia arbatą, kad apsaugojus ją nuo lietaus. Miestuose japonai dėvi popierinius apsiaustus, kurie kainuoja 40 centų.

Arbatos plantacijose arbata laikoma iš popierio padarytuose maišuose.

Bet idomiausia yra tai, kad Japonijoje iš taip vadinamo odinio popierio daroma rakandams antvalkalai ir tabakai laikyti tuožės.

Tarp japonų yra gan prasiplatinę popieriniai lietsargiai, nosinės, staltiesės ir lektarnos. Ant galo, Japonijoje popieris vartojama ir sekamam originalui tikslui. Japonų elgetos mėgstą karštas vonias, kaip ir kiti japonai. Vonias jie padaro iš popierio. Tai atliekama sekamu būdu.

Iškasama gan gili duobė, kuri išklojama nepermirkštamu popieriu. Pasakui duobė prileidžiama vandens. Po to elgetos meta į vandenį įkaitintus akmenis. Tuo būdu vanduo išdorma iki pageldojamos temperatūros, — ir vonia gatava.

Maximum Knygų Išpardavimas -- Minimum Kainos

Naujos Knygos iš Lietuvos. Aukštinė proga knygų pirkejams. Nuolaida 25% iki 35%

Aušros Knygynas tik-ką aplaiki iš Lietuvos daug naujų ir reikalingų knygų Amerikos Lietuviams, kaip tai: vadovėlių lietuvių kalbos mokslui, aritmetikų, žodynų, teatrinių veikalų, žemlapių ir t. t. Šitos visos knygos buvo laukiamu svečių Amerikos lietuviams. Nudien, didelė spraga lietuvių visuomenėje bus užverta. Butų geistina, kad visi tie kurie mano imti šitų knygų, užsisakyti tuoj, nes vėliau užsisakiusiems gal kartais netekti. Nuo čia garsinamų knygų Aušros Knygynas duoda sekama nuolaidą: 25% iki \$5.00 ir 35% virš \$5.00. Geriau pasakius: jei imsi knygų už \$5.00 prisiųskite tikrai — \$3.75, o jei imsite už \$10.00 Aušros Knygynui prisiųskite tikrai — \$6.50. Šita proga knygų pirkejams tęsis tikrai iki Gruodžio-Dec. 31 dienai, pasiskubinkite su užsakymu.

VADOVELIAI — ZODYNAI

Nei viena lietuvių mokykla Amerikoje negali apseiti be šitų vadovėlių lietuvių kalbos mokslui. Taipgi, čia aritmetikos ir žodynai yra tinkamiausi, būtinai įsigykite.

Ant šitų visų knygų perkantiems nuleidžiam 25 centus nuo kiekvieno dolerio — 25%, o perkantiems daugiau negu už \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Murkos Lietuvių Kalbos Vadovėlis. 1 d., pusl. 151	1.25
Murkos Lietuvių Kalbos Vadovėlis. 2 d., pusl. 291	1.75
Murkos Vaikų Darbymečiui. 1 d. Pirmajam mok. sky. p. 180	1.50
Murkos Vaikų Darbymečiui. 2 d. Antram mok. sky. p. 320	1.75
Murkos Vaikų Darbymečiui. 3 d. Trečiam ir ket. sky. p. 407	2.00
Klimo Skaitymai. Lietuvių Kalbos Pamokos. Pusl. 294	1.50
Jablanskio Vargo Mokykla. 1 d. Kalbos Mok. Reik. p. 206	1.25
Jablanskio Vargo Mokykla. 2 d. Kalbos Mok. Reik. p. 336	2.00
Rygiškių Jono Lietuvių Kalbos Gramatika. Pusl. 280	1.25
Damijonaičio Lietuvių Kalbos Gramatika. Pusl. 128	.75
Damijonaičio ABC Pradžiamokslis. Pusl. 64	.35
Klimo Lietuvių Kalbos Sintaksė. Pusl. 52	.35
Seinigo Mastomajų Paisyba. Pusl. 57	1.25
Masioto Aritmetikos Uždavinys. 1 ir 2 dalis, pusl. 198	1.00
Masioto Algebros Uždavinys. 1 ir 2 dalis, pusl. 164	1.25
Busilo Aritmetika. 1, 2, 3, 4, 5 dalis. Viso 5 dalis, pusl. 514	3.00
Smetono Aritmetikos Teorija. Pusl. 139	1.00
Masioto Plokštumos Trigonometrija. Pusl. 132	1.75
Ilguno Komercijos Aritmetika. Pusl. 311	2.50
Šikšnio Geometrija. Pusl. 127	.90
Ambrazėjaus Lenkiškai-Lietuviškai-Rusiškai Žodynas. Pusl. 552, apdarytas	5.00
Septynišės Vokiečių-Lietuvių-Rusų Žodynas. Pusl. 303, apd.	3.00
Lalio Lenkų-Lietuvių Kalbos Žodynas. Pusl. 331, apdarytas	4.50
Vegeles-Straudo Rusiškai-Lietuviškai Žodynelis. Pusl. 252	1.00
Jokanto-Durio Lotynų Kalbos Vadovėlis. 1 ir 2 dalis ir Lotynų Kalbos Sintaksė. Pusl. 430, apdaryta	4.50
Lalio Pilnas Lietuvių-Anglų-Anglų Lietuvių Žodynas. Apdarytas, pusl. 1274	10.00
Lalio Anglų-Lietuvių Kalbos Žodynas. 11 d., apd., pusl. 835	6.50
Laukio Rankvedis Anglų Kalbos. Apdarytas, pusl. 310	2.50
Laukio Lithuanian Self Instruction. Pusl. 173	.50
Anglų-Lietuvių ir Liet. Anglų Kūseninis Žodynelis. Ap., p. 151	1.25
Bugos Lietuvių Kalbos Žodynas. 1-mas sąsiuvinis nuo a iki an, pusl. 80	3.00

ŽEMLAPIAI IR ŽEMES GLOBAI

P. Matulionio Lietuvos Žemlapis. Žemlapis visai naujas, yra visi Lietuvos miestai ir miesteliai, bažnytkiemiai ir kaimai, taipgi kalnai, upės, ežerai, geležinkeliai, vieškeliai, plantai, pelkės, tikroji valstybės siena, Kurzono linija ir t. t. Spalvuoto žemlapio kaina \$2.00, o nespalvuoto tik \$1.50.

A. Vireliuno Žemės Globas. Globas su ilga koja ant kurios apskamas aplink. Kaina \$10.00, to paties globo, bet biskį įlenkto kaina tikrai \$6.00.

Ant visų šitų žemlapių ir globų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems daugiau \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

IVAIROS KNYGOS

Gamtos Mokslai, Geografija, Literatura ir kitos geros knygos Čia knygos naujos ir visos naujai gautos iš Lietuvos, knygos gana žinomos iki šiam laikui Amerikos Lietuviai neturėjo progos kur jų gauti. Nunai, partitina visiems šita sąrašą peržiūrėti ir radę sau tinkamų knygų įsigyti. Ant šitų visų knygų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems daugiau negu už \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Rubakino Iš Tamsios Praeities Į Šviesią Ateitį. Su 300 paveikslu. Lietuvoje draudžiama skaityti. Pusl. 220	2.00
Sakenio Fizika. Visos 3 dalys, pusl. 472	3.50
Salcijūnienės Afrika. Su paveikslais, pusl. 186	1.50
Striupo Žmogus Žmogui. Pusl. 177	1.50
Dineiko Moters Kuno Kultura. Su paveikslais, pusl. 149	1.50
Dr. Etingerio Lietuvos Pramonė. Su paveikslais, pusl. 247	\$3.50
Jakšto Naujoji Literatura. 1 ir 2 tomas, pusl. 1168	6.50
Benedictseno Lithuania. A study of the past and present of the Lithuanian People. Su daug paveiksl., pusl. 247	5.00
Miulerio Išmiliausių Žmonių Jaunystė. Paveiks. pusl. 168	1.50
Touhy'o Špionazo Paslaptys. Pusl. 159	1.25
Zarankos Mano Atsiminimai iš Lietuvos karų. Pusl. 173	1.25
Klimo Musų Kovos Del Vilniaus. Pusl. 103	1.00
Ruokio Organinė Chemija. Su paveikslais. Pusl. 384	3.50
Janušonio Pažintinė Mus. Augalų Chrestomatija. p. 270, apd.	2.00
Stankevičiaus Augalų Fiziologija. Pusl. 134, apd.	1.50
Binkio-Simonio Žmonių Poezijos Antologija. Dainų rinkinys, paveiks., pusl. 196	3.50
Celpanovo Psichologijos Vadovėlis. Pusl. 242, apd.	2.00
Kalevala — Suomių Tautos Epas. Pusl. 424, apd.	3.50
Šilečio Vokiečių Okupacija Lietuvoje. Su paveiks. pusl. 190	5.00
Prof. Heinemano Vokiečių Literatūros Kuryba. Ap., p. 550	3.50
Klėpėdiškio Mamosios Lietuvos Politikos Veidrodys. P. 190	1.50
Klėpėdiškio Naujųjų Amžių Istorija. Dvi dalis, pusl. 330	1.50
Zakševskio Raktas Pažinti Augalams. Paveiks. p. 250, apd.	1.75
Aviziaus Raktas Pažinti Augalams. Paveiks. p. 31	2.50
Varno Ant Politikos Lakto. Karikatūros. Pusl. 543	3.00
Dr. Fersterio Jaunimo Auklėjimas. Pusl. 543	3.00
Lietuvos Kariuomenė. Su daug paveikslų	3.00

Pinigų malonėkite siųsti "money orderiais", "čekiais" arba "cash", bet registruotame laiške. Jei dar neturite muzikinių dainų katalogą, prisiųsime. Laiškus su pinigais siųskite tikrai šituo adresu:

Aušros Knygynas, 3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stankevičiaus Bitės. Kaip Bitės užlaikyti ir t. t., pusl. 68	.75
Stankevičiaus Zoologija. Paveiksluota, pusl. 219	1.75
Biržiškos Dainų Literatūros Vadovėlis. Pusl. 101	.75
Kultura. Mėnesinis žurnalas. Vienas numeris	.50
Stonio Ašarėlės. Eilėraščiai. Pusl. 118	1.00
Merkio-Kriškėlio Lietuvos Įstatymai. Apd., pusl. 1031	4.00
Vilniaus Albumas	8.00
Stankevičiaus Botanika. Bendroji dalis. Pusl. 100	.75
Ivairūs Raštai: Basanavičiaus, Baranauko, Bugos, Biržiškos, Griniaus, Ivinsko ir kitų. "Lietuvių Tautos" Leidinys. Apdaryti į vieną knygą	5.00

BELETRISTIKA-APYSAKOS

Čia yra apysakos, vaizdeliai, legandos geriausių lietuvių ir kitų tautų autorių. Knygos visai naujos ir tik-ką aplaiktos iš Lietuvos. Ant šitų visų knygų duodam nuolaidą irgi 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems už daugiau negu \$5.00, nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Sinkevičiaus Sventas Petras Ryme. Apdaryta, pusl. 230	1.50
Savicko Šventadienio Sonetai. Pusl. 244	1.00
Beecher-Stove Dėdės Tamo Trobelė. 1 ir 2-ra dalis, pusl. 481	2.00
Twaino Princas ir Elgėta. Pusl. 195	1.50
Slovackio Anhelis. Paveiksluota, pusl. 51	.90
Masioto Senio Pasakos. Paveiksluota, pusl. 125	.75
Evaldo Gamtos Pasakos. Paveiksluota, pusl. 126	.75
Andersono Pasakos. Pusl. 409	3.00
Sokolnikovo Grunvaldas. Pusl. 311	2.50
Lazdynų Peledos Raštai. 4 tomai, apd. į vieną, pusl. 950	4.50
Walterio Scotto Ivanhove. Pusl. 450, apdaryta	2.50
Vaizganto Raštai. Apdaryta, pusl. 1142	7.00
Turo Pampejos Galas. Apdaryta, pusl. 200	1.75
Reido Karo Takas. Apdaryta, pusl. 219	1.50
Reido Skalpų Medžiotojai. Apdaryta, pusl. 219	1.50

TEATRO VEIKALAI

Čia yra naujausi, geriausi teatro veikalai. Mes juos tik-ką aplaiki iš Lietuvos. Iš jų tikrai keletas seniau išleisti, o kiti visi tik-ką aplaiki spauda. Aušros Knygynas mes jų turime po keleto šimtų — patarina įvairių provincijų teatro mylėtojams pasiskubinti su užsakymu šitų veikalų, pavėlavę negausite. Imant šitų veikalų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o imantiems sykiu daugiau \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Ibseno Šmeklos. 3 veiksmų drama, pusl. 139	.75
Hauptmano Susitaikymo Šventė. 3 veik. drama, pusl. 124	.75
Hamsuno Vakary Aušra. 3 veik. drama, pusl. 136	.75
Hamsuno Ties Karalijos Anga. 4 veik. drama, pusl. 203	.75
Cechovo Trys Seserys. 4 veiksmų drama, pusl. 139	.75
Hamsuno Gyvenimo Žaislas. 4 veik. drama, pusl. 139	.75
Komedijės Mėgėjų Teatrui. (7 komedijos), pusl. 184	1.25
Brandono Karolio Teta. 3 veik. komedija, pusl. 95	.65
Gaigalo Laisvės Kovotojai. 4 veik. drama, pusl. 45	.50
Ostrovskio Komedijos. Pusl. 160	.90
Čiurlionienės Komedijos. Pusl. 155	.90
Lordo Dunsano Kalnų Dievai. Pusl. 110	.75
Keturakio Amerika Partije. 3 veik. komedija, pusl. 75	.40
Žemkalnio Monologai. Pusl. 16	.30
Maksyčio Byla Del Linų Markos. 2 veik. komed. pusl. 34	.40
Vienas iš Mūsų Turi Apsivesti. 1 veik. komed. pusl. 24	.40
Ibseno Nora. 3 veiksmų drama, pusl. 142	.75
Glazo-Kleino Potašas Perlamutras. 3 veik. komed., pusl. 83	.60
Samano Ponas Daugnoris. 4 veik. komed. pusl. 44	.40
Cechovo Vyšnių Sodas. 5 veik. komedija, pusl. 67	.60
Hauptmano Vėbrinos. 4 veik. vagių komed., pusl. 99	.60
Dvijų Moterų Parduotoja Laimė. 4 veik. drama, pusl. 48	.40
Aguañio Izraelio Vaikai. 4 veik. drama, pusl. 56	.50
Vladimirovo Sėtono Karalystė. 2 veik. tragedija, pusl. 63	.50
Mačiūlio Erškėčių Taku. 5 veik. drama, pusl. 198	1.25
Fieldmano Gyvenimas. 4 veik. drama, pusl. 147	1.25
Strazdo Sugrįžo. 4 veik. drama, pusl. 107	1.00
Floresio-Caillaveto Buridano Asilas. 3 veik. komed. pusl. 104	.65
Ibseno Visuomenės Šūlai. 4 veik. drama, pusl. 173	.75
Sveerio Teodolinda. 1 veik. komedija, pusl. 25	.30
Vargovaičio Kova Su Girtoklybe. 3 veik. drama, pusl. 167	1.00
Puidos Gairės. 3 veik. drama, pusl. 110	1.00
Putino Valdovo Sunus. Lyrinė drama 6 vaizdų ir kiti raštai, apd., pusl. 480	3.00
Jakavičiaus Flirtas. Žaislas su 60 kortų	1.50
Krevės Šarunas. Drama, poema, pusl. 287	1.25
Giedriaus Šis-tas Vaikų Teatrui. Pusl. 70	.40

AMERIKOS LAIDOS KNYGOS

Čia yra parinktos geros Amerikos laidos knygos, jų neturintiems verta įsigyti arba pasiųsti savo draugams bei giminiams Lietuva Kalėdų Dovanų. Ant šitų visų knygų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio, o perkantiems daugiau \$5.00 tiems nuleidžiam 35 centus nuo kiekvieno dolerio.

Laukio Žinynas. Pusl. 392, apdarytas	4.00
Pilnas Orakulas. Pusl. 414, apdarytas	5.00
Serno Geografija. Paveiksluota, apdaryta, pusl. 469	4.00
Dr. Šliupio Lietuvių Protėviai. Apdaryta, pusl. 233	2.00
Serno Ethnologija. Paveiksluota, apdaryta, pusl. 667	4.00
Prof. Vipperio Trumpa Senovės Istorija. Paveiksl., apd., p. 305	2.50
Dr. Bacevičiaus Istorija Abela. Paveiksl., apd., pusl. 498	2.75
Dr. Karaliaus Lyties Mokslas. Paveiksl., apd., pusl. 400	7.00
Dr. Pietario Iš Mano Atsiminimų. Apdaryta, pusl. 301	2.00
Dr. Loeb Kultura ir Spauda. Pusl. 153	.60
Istorija Amerikos. Apdaryta, pusl. 364	2.25
Istorija Chicago Lietuvių. Apdaryta, pusl. 580	3.00
Basanavičiaus Ivaivos Pasakos. 700 pasakų, p. 1300, apd.	9.00
Olšewskio Sapninykas. Apdarytas, pusl. 205	1.50
Serno Senų Gadynių Išnykė Gyvi Sutvėrimai. Apd., pusl. 370	2.50

NE TUO ADRESU

Vyras pasisamė automobilį ir su savo drauge išvažiojo pasivažinėti. Staiga automobilis sustojo.

—Kame dalykas? — klausė vyras.

—Man pasigirdo, kad panelė sakė sustoti, — tarė vežėjas.

—O, atsakė panelė, — aš ne į jus kalbėjau.

KOLEKTORIUS

—Aš atėjau išlekti tuoti penkis dolerius, kuriuos tu pasisko-

linai prieš dvejus metus.

—Pirmadienį aš gaunu algą. Ar tu negalėtum tada užėti?

—Ne, bet aš užėisiu ketvirtadienį.

—Gerai. Užėik kiekvieną ketvirtadienį.

NEDARO SKIRTUMĄ

—Aš girdėjau, kad tu vedei dvynukę. Kaip tu atskiri ją nuo jos sesers?

—O, žinai, jos labai puikios merginos, tad aš nebandau jas atskirti.

DOROTHY STYLE SHOP

3401 So. Halsted St.

PRANEŠIMAS

Visiems mūsų kostumeriams ir darugams. Mes turime pilną pasirinkimą šiam sezonui: kurti, sveterių, dresių. Geriausio materio ir vėliausių stilių. Taipgi vaikų kurtai ir dreses. Musų parduotuvėje: Marie Jocius ir Frances Burba maloniai parodys jums musų atidarymą rudeninio išpardavimo tavorus.

Dorothy Style Shop
3401 So. Halsted St.

CUNARD

Lietuviai važiuojant. Lietuvon svečiuosna nelgesniam laikui kai metams galės grįžti Amerikon neatsižvelgiant į kvotą.

LIETUVIAI

trumpiausiu laiku, kas Seređa, tre-tinias ekspreso laivais BERENGARIA AQUITANIA

MAURETANIA

(per Cherbourg ar Southamptoną)

—

Iš Lietuvos į Ameriką

Jei manote parsitraukti giminei iš Lietuvos, vietos užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jums pagalbą ir rodą. Visi trečios klasės keleiviai turi atskirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klauskit vis to agento arba

CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

AR MANOTE VAŽIUOT NAMUOSNA ANT KALEDŲ SPECIALE DIDELE KALEDŲ EKSKURSIJA

Regnia mūsų Linija po užveždą savo locono atstovo

Laivu "ESTONIA"

3 Gruodžio 1924

11 val. ryto

Nuvažiuosit stačiai į Baltijos Jurių Portą kur persėsit ir be vargo vandeniu už

Keliolikos valandų

Į KLAIPEDĄ ATVYKSIT

Parankiausia Linija į Klaipėdą

Visu Keliu Vandeniu

KITI IŠPLAUKIMAI:

Laivas "Lituania" Dec. 23

Kitoms žinioms ir prekėms kreipkitės prie musų paskirtų agentų.

Baltic America Line

120 N. La Salle St., Chicago, Ill.

9 Broadway New York, N. Y.

SVARBUS PRANEŠIMAS

INTERNATIONAL MUSIC STORE

Praneša visiems lietuviams, kad turime didelį pasirinkimą muzikališkų instrumentų: kaip tai: Pianų, Columbia Grafonolų, žinote, kad Columbijos Grafonolų ir rekordai yra geriausi visam pasauliui. Užlaikome visokius volėjus del pianų. Siunčiame ir visas dalis Suvenyčių Valstijų. Katalogus siunčiame ant pareikalavimo. Taisome ir dirbame visokių muzikališkų instrumentus. Parduodame ant lengvų išmokėjimų.

International Music Store
1722 West 47th St.,
CHICAGO, ILL.

ISTAKSAVOJU VISKĄ, PARDUOSIU IS AKCIJONO

Jewelry, Diamonds, Watches and Silverware

Auction Sale

Ateikite apžiūrėti dieną, o vakarais galite duot pasulymus.

Pradžia nuo 7 vak. iki 10 v. v. Išpardavimas tęsis kas dieną iki bus išparduoti visas stakas, del apmokėjimo skolų.

Pirkite už savo kainą (Price).

Peter A. Miller Jewelry Store
2256 West 22nd Street

PATYRĘ LIETUVIŲ SIUVEJAI

Overkotas ir siutus padarom kaip tik norit. Turim didelį pasirinkimą vėliausių madų rudeninių ir žieminių materijų. Kainos prieinamos. Patarnavimas mandagiausias. Kreipkitės pas mus, o busite užgandinti.

G. SKOBY ir J. AUGUST
2150 So. Hoyne Ave., Chicago.
Tel. Canal 7031

Sirdingai Kviečiame Jumis

Istoti į musų 1925 Kalėdinį Tautpymo Kliubą. Jūs džiaugsitės taupdami, kad ir po mažą sumą pinigų del specialio tikslo, del išleidimo pinigų ateinančių metų šventėms.

Chicago Lawn State Bank

63rd St. ir Kedzie Ave., Chicago, Ill.
Tel. Republic 0614

PROTO MILŽINAI

KURIE ĮSIGYJA MOKSLĄ NAMIE

KNYGAS BSKAITYDAMI

Daugybė geriausių knygų — mokslo, istorijos, eilių-dainų, apysakų-romanų-pasakų, dailės, juokų — yra sukrautos Margerio Knygynė.

Tik mes duodame tikrą bargeną, nes parduodame knygas už pusę kainos.

MOKSLAS

„Juodoji Mirtis.“

Rašo Dr. Margeris

Visai neseniai „juodoji mirtis“ pasirodė Los Angeles, California. O kad ji labai sudėtinga, Valstijoje apsirgo šita liga apie 500 žmonių. Mirčių būta nevisiems įvarė, tai, sakau, vertė per daugiausiai. Vadinasi, šitą ir plačiau apie ją parašyti; taip sakant atkakli į kelis klausimus: Kokia jos istorija? Kas ji per viena? Kaip nuo jos išsisaugoti? Kaip gydyti?

Zodis kitas iš jos istorijos
Visu savo bausimu „juodoji mirtis“ pasirodė pačiam vidury keturiolikto šimtmečio. Ji pasirodė Europoje. Tai buvo baisus visai Europai metai — metai 1348-49! Į kelis mėnesius „juodoji mirtis“ paklojo vieną ketvirtą dalį visų Europos gyven-tojų.

Ar šita baisi mirtis pirmiau savo darbą varė, ar ne, sunku tikrai pasakyti. Mat, net ir graikų klasikais rašytojai, kurie ištikimų netingėjo daug rašyti, nežodžio apie šitą mirtį nėra pasakę.

Antrame ir šeštame šimtmečiuose po Kristui gana baisių epidemijų būta, bet šiose tokie aprašymai, kokius mes apie jas šiandien turime, lyg ir neatitinka „juodąją mirtį“.

Bene tai tų laikų žmonės buvo tokie laimingi, kad va „juodoji mirtis“ ant jų susimilėjo, na, ir jų iš šio svieto nevarė.

Po tos didelės rugpiutės, kurią „juodoji mirtis“ turėjo viduryje keturiolikto šimtmečio, ir tarytum kažin kur dingo, ir beveik visai nepasirodė net iki 1665 metų. Už tai 1665 metų ji, lyg ir kokia aršiausia audra, visą Londoną nušlavė. Septynios dešimtys tukstančių (70,000) žmonių žuvo. Londono komercija ir industrija beveik visai sustojo, nes gyventojai išlaktė į laukus ir kaimus toli toli už miesto.

Paskui „juodoji mirtis“ ir vėl kažin kur dingo. Tik 1878-79 metų ji savo nasrus parodė. Dabar ji puolė pietinės Rusijos kaimą, Veltianą — ant dešiniojo Volgos kranto.

Šį sykį atsirado išmintingas žmogus, kuris ėmė ir šitą ligą gana gražiai aprašyti. Tai pirmą kartą šis tas nuosakiau buvo apie „juodąją mirtį“ pasakyta. O tuo išmintingu žmogum buvo Radcliffe.

1893 „juodoji mirtis“ pasirodė Hon Konge, o 1896 — Bombaye. Pastaraisiais metais „juodoji mirtis“ daugiausiai žalos padarė Britų Indijoje. Čia ji nuo 1896 iki 1917 nusinėjo apie dešimt milijonų gyvasčių (9,841,396).

Nemažai baimės žmonėms „juodoji mirtis“ įvarė, kai 1899 ji pasirodė Brazilijoje. Sakoma, kad pirmą sykį šita biarybė taip toli į vakarus nusidavė.

1910-11 metais „juodoji mirtis“ siautė Mandžurijoje. Vos tik į kelis mėnesius ji čia prarijo šešis-dešimtis tukstančių (60,000) gyvasčių.

Jungtinėse Valstijose „juodoji mirtis“ gana ryškiai yra pasirodžiusi 1919. mieste Oakland, California. Sakoma, kad šita baisi mirtis čia (Amerikoje) jau nuo 1900 apsigyvenusi, tik va taip silpnutėle pasirodžiusi, kad mažai kas jos tepaisė. Bet 1919 rugpiutį vienas žmogus, vardu Di Bortoli, apsirgo šita baisia liga.

Kitas žmogus, kurs gyvenotų pačioj stuboj, apsirgo rugpiučio 25, mirė rugpiučio 28. Jo patį apsirgo rugpiučio 29, pasveiko rugpjūčio 6. Tuojau ir kiti trys žmonės, kuriems teko susidurti su pastaraisiais, apsirgo ir mirė. Kaip bemaži, kiti septyni, kuriems teko susidurti su pastaraisiais trimis, apsirgo ir visi mirė.

Bus neprošali, man regis, su-traukoje padavus šitos ligos platinimosi kelius. (1) Pirmiausiai apsikrečia žiurkės. (2) Žiurkių blusos labai mėgsta kraują, kuriame randas bacilų pestis. (3) Žiurkių blusos labai puola žmogų, o įkandamos jį, sykiu įleidžia į jo kraują ir pestis bacilų.

(4) Tarp pačių žiurkių ligos perus išnešioja žiurkių blusos. (5) Pernesimas ligos perų iš žiurkės į žmogų išimtinai yra atliekamas žiurkių blusų. Tiesioginis vieno žmogaus nuo kito apsikrėtimas retai kada pasitaiko.

(6) Šita epidemija visados pirmiausiai prasideda žiurkėse arba ir kituose gyvunuose, kaip tai voverėse Californijoje. Prasidėjus epidemijai šituose gyvunuose, apie dvi savaites pasirodo ji ir žmonėse. (7) Nesantitarinis žmonių užsilaikymas, tik tiek prisideda prie šitos ligos išplatimo, kad va žiurkės daug geriau mėgsta prie apsidėsiusių žmonių apsigyventi.

Šitos žiurkių blusos, kurias nekarta teko čia suminėti, yra ne visamė kame lygos. Jų ir vardai kitoksnai. Štai, tos, kurios paprastai mėgsta šiltes kraštus, vadinasi Pulex cheopis, o tos, kurios geriau mėgsta šaltus kraštus, vadinasi Ceratophyllus fasciatus. Šitos pastarosios kanda žmogų daug smarkiau už pirmesnes.

Kaip tik tuo momentu, kada šitos blusos žmogų kanda, jos, turėdamos savo pilvė apkrėsto kraujo, ima ir tą apkrėstą kraują išvemia į žmogaus kraują. Tokiu va būdu jos ir apkrėčia žmogų.

Ir reikia pasakyti, jog šitos žiurkių blusos limpa prie žmogaus, kaip musės prie medaus. Tyrinėta žmonės, kurie visai neilgai buvo apkrėstuose namuose. Ant jų kojų surasta daug žiurkių blusų.

Kurios kuno dalis dažniausiai bacilus pestis puola?

Visų labiausiai bacilus pestis puola limfinės liaukos; tai tas liaukas, kurios randasi kuno paviršy, kaip tai kirkšnyse, pažastose ir kakle. Iš 11,600 šita liga apsigyusių, kuriuos prižiūrėta Arthur Road Ligoninė, Bombay, beveik 78 procentai (77.65%) surasta tokių, kuriems liga daugiausiai buvo susimetusi į kirkšnių limfinės liaukas.

Taigi, kai „juodoji mirtis“ daugiausiai supuola į limfinės liaukas, tada ji yra vadinama **limfinių liaukų plėga** (Bubonic plague).

Bet buna ir taip, kad ponas pestis daugiausiai į kraują susikrausto, na, ir jį smarkiai užnuodija. Tai yra **kraujo plėga** (septicemic plague).

O kai dabar pasitaikė Californijoje, tai išimtinai bacilus pestis puolė tik plaučius: jis ten susikraustė ir rodė „juodosios mirties“ dantis. Tai buvo **plaučių plėga** (pneumonic plague).

Tai, matote, turime dabar trijų rūšių plėgą („juodąją mirtį“), būtent: (1) limfinių liaukų plėga, (2) kraujo plėga, ir (3) plaučių plėga.

Paėmę dabar šimtą mirusių žmonių, kuriems gyvastį išplėšė šita plėga, pamatysime, kad limfinių liaukų plėga yra didžiausia grobikė, — ji nusinėjo beveik 80 nuos, gyvasčių; paskui eina kraujo plėga, kuri paprastai nusinėjo apie 15 nuos, gyvasčių; bene tik žmoniškiausia pasirodė plaučių plėga, kuri pasitenkina 5 nuos.

Dabar imkime ir atskirai išdestykime šitas plėgas, geriau

sakant, tai vienos plėgos rūšis arba atmainas.

1. Limfinių liaukų plėga.

Kai del apsikrėtimo, tai limfinių liaukų plėga gali žmogus apsikrėsti tikta sergančių šita liga žiurkių blusai į jį kandas. O desio giniai žmogus nuo žmogaus anaipol apsikrėsti negali. Čia butinai reikia tarpininkės blusos.

Nuo apsikrėtimo iki ligos simptomų pasirodymo paprastai ima dvi dienas, bet pasitaiko ir taip, kad pračina ir penkios dienos, o kartais ir dešimt dienų.

Symptomai pasirodo staigiai. Šaltis krečia, galvą ir nugarą gelia, neramumas, greitas pulsas ir kvėpavimas, aukšta temperatūra. Bet visų ryškiausių, dantės ir objektyvių, simptomų yra nemenkas sutinimas limfinių liaukų, dažniausiai kirkšnyse, biskį rečiau pažastose, o vaikams, tai ir kakle. Limfinės liaukos paprastai į vieną dieną arba kartais ir į dvi nuo ligos prasidėjimo sutinsta net lig kiaušinio didumo. Jas dasytėjus — baisiai skauda.

Pasidaro, taip sakant, ir padinis kraujapludis. Tai va ima ir daugiau nei paprastai kraujo į nekurias paviršiaus vietas suplaukia. Tokios vietos, suprantama, atrodo tamsiai melsvomis arba ir stačiai juodomis. Žmogaus oda pasidaro lyg tai ir šlaukuota, plėnuota. O tai tik del šitos priežasties žmonės ir praminę šitą ligą „juodąją mirtį“.

Juo labiau, kad laike baisesios epidemijos viduryje keturiolikto šimtmečio juodos dėmės beveik ant kiekvieno plėga susirgusio kuno paviršiaus ryškiai pasirodė. Sakoma, kad dabar šitos dėmės jau labai mažai arba ir visai nepasirodė. Taigi ir plėgos pavadinimas „juodąją mirtimi“ lyg ir iš mados pradeda eiti.

Kaip limfinės liaukos gerai ištinsta — išspūčia, tai aukšta temperatūra biskį nupuola. Dabar ligonis ar prastyn ar geryn pradeda eiti. Dažniausiai jis einą prastyn. Ir štai kas su juo pasidaro: Jis baisiai nusilpnėja, širdis vos-ne-vos tebejudą, liežuvis parunda, prastai atsiduodantis materialas susikrauna ant dantų ir lūpų, vemia ir klajoja. Miršta paprastai į tris ar keturias dienas nuo ligos prasidėjimo. Ir miršta baisiai didelis procentas: 80 ar 90 iš šimto apsigyusių. Vadinasi, tai bacilus pestis čia kovą laimi.

Atsiranda betgi, kaip matote, bent 10 ar 20 procentų ir tokių, kurie ima ir pasveiksta. Čia ligoniniai, o ne bacilus pestis, viršy ima. Paprastai sakoma, kad jei-gu tik ligonis nenumiršta prieš pradėjiant sutinusioms limfinėms liaukoms puliuoti, tai jau yra geras ženklas, kad jis pasveiks. Mat, kaip tik pradeda šitos liaukos puliuoti, tai paprastai ligonis daug pagerėja. O tai dažniausiai atsitinka penktoje nuo ligos pradžios dienoje. Reikia tačiau žinoti, kad ligos nėra žmonių draugais, todėl visko su jomis atsistoti gali. Kartais žmogus jau visai pradeda sveikinti eiti, rodos, ims ir tikrai pasveiks tik štai, žiurkė, širdis suklupo, — mirė nabagas...

2. Kraujo plėga

Ir šitos rūšies plėga gali žmogų tik sergančių ja žiurkių blusos apkrėsti. Žmogus nuo žmogaus neapsikrečia.

Teisybę sakant, tai visų šitų plėgų, kurias pagamina bacilus pestis, formos galų gale kraujo plėgomis virsta. Nebent tik tuose ligoniuose, kurie pasveiksta, kraujo plėga nepasirodžia. O kurie miršta, tai jau visų kraujas gana smarkiai užnuodintas tėra.

Bet vistik yra pamato šitai plėgos formą — kraujo plėga — turėti kaip sava rankią

plėga. Šita plėgos rūšis yra visu staigiausia ir smarkiausia: ji taip greitai žmogų užmuša, kad limfinių liaukų simptomai visai neturi kada pasirodyti. Vos tik viena diena tęsėja prabėgti — žmogaus gyvasties, žiurkė, ir jau nebėra... Kraujo plėgai užtenka tik šypsterėti, ir jau kova su žmogaus gyvastimi laimėta!

3. Plaučių plėga

Žmogus gali limfinių liaukų plėga sirgti ir sykiu plaučių įdegimą gauti: **plaučių plėga**. Atsitinka taip gana dažnai. Bet tikroji — savarankė — plaučių plėga pradeda savo darbą be kitų pagalbos. Ir ji, kad ir vienu vienu budama, labai lengvai ir greitai su žmogaus gyvastimi apsidirba.

Jau nesykį buvo sakyta, kad plėgos mikrobų perneša iš jais apsikrėtusių žiurkės kraujo į žmogaus kraują žiurkių blusos. Tik taip, o ne kitaip yra su limfinių liaukų ir kraujo plėgomis. Tačiau visai kitaip yra su plaučių plėga. Čia ir be žiurkių ir be jų blusų apsikrėsti galima. Užtenka tik susidurimo su plaučių plėga sergančiu, ir kaip bemaži jai apsikrėsti. Tai yra baisiai limpanči liga. Ja sergančio seilės yra labai pavojingos, nes jos yra pilnos pestis bacilų. Net ir kvapas yra pavojingas, nes ir jame gali kupinai būti šitų bacilų.

Kai 1911-12 metais „juodoji mirtis“ siautė Mandžurijoje, tai ji tada išimtinai pasirodė plaučių plėgos formoje. Plėtėsi, kaip ir kokia liepsna, arba kaip influenza 1918. Daktarams ir slaugėms prie šitų ligonių eiti yra baisiai pavojinga. Nebent tik apsimaskavus yra šiek tiek saugiau.

Kaip dabar Los Angeles, California, plėga pasirodė, tai ir buvo šitos rūšies: plaučių plėga. Tik va neleista jai plėstis. Mat, šiandien medicinos mokslas yra tikru galiunu, o ir patys žmonės, ir miestų, ir valstijų, pagaliau, net ir viso krašto valdžia smarkiai šoko nuo šitos baisesios viešnios gintis. Tegu tik medicinos mokslas būtų taip silpnas, ir žmonės būtų taip neorganizuoti ir tamsūs, kaip keturiolik-tame šimtmeityje, pamatytume, ką šita plaučių plėga būtų čia padariusi. Užtenka atsiminti Mandžuriją, kur žmonės vis dar tebegyvena keturiolikto šimtmečio aplinkumoje, — kas ten pasidarė 1911-12! Į visai trumpą laiką 60,000 žmonių krito.

Kaip reikia šitos baisesios plėgos saugotis?

Žmonių apšvieta ir organizacija yra stipriausiu įnagiu prieš bile kokią apsikrečiamą ligą kovoti. Kur žmonės daugiau apšviesti ir bendrų draugijinių ryšių turi, ten plėgai vietos nėra. Imkime Indiją, kur žmonės vis dar tebegyvena keturiolikto šimtmečio kulturoje, ten šita plėga kaip pasiutus ulevoja. Ji ten šluoja žmones milijonais. Bet štai Jungtinėse Valstijose — aha! vos tik spėja savo gyli patrodyti, tai kaip bemaži nusmaugta tampa. Čia, mat, puikiai bujoja aukšta žmonių kultura ir tampa organizacija.

Visų labiausiai reikia naikinti žiurkes. O tai yra visai nesunku padaryti. Tik reikia miestų gatvės, užgatvės, kiemai, skėpai ir aplamai visi namai švariai užlaikyti. Namai turi būti taip padaryti, kad žiurkės negalėtų sėnėse ar kur kitur gyventi ir veistis. Švarumas neduoda žiurkėms maisto, o saugus nuo žiurkių namai neduoda joms pristo-gės.

Kartais nei iš šio nei iš to pradeda žiurkės dvesti. Reikia veikiai pranešti sveikatos departamentui, kuris pasirūpins, kad tokių žiurkių kraujas būtų ištirtas, ar tenais nėra kartais pilna

pestis bacilų. Žinoma, tokia apsauga yra labai reikalinga tokiose vietose, kur kartas nuo karto pasirodo plėgos epidemija. O kaip jau pradeda liga siausti, tai prie šitų visų apsaugos būdų, kokius čia pažymėjome, reikia ir šitas įdėti: kuogreičiausiai įčiepyti žmones Haffkino serumu.

Kaip reikia plėga apsigyčius gydyti?

Kur kas yra laimingesnis tas, kuris šitos plėgos saugojasi, o ne tas, kuris mano, kad apsigyris ims ir išsigydyt. Gydymui šita liga labai sunkiai pasiduoda.

Limfinių liaukų plėgos gydymas yra daugiausiai lokalinis. Tai gydymas ligos apimtų liaukų. Išsykio šaltų, paskui prievilgių ant liga apimtų vietų dėti yra gan gera. Liaukas prapliauti, kad puliai išeitų, irgi labai gera ligoniui. O apie dvichlorido gyvsidabrio į ligos apimtas liaukas įleidimą, tai vieni daktarai sako, yra gera, o kiti — labai pavojinga ligonio sveikatai.

Temperatūra, kaip aukščiau esame sakę, nepaisant, katra plėgos rūšimi žmogus nesirgs, tai vis bus gana aukšta. Čia vaistais, kurie temperatūrą sumažina, nieko gero nepadarysi. Bet vandenio terapija, tai ištikrųjų naudinga. Ji ligoniui absoliučiai nieko blogo nepadarys, bet jau gero, tai tiek ir tiek.

Žinomas daiktas, kad žarnų išsistūtinimas turi būti kuogrečiausias. Tam reikia vartoti žarnas liusuojančias gyduoles.

Jeigu dideli skausmai baisiai ligonį vargina, tai reikia skausmus naikinančių gyduolių duoti.

Bet su šitokiu gydymu daugiausiai naudos ligoniui nepadarysi. Tai nėra specifinis gydymas, kokio butinai reikia kiekvienos apsikrečiamos ligos gydymui, jeigu nori tikrai išgyti.

Ir nesmagu pasakyti, kad specifinio plėgos ligonių gydymo mokslinis pasaulis pakol kas neturi. Tiesa, Lustig'o ir Yersin-Roux'o serumai šiam tikslui naudojami, bet ir jais per daugiausiai gero ligoniui nepadarysi. Vis dėlto sakoma, kad šitais serumais gydant, galima apie 20 nuos, ar 25 nuos, mirčių skaičių sumažinti. Tai gana padaršantis žingsnis prie specifinio plėgos gydymo. Serumo terapija turėtų būti ir toliau tobulinama.

Kaip dabar matome, tai tokių specifinių gyduolių, kai p yra nekurioms kitoms apsikrečiamoms ligoms (syfilui, difterijai, maliarijai, etc.), kurias tikrai išgydyti galima, — plėgos gydymui pakol kas medicinos mokslas neturi. Ką medicinos mokslas šioje srity padarys, tai atėtis parodys.

Vis dėlto nereikia nusiminti, jeigu medicinos mokslas nespėjo specifinių gyduolių plėgos gydymui išrasti. Užtenka, kad medicinos mokslas spėjo labai gerus apsaugojimo būdus išdirbti. Į tų būdų tarpą įeina ir čiepai — Haffkino serumas — kurie ištikrųjų daug gero padaro. Jau yra tikrai sužinota, kad iš Haffkino serumu įčiepytųjų tikrai viena penkta dalis plėga apserga, o keturios penktos turi stipriai atsparą prieš ligą atsilaikyti. O jeigu ir įčiepytieji apserga, tai beveik tris sykius turi daugiau progų pasveikti, negu tie, kurie buvo visai neįčiepyti.

Vadinasi, apsaugojimas nuo plėgos yra geriausias daiktas. Ir tik todėl aš čia gydymą trumpai paminėjau, kad ve žmonės mautų, jog jis dar nėra visai geras, kad ant jo nereikia atsidėti, kad, pagaliau, tik apsaugojimo keliais einant, galima tikrai nuo „juodosios mirties“ išsisukti. Pasitikėti išgydymui yra perdidelė rizika su savo gyvybe.

VIENYBĖ
Liaudies Universitetas
Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ komplektus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reikiša truputį daugiau kaip centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas diena.

VIENYBĖ,
193 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

REMAIS PAVEIKSLAS
P. CONRAD FOTOGRAFAS
Patyrimas mano igytas per 15 metų visus darbus atlieku kuogrečiausiai.

3130 So. Halsted St. Phone Boulevard 6369
DIDUMO 16x20

Ir nesmagu pasakyti, kad specifinio plėgos ligonių gydymo mokslinis pasaulis pakol kas neturi. Tiesa, Lustig'o ir Yersin-Roux'o serumai šiam tikslui naudojami, bet ir jais per daugiausiai gero ligoniui nepadarysi. Vis dėlto sakoma, kad šitais serumais gydant, galima apie 20 nuos, ar 25 nuos, mirčių skaičių sumažinti. Tai gana padaršantis žingsnis prie specifinio plėgos gydymo. Serumo terapija turėtų būti ir toliau tobulinama.

Kaip dabar matome, tai tokių specifinių gyduolių, kai p yra nekurioms kitoms apsikrečiamoms ligoms (syfilui, difterijai, maliarijai, etc.), kurias tikrai išgydyti galima, — plėgos gydymui pakol kas medicinos mokslas neturi. Ką medicinos mokslas šioje srity padarys, tai atėtis parodys.

Vis dėlto nereikia nusiminti, jeigu medicinos mokslas nespėjo specifinių gyduolių plėgos gydymui išrasti. Užtenka, kad medicinos mokslas spėjo labai gerus apsaugojimo būdus išdirbti. Į tų būdų tarpą įeina ir čiepai — Haffkino serumas — kurie ištikrųjų daug gero padaro. Jau yra tikrai sužinota, kad iš Haffkino serumu įčiepytųjų tikrai viena penkta dalis plėga apserga, o keturios penktos turi stipriai atsparą prieš ligą atsilaikyti. O jeigu ir įčiepytieji apserga, tai beveik tris sykius turi daugiau progų pasveikti, negu tie, kurie buvo visai neįčiepyti.

Vadinasi, apsaugojimas nuo plėgos yra geriausias daiktas. Ir tik todėl aš čia gydymą trumpai paminėjau, kad ve žmonės mautų, jog jis dar nėra visai geras, kad ant jo nereikia atsidėti, kad, pagaliau, tik apsaugojimo keliais einant, galima tikrai nuo „juodosios mirties“ išsisukti. Pasitikėti išgydymui yra perdidelė rizika su savo gyvybe.

Michelin Tajerai ir Tubai
yra geriausi, ką už pinigus galima pirkti. Zemos kainos ir liga garantija. Apart tajerų, duoda rinkinyje visokių reikmenų del automobilu. Taigi baterijų del automobilu, Radio ir kšienų lemputių. Krautuve atdara iki 9 val. vakare ir nedėloj iki pietų. Taisome tajerius ir baterijas.
NEW CITY TIRE & SUPPLY CO.,
1702 W. 47 St.
Tel. Boulevard 282.
CHICAGO.

VIENYBĖ
Liaudies Universitetas
Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ komplektus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reikiša truputį daugiau kaip centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas diena.

VIENYBĖ,
193 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

REMAIS PAVEIKSLAS
P. CONRAD FOTOGRAFAS
Patyrimas mano igytas per 15 metų visus darbus atlieku kuogrečiausiai.

3130 So. Halsted St. Phone Boulevard 6369
DIDUMO 16x20

SATYRA IR JUOKAI

Laimingas

Panevėžys

(Feljetonėlis)

Gatvės puikiausios, šviesa, ypaci naktimis, pavyzdina, Nevėžio krantai lygus, akmenimis iškloti, medžiais ir daržiais apsodinti, vanduo tyras — į kečius metrus dugną pamatys — švarumėlis didžiausias!

Nereikia mums ir į kurortą važiuoti: maudykis ir gulėk ant saulės — busi sveikas. Jei gausi niežus, parkas ar kaulniežys — tai ir daktarų pas mus netruks-ta!

Ir tiltai pas mus "Dievo lo-ka" — eini, tai gali pasisupti, kaip Venecijoje ant plaukančių tiltų. Žiemą ir ledų pereisi, jei tiltai bijosi; pavasarį — nesibi-jok, karas bombų pagaminio, nēr kur jų dėti — Miesto Valdybai lėšų nestokuoja, tegul nors de-simti tiltų jos kainuos, bet tiltas pasiliks; jei kiek tiltą apdaužys, vėl nenuliusk pilietis — miestas turi ukio vedėją, kuris ukio bu-du pigiai sulopys — porą karčių pastatys — ir vėl tiltas linguos, tik važiuoti pusei metų bus už-drausta. Bet tas nedaug pakenks miesto ponaičiams, o vežikai, batiniviai pasinaudos proga; už-dirbs ir laivelų laikytojai.

Parkai, sodnai, turgavietė at-sižymi pavyzdingu švarumu — nešvarumai vieną sykį į metus išvežami.

O blaivybė pas mus tai žydėti žydi: žiurėk, ir čia girtas ir čia girtas — čia sumušta nosis, čia praskeltas pakaušis...

Gegužinės, vakarai... Ak, čia mums bails! ir prasižiūsi. Tegul sau "Klaipėdos žinios" apie tai rašo...

Aludės, traktieriai vis tik užia ir užia — tarytum bičių avilais. Valstybinis monopolis dirba išsi-juosęs.

Miesto Valdybos kasa pilna lity: visa valdyba šaukia: "Li-tas, litas, litukas, kur tu?"

Miesto Burmistrui net galva su-kasi nuo rūpesnio, kaip jam tokį turtą naujai valdybai perduoti.

Nuėk į krautuvę — kaip ten viskas pigu — už porą litų tiek prisipirksi, kad sunkiąjį vežiką pasisamdyti reikės... Spekuliaci-ja! Ak toji spekuliacija!

O kaip puikiai sutvarkyta me-dicinos pagalba! — visiems be-turčiams pricinama — vaistai veltui, patarimai veltui, miestas atidarė puikiausią ambula-torijas — o jei ant gatvės, ru-syje ar patvory kas numiršta, tai nedidelė bėda — Miesto Val-dyba uždarys nugabens į kapines.

Ir švietimo reikalai neužmir-šti ir socialė apsauga sutvarkyta, vaikų darželiai, prieglaudos lošėliai... ką čia ir besuskaitysi, kiek tai triso padėta, — nors švietimo skyriaus veikiant nesigūdi, o socialės apsaugos komi-sijos jau metai Taryba išrinkti nepaieigia...

Ir kitais atžvilgiais mūsų Mie-sto Tėvai labai rupinasi visais bėdnumenės reikalais: ir butai pigūs ir kuru visi aprūpinti ir žemės plotai miesto reika-lams išgauti — visiems po siek-sinį bus paskirta...

Laimingas tas, kas musų "ro-ju" gyvena!

[P. B.] A. D.

KLAINANTIS GARSIMAS

—Ar Skrepatis pardavinėja ir prusokus (taronus)?

—Ne.

Tai kam jis savo sankrovos lange garsina: "Pardudame vis ką, kas tik virtuvėje randasi",

ISROKAVIMAS

—Kada jūs nutarėte nebete-kėti už Brauno?

—Kaip tik perskačiau laiku-štyje apie jo mokesnius už į-plaukas.

BILE NAUJAUSIOS MADOS

Apysenė moteris įėjusi į krau-tuvę pareikalavo staltiesių. Par-davėjas prisėdęs jau didelę kru-vą ysiokių staltiesių, bet jai vis netinka ir gana.

—Argi jūs neturite naujau-sios mados — jinau paklausė.

Pardavėjas sušiles atnešė kitą kruvą staltiesių ir padėjo ant at-talo.

—Šitos tikrai naujausios ma-dos — tarė jis — matote, kras-tai čia apie staltiesę, o jos cen-tras pačiame viduryje.

—Ištikro — per akinius žiūrė-dama tarė moteris — šitų insiu pusę tuzino.

PATOGUMAI

—Mes gyvename stebuklų pa-saulių. Telegrafas be vielų. Veži-mai be arklių. Parakas be du-mų. Truksta dar tik vieno page-rinimo —

—Kokio?

—Kraičio be... pačios.

PROFESIONALIS PAPROTYS.

P a t i (išbudinusi vyrą). Kel-kis greičiau, į ofisą vagys įsiga-vo.

Vyras-daktaras. Pasakyk jiems, kad priiminėjimas jau užsibaigė.

VARŽYTINĖSE

Vienas pilietis priėjo prie au-kecininko ir ką tai pakugždėjo jam į ausį.

"Gerbiamieji", kreipėsi aukei-ninkas į susirinkusius. "Šis po-nas pametė deimantinį žiedą, ir jis žada duoti \$50 tam, kas tą žiedą sugrąžins. — Aš duosiu \$51," pasigirdo balsas.

Cicero

NAUJA KRAUTUVĖ

Užlaikom vyriškių ir moteriškių žve-rykų; avietinių, vyriškių skrybėlių, marškinų ir kitokių apdaru. Par-duodam už žemiausią kainą. Mel-džiama atsilankyti ir susipažinti su savininku ir gauti gera patarimą.

J. SHALIS,

4913 West 11th Street,

CICERO, ILL.

Vienatiniui Importuotojai

Bohemian Plunksnių ir Iplų

Mes skelbiame sekamas kainas:

Mištytų žasų, svarui 49c.

Grynų baltų žasų, svarui 98c.

Rankomis supašytos, svarui \$1.79

Minkšti pukai, svarui \$1.98

Pirkite nuo mūsų ir sutaupysite pinigų. Pareikalavsi siundame sampulius.

BECK'S DEPT. STORE

3323-25 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

KOSULYS

yra vien simptomas ir gali užteiti bent kokiame laike. To-kiame atvejyje

Severa's Cough Balsam

suteiks greitą palengvinimą, Tadaai yra lengvas budas apsi-saugojimui nuo daugelio pa-vojingų ligų.

Kainos: 25 ct. ir 50 ct.

Gaunamas pas jus aptiekorių.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

PO LAIKO

Tėvas. — Kuomet aš buvau ta-vo amžiaus, aš nevedžiau tokį patvirkusį gyvenimą.

Sunus. — Well, tau jau apie septynios dešimtys metų, tad pirmu galėtis.

GERAS VAISTAS.

—Man dantys skausia.

—Man dantys skaudėjo vakar, bet pabučiavau savo pačią ir skausmas praėjo.

—Klausyk, priedeli, ar tavo pati dabar yra namie?

PERDAUG SUNKU

—Ar tamsta naujas smuiki-ninkas?

—Taip, pone.

—Ar negalėtum pagriežti Es-quianavisch?

—Pagriežti ji? Aš negaliu net ji ištartti.

Wennersten's Bohemian Blend

APYINIAI IR SĄLYKLAS SYKIU

Wennersten's yra išdirbėjai pagal mūsų patentuotą procesą. Yra labai lengva prirengti, todėl, kad mes daugiausiai darbo padarome mūsų išdir-bystėje.

HENNING WENNERSTEN INC.

2960 LAWRENCE AVE., CHICAGO

SILPNA, NUSILPUSI, NERVUOTA

Gavo pagalbą nuo pat pirmo butelio Lydia E. Pink-ham's Vegetable Compound.

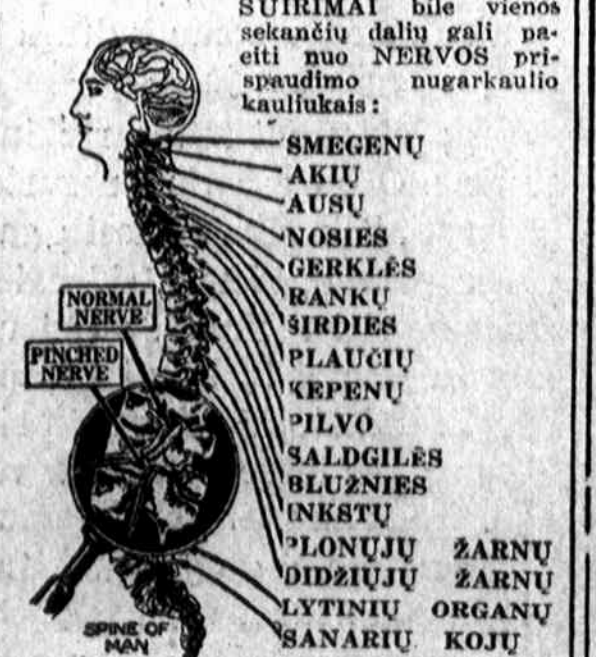

Lancaster, Pa. — "Kaip aš apsi-vedžiau, aš pasidariau labai silpna, ir buvau nusilpusi ir nervuota. Ma-no vyro sesuo pa-sakė man kad aš pabandyčiau Ly-dia E. Pinkham's Ve-getable Compound. Mano vyras tuo-jau nupirko man vieną butelį ir jis padarė man tiek gero, kad aš ir da-bar dar vis ačiuo-ju. Aš pradėjau jaustis gerai ir pa-sidariau stipri ir galėjau atlikti visus savo namų darbus iki pat to laiko kol čia mano kudiškis — ir mano kudiškis yra taipgi sveikas. Aš tik-rai rekomenduoju Vegetable Com-pound mano draugams jeigu jos turi tuos pačius nesmagumus kaip aš ir aš tikrai patariu jums suvaruoti tuos mano poduotus faktus kaip paliudi-jimą". — Mrs. Frank H. Grinn, 533 Locust St., Lancaster, Pa.

Moterys neturi turėti tokių simpto-mų, galvos skaudėjimų, nervingumo, nusilpėjimo ir nereguliariskumo, ku-riuos jos turi kaip moterys.

Lydia E. Pinkham's Vegetable Com-pound yra atsakomyje gyduolė nuo visų tų nesmagumų. Pariduodamos pas visus aptiekorius.

Chiropractic The Master Raktas Kuris Atidaro Duris į Sveikatą

Dr. Paul Baumann

Chiropractor Palmer mokyklą bai-gęs X-Ray specialis egzaminacija.

3462 So. Halsted St.

PRIESINGAI

Vienas pilietis norėjo pasima-tyti su pagarsėjusiu rašytojumi. Kai ta proga pasitaikė, jis tarė:

—Aš daug apie jus esu girdė-jęs, bet niekuomet neteko jus matyti.

—O su manim yra priešingai: aš matau jus, bet niek nieko ne-su girdėjęs apie jus.

"PROHIBICINO" ŠALYJ

Ji. —Aš spėju, kad jūs važiuo-jate Europą, kad patenkinus žinojimo troškimą.

—Jis. — Ne, aš noriu paten-kinti tik paprastą troškimą.

Jus Galite Buti Išgydytas

Ar sergate? Mes jums pagelbė-sime. Patarimas dykai ar jus čia gydytis, ar ne, Kokia yra jūsų liga? Ar gerai yra jūsų inkstai? Ar turite skilvį ligą, gasy, rugštumų ir nesijandate gerai po valgio? Ar kenčiate nuo plaučių — turite su kraujais kosulį, krutinės skau-dėjimą? Ar turite didelį persi-šaldymą, nemalonų kvapą? Ar turite hemoroidus, išhalimą ir mažai sveriate? Ar kenčiate nuo nervų — nemigė, pavargęs iš ry-to, galvosukį, apstūbulį liežuvi? Prašalinkit nervingumą — apsi-saugokit neurastheniją, ji silpnina visus nervus. Nereikės jums dau-giau kentėti — atleikite ir pasima-tykite su mumis tuojau.

Daktarai Kopczynski ir Schweers

Ofisas

1112-1114 Milwaukee Av.

Tel. Haymarket 4376

Viršui Hatterman ir Glantz Banko

Valandos 9-12 ryto, 2-5 po pietų, 6-9 vakare

Nedėlioį nuo 10 iki 12 diena

Specialistai chroniškų, nervų, krau-jo, odos ir šlapimo ligų.

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savęs skau-smais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimas, arba Mėštingu raumenų sukimu; nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai net padaro paralyzį.

CAPSIDO COMPOUND mo-stis lengvai pašalina viršmi-nėtas ligas; mums šiandie dau-gybė žmonių stundžia padėka-vones pasveikė. Kaina 50c per pastą 55c arba už \$1.05.

Knyga: "SALTINIS SVEI-KATOS" anglais gydyties, kaina 50 centų.

Justin Kulis

3255 South Halsted Street,

CHICAGO, ILL.

LITTLE SPINOGRAPHS

Tas kuris neturėjo ju-sų ligos yra pasiren-ges duoti jums pa-tarimus.

Yra labai daug klai-dingų nurodymų ir klaidingų patarimų su-teikiamų žmonėms ku-ris serga, todėl nese-bėtina, kad tiek daug nepasveiksta.

Jeį jūs sergate pasi-tarkite su Chiropractic ir sužinokite apie jo gydymo būdus. Jis yra žmogus kuris suprantą apie sveikatą.

DR. J. M. FINSLOW,

Chiropractor

1645 W. 47 St., Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 7006

Valandos nuo 2 po pietų iki 8 va-kare. Nedėlioį nuo 10 iki 12 diena

Dr. C. Yucius, D. C., Ph. C.

2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago

Val. nuo 10 iki 1; 5 iki 8 val. vak.

Telefonas Roosevelt 8135

Rezidencija Brunswick 4887

LIGONIAI, PALIEGĖ IR NELAIMINGI

Gydome specialiai greitai ir pasekmingai chroniškias ligas. Taipgi gerklės, nosies, akių, plaučių, kepenų, skilvio, inkstų, širdies du-sulį, skaudulius senus ir reumatizmą.

Taipgi gydome su pasiekimu tas ligas kurios buvo kitų specia-listų pripažintos neįsigydomos.

Turime specialį skyrių del palėgėlių, akų, kurių ir protiškių li-gonių. Reikale esant egzaminuojame su pagalba X-Ray.

Gydymo Biuras

HEALTH SERVICE INSTITUTE, Inc.

1553 W. Division St., netoli Ashland Ave.

Biuro telefonas MONRE 1219. Gyvenimo telefonas ARMITAGE 0006

Atliekame visus reikalus kas link akufėrijos, taipgi atlankome ligo-nius, kurie negali ateiti į biurą.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 diena, nuo 2 iki 5 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedėlioį nuo 10 iki 12, po pietų pagal sutartį.

Lietuvių Dentistas patar-naus geriau

Traukimas dantų be skausmų

Bridge geriausio aukso. Su mūsų pletom galima valgyti kietiausią ma-stą. Garantuojame visą savo darbą, ir temas mūsų kainas. Sergėkite sa-ve, kad nekentytų jūsų brangūs dantys.

1545 West 47th Street,

Netoli Ashland Ave.

Rusiškos ir Turkiškos Maudynės

Atdaro dieną ir naktį.

Vanos, lietuvai ir marių druskos maudynės. Rūmai ir lovos del nakvėnės. Didelis prudas del plaukymo.

Specialia rusiškoms maudynėms del moterų seredoms.

Z. SAPERSTEIN & SONS

Savininkai

1115-17 So. Paulina St.

Tarpe Taylor ir Roosevelt Rd.

Phone West 1511 Chicago, Ill.

Ar turit silpnas akis? Skauda jums galvą?

Tai yra paprasti simptomai, del kurių matymas reikalauja pagel-bos. Gal but, kad jums reikia aki-nių? Pasitarkite su manim šian-dien. — Pritaikau taipgi akinius prie likusių dely akinių sklų.

Nedėlioį nuo 9 iki 11.

John J. Smetana

AKINIŲ EKSPERTAS

1801 So. Ashland Ave.

Kampas 18 gatvės, 3-čias augštas

Kambariai 14, 15, 16 ir 17

Ant Platt's Aptiekos

Pastebėkite mano iškabą

Valandos nuo 10 ryto iki 10 vakare.

KAIP BUTI SVEIKU

Per daugelį me-tų žmonės ken-čia todėl, kad jie nežino tikro būdo kaip išsi-gydyti. Paviz-džiui, jei jūs sergate, jūs ei-nate pas daktarą, jis duoda jums gyduolių išbandymų, po keleto bandymų jis liepia eiti į ligoninę, kur jūs einate su ope-racijos, tuomet prasideda kenti-jimas.

Jeį jūs sergate nuo socialų ar kitokių ligų, atleikite į mano ofisą. Aš jums gerai išegzaminuosiu ir bandysiu pagelbėti jums be gyduo-lių ir be operacijos.

DR. TAFT

1555 West Roosevelt Road

Ofiso valandos nuo 9 iki 11 ryto

Phone Canal 3457

Buk mandagus, neduok progos iš-sivystyti ligai. Tankiai šaltis pa-gauva, skauda galva, užkietėjimas vidurių, silpnos akys, nervuotas, jaučiasi sustingęs, reumatiskis skau-dėjimai ir t. t. Nuo tokių apsirėis-kimų reikia but atsargūs ir atei-tyti padėti daug blogo.

Šiandie jui yra reikalinga pasi-matyti su chiropractoriu ir buk sveikas.

Dr. C. Yucius, D. C., Ph. C.

2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago

Val. nuo 10 iki 1; 5 iki 8 val. vak.

Telefonas Roosevelt 8135

Rezidencija Brunswick 4887

TIK DEL VYRU!

Ar tu žinai ir ar nori žinoti, kaip išdirbinėti gyduoles, lazūkas, amo-nia, kečipą, vyną, kavą, syrus ir daug kitų dalykų. Jeigu nežinai, tai kuogreidžiausia išsirašyk kny-gelę po vardu: "TIPES KELIAS PRIE TURTO". Jos kaina tikrai vienas doleris su prisitūtimu. Daugel žmonių pajiko, turtingas išdirbinėdami ir pardudami pro-dukus ir krautives. Čia kaip tikrai tavo proga. Tai gi šiandie, tuoj, da-bar paimk ir prisigyk ta dolerį, mes kaip tikrai gauisime pinigų, tai tuoj išsiųsim jums tą brangią knygėlę.

W. YURKEVICH

6637 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

Merginos — Jusu Rupesčiai Užsibaigė!

Buvo laikai, kuomet niekas nežinojo kas yra pleikanos ir kaip nuo jų atsikratyti. Šiandien yra viešai pa-parsta dalyka užlaikyti savo plau-kus ir galvos odą švarioje ir svei-koje padėtyje.

Ruffles

Ištapant galvą kas vakaras echant guli per savaitę ar dešimtį dienų, suai-kina pleikanos ir paragina jus plaukų augimui. Po to naudokite Ruffles tik retkarčiais mūlg reikalo ir daugiau neturėsite jokių nesma-gumų su pleikanomis.

Bonka 65c, aptiekose, arba už 75c, priduodami stačiai iš dirbtvės.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Žinomas Chlorine Gydymas

Suteikiamas pas Illinois Health Bu-reau, 159 N. State St. (Capital Bldg.) Room 1421, nuo paprastų ir chro-niškų slogų, Pharyngitis, LARYNGI-TIS ir BRONCHITIS.

Chlorine gydymas kaip yra tei-kiamas viršinkinų per Chemical Warfare Service del tukstančių li-gonių Washington, D. C. įskaitant tokius didelius žmones kaip pre-zidentas Coolidge, karo sekreto-rius, Waks ir t. t. Daugelis atsi-likimų vienas gydymas suteikio pa-sekmes. Šita Klinika yra lygiai del bėdų ir turtingų. Ligoniai moka tikrai mažą dalį už gydymą.

Kitos ligos pasekmingai gydamos.

Kraujo ir odos ligos, inkstų ir puslės, reumatizmo. Ar jūs esate išgydytas iš jūsų užsijensusių li-gų? Specialis departamentas yra atidarytas del chroniškų ligonių vyru ir moterų. Ligoniai moka tikrai už delys Serum ir Gyduoles. DAKTARUI NEREIKIA MOKETI.

Kraujo ir šlapimo egzaminaci-ja tikrai \$1.

Valandos nuo 10 ryto iki 7 val. vakare. Nedėlioį nuo 10 iki 1 val. diena.

Pilnas žmonių Dr. Ross' of-sas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo inkstų, puslės ir šlapimo b-gv.

Čia atėję gauna geriausį Ameriko-nišką ir "zope-jiką b-ž gydymo. Didelis skai-čius žmonių išgy-domų kasdien per Dr. Ross, sutei-kiama proga duoti geriausią medikali-patarimą su-mažiausia kaina. To ki mokesči, gali kiekvienas ištešt ki mokesči, taip kad nei vienas nerei-ka lauja užmesti savo ligą.

10 privatinių gydymui kambarių

Čia atėję gauna geriausį Ameriko-nišką ir "zope-jiką b-ž gydymo. Didelis skai-čius žmonių išgy-domų kasdien per Dr. Ross, sutei-kiama proga duoti geriausią medikali-patarimą su-mažiausia kaina. To ki mokesči, gali kiekvienas ištešt ki mokesči, taip kad nei vienas nerei-ka lauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykai.

Zinokite apie save tiesą. Visiškai pa-slapty yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,

35 So. Dearborn Street,

kampas Dearborn ir Monroe St.

Crilly Building, Imkite elevatorį iki 5 augšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje Priėmimo kambarys 506 del vyru. Priėmimo kambarys 508 del moterų

Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėlioį nuo 10 val. ryto iki 1 val. vaka-re. Padedėjų, serdėlių ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

Dykai! Doryna! Dykai!

Katje padarys kontraktą del su-vedimo elektros šviesos į namus prieš Kalėdas, tai gaus dykai elek-tros šviesas (electric outfit) del eg-lukės. Darba atliuku greitai, gerai ir už priemamą brękę.

A. L. GOSEWICZ

Licensed Contractor

5169 W. 30th St., Cicero, Ill.

Phone Cicero 3542

DEL VYRU TIKTAI

Visa ši mėnesį gydysiu visus pa-cieptus, kurie tik ateis, numažinta kaina už kiekvieną skirtingą ligą.

Visi kenčiantį nuo chroniškų ir už-sisėjusių ligų arba negalėjimų, gali pasinaudoti ta nužeminta gydymo kaina. — Atsiminkite, kad gausite tą patį prižiūrėjimą ir gydymą kaip mo-cumėt paprastą kainą. Gydymas ligų yra specializacijos mano viso gy-vavimo. Žinau, kad galia jums iš-gdyti geriausiu būdu koks yra žino-mas medicinoje.

Daktaras del vyru

Praktikuoja 25 me-tus — tai yra ge-liausias darovydas, kad turis pasiekti-mą ir kad galima pasitikėti. Ar ne taip?

DR. M. G. MARTIN

337 W. Madison St.,

Chicago, Ill.

Suteikiame Europiškias Gyduoles

SUŽINOK. TIESA. Wassermano ban-dymas, jėgų kraujo, ar mikrobinis egza-minavimas jūsų slaptųjų suranda, ar jus esate tuosuo nuo ligos, ar ne. Persitirinkite! Gyvas-tis yra per daug brangi, kad žvelkoti. Nauja gyduolių sutaitymas, perkėčia praktika medi-cinoje ligos ligioli skaitomos neįveikiamos, tenkrai pasinaudojti šitais maitinėjimais, gydy-mo metodu. Aš naudoju mano praktikoje visu vėliausius serumus, čiapus, antitoksinius, bak-terinius ir naujausias, ypačius gyduoles ir vaistus ir geriausias būdus gydyti už-sisėjusių negalių. Šiok prie burio dėkingų už-gesėjusių pacientų, kurie plaute plaukia į mano gydymo kambarius kasdien. Atėik tie-juo del dyka aptiūrėjimo ir slapo egzaminu-vimo.

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.

Nelauk lig paskutinį dieną, kad del perdaug gyvito mano ofise ne-litumet pasikalbėti su manim. Tai-singas gydymas. Nėra apgavimų apvylymų ar prižadėjimų. Pasekmės yra tokios, kokių norite.

Valandos: 9 ryto lig 5:30 po p-Seredomis ir subatomis: 9 ryto lig 8 vakare. Nedėlomis: 9 lig 1.

DR. H. G. MARTIN

337 W. Madison St.

(Kampas Madison ir So. Market)

Chicago, Ill.

Lytiškos Ligos Gali Buti Išgydytos

Ar sergate lytiška liga, kuri pada-ro jums netinkamą prie darbo ir pasilinksmimo. Ar esate vienas didelis armijos, kurie kenčiate ty-lėdami nuo lytiškų ligų?

Ar sergate lytiška liga, kuri pada-ro jums netinkamą prie darbo ir pasilinksmimo. Ar esate vienas didelis armijos, kurie kenčiate ty-lėdami nuo lytiškų ligų?

Ar sergate lytiška liga, kuri pada-ro jums netinkamą prie darbo ir pasilinksmimo. Ar esate vienas didelis armijos, kurie kenčiate ty-lėdami nuo ly